

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Bytomia za rok 2025

Bytom 2026

SZANOWNI PAŃSTWO

Mam przyjemność przekazać na Państwa ręce „Informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Bytomia za rok 2025”.

Dokument ten przygotowywany jest corocznie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu na podstawie informacji uzyskanych w trakcie wykonywania czynności kontrolnych w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Zdrowie człowieka zależy od wielu wzajemnie powiązanych czynników, wśród których wyróżnia się styl życia, środowisko naturalne i stworzone przez człowieka oraz społeczne życie, pracy, nauki, a także działania placówek leczniczych. To właśnie styl życia człowieka, w blisko 50% determinuje zachowanie zdrowia i dobrą kondycję psychofizyczną.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych oraz kształtowania odpowiednich postaw i zachowań prozdrowotnych.

Prowadzenie systematycznych badań oraz dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwia monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych.

Z analiz porównawczych w stosunku do lat poprzednich wynika, że stan bezpieczeństwa sanitarnego miast jest na stałym poziomie, stwierdzone są jednak nadal negatywne zjawiska sanitarno - higieniczne wymagające podjęcia działań zarówno ze strony podmiotów gospodarczych, jak i władz samorządowych oraz administracyjnych.

Działalność restrykcyjno - kontrolna nie jest jedyną domeną działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Podejmowane są również inicjatywy mające na celu zachęcenie mieszkańców do dbania o zdrowie swoje i najbliższych poprzez kształtowanie prawidłowych nawyków prozdrowotnych oraz eliminowanie zachowań ryzykownych, a także stworzenie bezpiecznych warunków życia, nauki i pracy.

Mam nadzieję, że przedstawiony Państwu raport będzie podstawą do wyciągnięcia wniosków i podjęcia działań, które pozwolą na dalszą poprawę zdrowia publicznego w mieście. Ufam, iż zaprezentowana ocena upewni Państwa co do tego, że Państwowa Inspekcja Sanitarna pełni swoje zadania w sposób profesjonalny i rzetelny, zapewniając Nam wszystkim bezpieczeństwo sanitarne.

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez Jolanta
Wąsowska; PSSE Bytom
Data: 2026.02.17 12:31:40 CET

Spis treści:

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	5
1. Wybrane choroby zakaźne	5
2. Szczepienia ochronne – analiza wykonawstwa szczepień ochronnych	7
Wnioski	8
II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą	9
1. Stan sanitarny szpitali	9
2. Stan sanitarny zakładów opiekuńczo – leczniczych	10
3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych	10
4. Stan sanitarny praktyk zawodowych lekarzy	10
5. Stan sanitarny praktyk zawodowych pielęgniarek	11
Wnioski	11
Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	11
III.	11
1. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny zakładów	15
Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów użytku i próbek sanitarnych	16
2. Piekarnie	17
4. Działania doraźne w ramach systemu RASFF/RAPEX	17
Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami	17
5. Akcje	17
7. Działalność interwencyjna za 2025 rok	20
Wnioski	23
IV. Jakość wody przeznaczonej do spożycia, wody ciepłej oraz wody do kąpieli	23
Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w nadzorowanych urządzeniach zaopatrywania w wodę	23
2. Ocena jakości wody w pływalniach	24
Ocena jakości wody ciepłej w zakresie obecności bakterii legionella w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz w budynkach zamieszkania zbiorowego	25
V. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	26
1. Ocena wybranych grup obiektów	26
2. Interwencje	28
Wnioski	29
VI. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych	30
1. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych	30

2.	Nadzór nad warunkami higieny pracy ucznia	31
3.	Profilaktyczna opieka zdrowotna	33
4.	Ocena wypoczynku dzieci i młodzieży	33
5.	Interwencje	33
	Wnioski	33
VII.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	34
1.	Ocena realizacji wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakładach pracy	34
2.	Nadzór nad chemikaliami i produktami kosmetycznymi	35
3.	Nadzór nad środkami zastępczymi	35
4.	Choroby zawodowe	36
5.	Działalność interwencyjna	36
	Wnioski	37
VIII.	Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	38
IX.	Działalność w zakresie promocji zdrowia	40
X.	Działalność laboratoryjna	47
XI.	Podsumowanie	49

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1. Wybrane choroby zakaźne

W ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi w 2025 roku na terenie Bytomia przeprowadzono łącznie 630 wywiadów epidemiologicznych w przypadkach chorób zakaźnych. Ilość przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych zmniejszyła się w porównaniu do roku ubiegłego o 170.

Tabela Nr 1 – Porównanie ogólnej liczby wybranych jednostek chorobowych oraz hospitalizacji na terenie miasta Bytomia w 2024 i 2025 roku.

Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2024		2025		Trend
		liczba	hospitalizacja	liczba	hospitalizacja	
A02.0; A02.1; A02.2-8	Salmonelloza	17	12	29	18	ñ
A04.0-9; A05.0-9	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe oraz zatrucia pokarmowe	232	204	294	276	ñ
A07.1	Giardioza (lamblioza)	11	0	9	3	ò
A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe	132	120	172	156	ñ
A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	212	133	339	158	ñ
A21	Tularemia	0	0	0	0	nd.
A23	Bruceloza: nowe zachorowania	0	0	0	0	nd.
A28.2	Jersinioza pozajelitowa	0	0	0	0	nd.
A15-19	Gruźlica	48	48	49	48	ñ
A31	Mikrobakteriozy - inne i BNO	0	0	2	2	ñ
A32	Listerioza	0	0	1	1	ñ

A33-35	Tężec	1	1	0	0	ò
A37	Krztusiec	91	10	47	3	ò
A38	Płonica (szkarlatyna)	225	2	115	5	ò
A39; A46; A48.3; B95.0; B95.3; G04.2; G00.1; A40.3; J13; B96.3/G04.2; G00.0 A41.3; J14	Inwazyjne Choroby bakteryjne, wywołane przez meningokoki, Streptococcus pyogenes, Streptococcus pneumoniae oraz Haemophilus influenzae typ B	50	25	71	38	ñ
A48.1-2	Legionelloza	0	0	2	2	ñ
A50-53	Kiła	16	1	17	2	ñ
A54	Rzeżączka	5	0	4	0	ò
A55-56	Choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez chlamydie	3	0	3	0	bez zmian
A69.2	Borelioza z Lyme	71	11	173	6	ñ
-	Ostre porażenie wiotkie dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0	nd.
A81	Encefalopatie gąbczaste	0	0	0	0	nd.
Z20.3/Z24.2; Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień	27	0	32	0	ñ
A84;B00.4;A81.1; A83; A85; B02.0; A86; A87.0; B00.3; A87.1-9; B02.1	Kleszczowe oraz inne wirusowe zapalenie mózgu, wirusowe zapalenie opon mózgowych	5	5	9	9	ñ

G01; G04.2; G05.0; G00.2-8; G00.9	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2	2	2	2	bez zmian
G03, G04.8-9	Zapalenie opon mózgowych lub mózgu inne i nieokreślone	2	2	3	3	ñ
A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)	0	0	0	0	nd.
B01	Ospa wietrzna	512	1	891	3	ñ
B05	Odra	0	0	0	0	nd.
B06	Różyczka	3	0	1	0	ò
B15; B16; B18.0-1; B17.1; B18.2; B17.0,20-8; B18.8- 9; B19	Wirusowe zapalenie wątroby	124	5	57	5	ò
B20-B24, Z21	HIV, AIDS	12	6	14	3	ñ
B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	3	0	2	0	ò
B50-54	Malaria (zimnica)	0	0	0	0	nd.
B67	Bąblowica (echinokokoza)	0	0	0	0	nd.
J10	Grypa	1	0	0	0	ò
P37.1	Toksoplazmoza	0	0	0	0	nd.
J10-J11	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	1141	58	4256	112	ñ
J12.1; J20.5; J21.0; B97.4	Zakażenia wirusem RSV	122	70	349	69	ñ
U07.1-2	Zakażenie SARS-CoV-2 (COVID-19)	1481	73	1433	59	ò

W 2025 r. na terenie miasta Bytomia wystąpiło 12 ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową, w tym:

- 11 ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową wystąpiło w oddziałach szpitalnych, w których zachorowało łącznie 51 osób i wystąpiło 9 zgonów z powodu chorób zakaźnych. Wszystkie ogniska wywołane zostały przez *Clostridioides difficile*;
- 1 ognisko wystąpiło w związku z przyjęciem urodzinowym zorganizowanym w ogródku działkowym, zachorowało 8 osób, czynnikiem etiologicznym była *Salmonella*, natomiast prawdopodobnym nośnikiem zakażeń było ciasto tiramisu z kremem przygotowanym na bazie surowych jaj.

W ogniskach łącznie zachorowało 59 osób, odnotowano 9 przypadków zgonów z powodu chorób zakaźnych.

W 2025 r. w nadzorowanych szpitalach wystąpiło mniej ognisk zakażeń szpitalnych niż w roku poprzednim tj. 18, w tym 2 ogniska zakażeń szpitalnych zostały wywołane przez koronawirus SARS-CoV-2, 2 ogniska wywołane przez wirus grypy typu A, 1 ognisko wywołane przez wirus RSV, 11 ognisk zakażeń przenoszonych drogą pokarmową wywołanych przez *Clostridioides difficile*, 2 ogniska zakażeń szpitalnych wywołanych przez *Klebsiellę pneumoniae* KPC.

Łącznie w ogniskach zakażenie stwierdzono u 81 pacjentów, nie było przypadków zakażeń wśród pracowników. Ponadto stwierdzono 4 przypadki kolonizacji pacjentów. Odnotowano 14 przypadków zgonów, w tym 1 z powodu zakażenia, natomiast pozostałe 13 spowodowane były chorobą zakaźną.

W zakresie prowadzonej działalności przeciwepidemicznej w 2025 r. nie zarejestrowano interwencji.

2. Szczepienia ochronne – analiza wykonawstwa szczepień ochronnych

W 2025 roku na terenie miasta Bytomia sprawowano nadzór nad 40 punktami szczepień.

Skontrolowano 36 punktów szczepień, przeprowadzając 82 kontrole.

Planowe kontrole podległych punktów szczepień przeprowadzono w zakresie oceny stanu sanitarno - higienicznego, wykonawstwa szczepień ochronnych, prowadzenia dokumentacji oraz gospodarki preparatami szczepionkowymi.

W trakcie przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości stwierdzono w 1 punkcie szczepień, które dotyczyły braku skutecznego nadzoru nad warunkami przechowywania preparatów szczepionkowych. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano zalecenia doraźne.

Ponadto w 2025 r. w punktach szczepień Poradni POZ przeprowadzono akcyjne kontrole w zakresie weryfikacji danych dotyczących realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia.

Dzieci ze środowisk opornych, które nie zgłaszają się w wyznaczonym terminie do szczepienia, bądź w ogóle nie realizują obowiązku szczepień ochronnych zgłaszane są wraz z rodzicami lub opiekunami prawnymi przez poradnię imiennie do PSSE w Bytomiu.

W 2025 r. poradnię POZ zgłosiły 1442 dzieci oraz 1374 rodziców nierealizujących obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym. PPIS w Bytomiu wystosował 8 wezwań zobowiązujących rodziców bądź opiekunów prawnych tych dzieci do zgłoszenia się do Poradni POZ w celu kontynuacji zaległych szczepień. Ponadto PPIS w Bytomiu wystosował 2 wnioski do wojewody o ukaranie wraz z tytułem wykonawczym w związku z niewykonaniem obowiązku szczepień ochronnych.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się sukcesywny wzrost liczby osób uchylających się od szczepień ochronnych.

Na podstawie rocznych sprawozdań ze szczepień ochronnych oraz przeprowadzonej analizy wykonawstwa szczepień ochronnych za rok 2025 w porównaniu z rokiem poprzednim stwierdzono nieznaczny spadek stanu zaszczepienia we wszystkich grupach szczepień.

Wnioski:

1. Podsumowując prowadzony w 2025 roku nadzór epidemiologiczny nad zachorowaniami na choroby zakaźne stwierdzono, że nadal zasadniczym problemem epidemiologicznym na terenie miasta Bytomia w analizowanym okresie było występowanie ognisk zakażeń w podmiotach leczniczych.
2. Istotnym problemem pozostają nadal przypadki nierealizowania szczepień ochronnych ze względów niemedycznych. Pomimo działań podejmowanych ze strony poradni POZ, jak również PPIS w Bytomiu liczba osób nierealizujących obowiązku szczepień ochronnych z roku na rok wykazuje tendencję wzrostową.

II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

1. Stan sanitarny szpitali

W 2025 roku sprawowano nadzór sanitarny nad 4 szpitalami na terenie Bytomia:

- Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu, ul. Batorego 15;
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu, Al. Legionów 10;
- SP ZOZ Szpital Specjalistyczny Nr 1 w Bytomiu ul. Żeromskiego 7;
- Szpital i Ambulatorium z Izbą Chorych Aresztu Śledczego w Bytomiu, ul. Wrocławska 4.

Skontrolowano w roku sprawozdawczym wszystkie szpitale.

W nadzorowanych szpitalach łącznie przeprowadzono 66 kontroli, w tym 5 kontroli sanitarnych kompleksowych, 28 kontroli sprawdzających, 4 kontrole działalności komitetów i zespołów kontroli zakażeń szpitalnych, 1 kontrolę interwencyjną, 8 kontroli w zakresie realizacji szczepień ochronnych oraz 20 kontroli w związku z wystąpieniem ognisk zakażeń szpitalnych.

W trakcie przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości stwierdzono w 3 szpitalach.

Nieprawidłowości dotyczyły:

- przeterminowanych preparatów do dezynfekcji skóry, narzędzi, przeterminowanego sprzętu jednorazowego użytku, wyrobów medycznych,
- zniszczonych mebli i sprzętu (krzesła, bateria umywalkowa, stoliki, stojaki na kroplówki, stelaże na worki do przechowywania odpadów, pojemniki na odpady medyczne),
- złego stanu sanitarno- technicznego ścian i sufitów, wykładzin podłogowych w pomieszczeniach szpitala;
- braku podajnika na ręczniki jednorazowego użytku,
- zniszczonych drzwi i futryn drzwiowych,
- braku urządzeń przeciwsłonecznych chroniących przed nadmiernym nasłonecznieniem,
- nieprzestrzegania procedury higieny rąk personelu w zakresie przygotowania rąk personelu do pracy.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 4 decyzje nakazujące oraz zalecenia doraźne.

Na wniosek strony PPIS w Bytomiu wydał 23 decyzje zmieniające termin wykonania zarządzeń ujętych w uprzednio wydanych decyzjach oraz 1 decyzję uchylającą.

W 2025 r. w szpitalach na terenie Bytomia wystąpiło 18 ognisk zakażeń szpitalnych, w tym w Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Bytomiu - 2 ogniska, w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4 - 10 ognisk,

w SP ZOZ Szpitalu Specjalistycznym Nr 1 – 6 ognisk. W zakresie nadzoru nad opracowaniem ognisk zakażeń szpitalnych przeprowadzono 20 kontroli.

Ponadto przeprowadzono 7 kontroli zapleczy szpitalnych w 4 obiektach.

Skontrolowane zaplecza dwóch szpitali oceniono jako dobre, w pozostałych dwóch stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły:

- niespełnienia wymagań higieniczno - sanitarnych w pomieszczeniu służącym do wstępnego magazynowania odpadów (stwierdzono próg w drzwiach wejściowych do magazynu, brak wentylacji, brak technicznego zabezpieczenia przed rozprzestrzenianiem się magazynowanych odpadów medycznych, obejmujące również gromadzenie odcieków z tych odpadów, brak umywalki umożliwiającej umycie rąk po wyjściu z pomieszczenia, brak wydzielonych miejsc do przechowywania czystych i zbierania brudnych środków ochrony osobistej, ubytki w kafelkach podłogowych);
- brudnych, zakurzonych z zaciekami i ubytkami ścian w pomieszczeniach pralni,
- brudnych, zakurzonych ścian, uniemożliwiających ich dezynfekcję w pomieszczeniu magazynowania odpadów medycznych.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 2 decyzje nakazujące.

W 2025 roku zarejestrowano 1 interwencję w zakresie działalności szpitala, która dotyczyła:

- gromadzenia się osób bezdomnych w okolicy nieczynnego wejścia do budynku szpitalnego oraz złego stanu sanitarnego wejścia. Przeprowadzono kontrolę sanitarną, która wykazała nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - higienicznego oraz technicznego wejścia do budynku szpitala. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono mandat karny, wydano zalecenia doraźne oraz decyzję nakazującą. Interwencję uznano za zasadną.

2. Stan sanitarny zakładów opiekuńczo – leczniczych

Ogółem w ewidencji na terenie miasta Bytomia znajdują się dwa obiekty. W bieżącym roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrole w obu zakładach opiekuńczo - leczniczych. Skontrolowane zakłady oceniono jako dobre, w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego.

3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych

Pod nadzorem znajdują się 82 podmioty, w skład których wchodzi 123 obiekty. Ponadto nadzorem objętych jest 27 filii ambulatoryjnych podmiotów leczniczych.

W zakresie nadzoru nad obiektami, w których prowadzona jest działalność lecznicza na terenie Bytomia w 2025 r. przeprowadzono 81 kontroli w 64 obiektach.

W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego, obiekty oceniono jako dobre.

W 2025 roku nie zarejestrowano interwencji dotyczących podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych,

4. Stan sanitarny praktyk zawodowych lekarzy

Pod nadzorem znajduje się 151 prywatnych gabinetów lekarskich.

W 2025 r. skontrolowano 46 gabinetów, przeprowadzając 48 kontroli, w tym 46 kontroli sanitarnych kompleksowych oraz 2 kontrole sprawdzające.

Nieprawidłowości stwierdzono w 2 obiektach, które dotyczyły:

- braku właściwej segregacji i kwalifikacji odpadów medycznych o kodzie 180104, braku oznakowania pojemników i worków na odpady medyczne o kodzie 180103, nieprawidłowe przechowywanie odpadów medycznych o kodzie 180104,
- braku oznakowania dozownika z preparatem do dezynfekcji rąk w gabinecie lekarskim,
- stosowania preparatów do dezynfekcji rąk z nieoznakowanego i nieoryginalnego opakowania.

W związku z stwierdzonymi nieprawidłowościami w 2 obiektach wydano zalecenia doraźne, przeprowadzono kontrole sprawdzające potwierdzające usunięcie nieprawidłowości.

5. Stan sanitarny praktyk zawodowych pielęgniarek

Pod nadzorem PPIS w Bytomiu znajdują się 2 praktyki pielęgniarek. Praktyki zlokalizowane są na terenie szkół i świadczone są w nich usługi medyczne na rzecz uczniów szkoły. W 2025 r. obiektów nie skontrolowano.

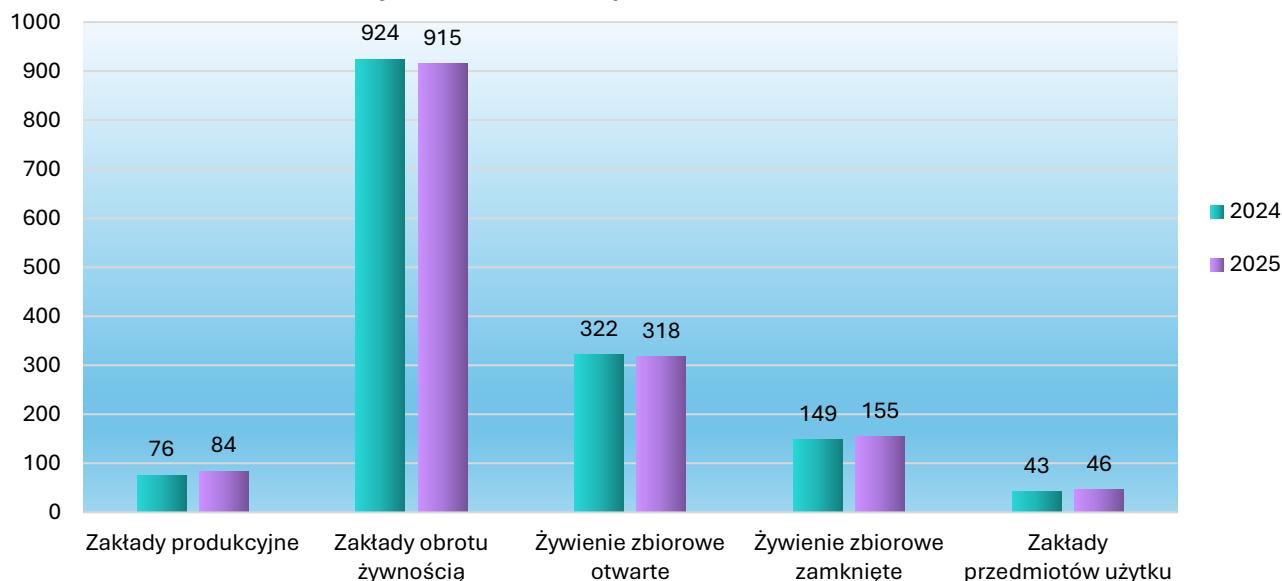
Wnioski:

1. W wyniku prowadzonego w 2025 roku nadzoru nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą stwierdzono, że w celu poprawy stanu sanitarno – technicznego szpitali niezbędna jest bieżąca realizacja obowiązków nałożonych w wydanych decyzjach.
2. W trakcie kontroli przeprowadzonych w związku z wystąpieniem ognisk zakażeń szpitalnych stwierdzono przypadki nieprzestrzegania procedury higieny rąk, w zakresie niewłaściwego przygotowania rąk personelu do pracy – biżuteria, pomalowane paznokcie. Kierownicy podmiotów leczniczych zobowiązani są do wdrożenia skutecznego nadzoru nad realizacją przestrzegania przez personel zapisów procedury oraz bieżącego edukowania personelu.

III. Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W roku 2025 przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu na terenie miasta Bytomia, skontrolowali 660 zakładów branży spożywczej, zakładów materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, co stanowi 43 % wszystkich zakładów zewidencjonowanych zakładów.

Wykaz obiektów pod nadzorem

Najliczniejszą grupę obiektów stanowią zakłady obrotu żywnością oraz zakłady żywienia zbiorowego otwartego.

W tej grupie największy odsetek stanowią sklepy spożywcze. Porównując ilość nadzorowanych obiektów w Bytomiu można stwierdzić, że w 2025 roku liczba zakładów będących pod nadzorem PPIS w Bytomiu zwiększyła się w stosunku do 2024 roku.

Dokonując analizy harmonogramu kontroli należy stwierdzić, że w roku 2025 liczba zaplanowanych do kontroli zakładów była mniejsza o 29 % niż w roku 2024.

Tabela 1. Zestawienie liczbowe ilości kontroli zaplanowanych i wykonanych w roku 2024 do 2025

Rodzaj obiektu	Bytom			
	2024		2025	
	zaplanowane	wykonane	zaplanowane	wykonane
Produkcja	52	44	48	40
Obrót	355	307	262	224
Żywnienie otwarte	135	92	116	75
Żywnienie zamknięte	118	111	38	36
Materiały i wyroby	10	8	10	9
RAZEM	670	562	474	384

W roku 2025 wykonano 384 kontrole z 474 zakładów zaplanowanych do kontroli. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż harmonogram kontroli został wykonany w 81 %.

W roku sprawozdawczym kontrole planowane nie zostały wykonane w 100% ze względu na fakt, iż większość właścicieli zakładów / obiektów branży spożywczej, których zakłady zostały zlikwidowane, bądź zawieszono działalność nie poinformowało Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu o zaistniałej sytuacji.

Ciągły i intensywny rozwój informatyczny Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz związany z tym czas poświęcony na unormowanie eksportowanych danych w rejestrze zakładów wymusił zmniejszenie ilości

przeprowadzonych kontroli i czasu pracy w terenie. Jednocześnie obowiązek przeprowadzenia sprawy i wydania poszczególnych dokumentów począwszy od przygotowania projektu aż do wykonania wysyłki oraz wprowadzania wszelkich zmian w rejestrach obowiązujących w tut. Stacji zmieniła proporcje pracy biurowej kosztem pracy w terenie. Dodatkowo organizowane odgórnie akcje związane m.in. z nadzorem nad suplementami diety, w tym żywności sprzedawanej w formie wysyłkowej skierował działania zmierzające do zintensyfikowania pracy biurowej celem przeprowadzenia rzetelnej analizy produktów i sprzedaży przez internet.

Na terenie miasta Bytomia w 2025 roku przeprowadzono 1005 kontroli. Poza zaplanowanymi kontrolami upoważnieni przedstawiciele PPIS w Bytomiu przeprowadzili dodatkowe kontrole sanitarne związane z interwencjami - skargami konsumentów i klientów zakładów branży spożywczej, a także w związku z powiadomieniami RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach) otrzymanymi od Głównego Inspektora Sanitarnego oraz na wniosek strony o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów branży spożywczej, bądź w związku z poszerzeniem zakresu prowadzonej działalności. Dodatkowo przeprowadzono **21** kontroli sanitarnych obiektów nie będących pod stałym nadzorem PPIS w Bytomiu. Były to kontrole przeprowadzone w związku z organizowanymi półkoloniami zimowymi i letnimi dla dzieci oraz imprezami masowymi. Porównując dane z rokiem 2024 należy zauważyć, że ilość wszystkich kontroli wykonanych w 2025 r. zmniejszyła się.

Najwięcej kontroli przeprowadzono w obiektach obrotu żywnością tj. 658 (o ok. 15 % mniej niż w 2024 roku). W zakładach produkcyjnych przeprowadzono o 1 % więcej kontroli, w zakładach żywienia zbiorowego otwartego liczba kontroli zmniejszyła się o 12 % w stosunku do roku ubiegłego, w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego liczba kontroli zmniejszyła się o 46 % w stosunku do roku 2024. Natomiast w miejscach produkcji oraz obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przeprowadzono 50 % więcej kontroli w porównaniu do ubiegłego roku.

Tabela 2. Zestawienie liczbowe lata 2024 i 2025.

Rok Powiat	Ilość obiektów nadzoru - wanych		Ilość obiektów skontrolo - wanych		Ilość kontroli		Ilość wydanych decyzji		Ilość wydanych postanowień o nałożeniu grzywny na kwotę		Ilość nałożonych mandatów na kwotę	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Bytom	1514	1518	765	660	1183	1005	214	195	8 / 2915	6 / 2250	50 / 12850	48 / 11850

W roku 2025 na terenie miasta Bytomia wydano ogółem 195 decyzji administracyjnych, tj. o 9 % decyzji mniej niż w 2024 roku.

Analizując ilość decyzji administracyjnych wydanych według rodzaju obiektów można zaobserwować, iż w roku 2025 liczba wydanych decyzji zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego roku.

Wśród zakładów produkcji żywności ilość decyzji administracyjnych była na tym samym poziomie, w zakładach obrotu żywnością zmniejszyła się o 19 %, wśród zakładów żywienia zbiorowego – otwartego liczba ta zmniejszyła się o 9 %, a w przypadku zakładów żywienia zbiorowego – zamkniętego zwiększyła się o 45 % w stosunku do 2024 roku.

Harmonogram kontroli obiektów żywnościowo – żywieniowych na rok 2025 opracowano na podstawie wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz w oparciu o analizę ryzyka przeprowadzoną na podstawie danych z lat ubiegłych dla poszczególnych zakładów produkcji, obrotu żywnością lub zakładów żywienia

zbiorowego oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W tym celu określono kryteria oceny zakładów oraz ich kategoryzację. Oszacowano ryzyka zanieczyszczenia żywności w obiektach o podstawowym znaczeniu.

Wzięto również pod uwagę wykonywanie dodatkowych działań związanych z powiadomieniami RASFF, interwencjami ze strony konsumentów i klientów obiektów i zakładów prowadzących działalność branży spożywczej oraz realizowanie zadań GIS i ŚPWIS w oparciu o plan poboru próbek laboratoryjnych. Ponadto ujęto zadania związane z nadzorem żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością importowanymi z krajów trzecich i eksportowanymi poza granice Unii Europejskiej.

1. Stan sanitarno – higieniczny i techniczny

Stan sanitarno – techniczny zakładów produkujących, wprowadzających do obrotu środki spożywcze w poszczególnych grupach na terenie działania PPIS w Bytomiu w dalszym ciągu zachowany jest w stopniu dobrym.

Tabela 3. Zestawienie liczbowe wydanych decyzji nakazujących w latach 2024 i 2025.

	Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – technicznym w 2024 r.			Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – technicznym w 2025 r.		
	Ogółem	Ilość wydanych decyzji nakazujących	% obiektów złych	Ogółem	Ilość wydanych decyzji nakazujących	% obiektów złych
Bytom	765	47	6	660	42	6

Analizując roczne wyniki dotyczące ilości wydanych decyzji nakazujących we wszystkich zakładach żywnościowo – żywieniowych stwierdza się, iż w bieżącym roku sprawozdawczym stan sanitarno – techniczny utrzymuje się na tym samym poziomie.

Najczęściej występujące uchybienia i nieprawidłowości to między innymi:

- zły stan techniczny pomieszczeń (brudne, popękane, zakurzone powierzchnie ścian, sufitów, ze śladami zagrzybienia, zaciekami, zniszczona powierzchnia podłóg – ubytki w posadzce),
- zły stan techniczny sprzętu i wyposażenia zakładów,
- nieprawidłowe materiały pokrywające wyposażenie meblowe tj. nasiąkliwe, porowate, trudno zmywalne,
- zły stan techniczny stolarki okiennej i drzwiowej,
- brak bieżącej ciepłej i zimnej wody,
- braku prawidłowych warunków do mycia rąk oraz sprzętu i wyposażenia,
- brak prawidłowego zabezpieczenia zakładu przed dostępem szkodników,
- brak lub źle działająca kontrola wewnętrzna, w tym brak opracowanej, wdrożonej i utrzymanej dokumentacji kodeksu GHP / GMP oraz procedur opartych na podstawie zasad systemu HACCP.

Ponadto z art. 27 ust. 2 ustawy o PIS wydano 1 decyzję nakazującą natychmiastowe zaprzestanie prowadzenia działalności w związku z bardzo złym stanem sanitarno – technicznym zakładu.

Tabela 4. Zestawienie liczbowe nałożonych mandatów karnych w latach 2024 i 2025.

	Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – higienicznym w 2024 r.			Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – higienicznym w 2025 r.		
	Ogółem	Ilość wydanych mandatów na kwotę	% obiektów złych	Ogółem	Ilość wydanych mandatów na kwotę	% obiektów złych
Bytom	765	50 / 12850	6,5	660	48 / 11850	7,2

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości to:

- brak bieżącego porządku i czystości w pomieszczeniach zakładu,
- brak zachowanej higieny produkcji,
- nieprawidłowe przechowywanie artykułów spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie (poza urządzeniem chłodniczym, w temp. wyższej niż zalecana jest przez producenta, brak segregacji w urządzeniach chłodniczo – zamrażalniczych), żywność przechowywana bezpośrednio na posadzce,
- brudne urządzenia chłodnicze, zamrażalnicze,
- brak zabezpieczenia artykułów spożywczych sprzedawanych luzem przed zanieczyszczeniami zewnętrznymi,
- brak segregacji żywności w urządzeniu chłodniczym,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminów przydatności do spożycia lub bez oznakowania,
- nadmierne mrożenie żywności w dużej ilości,
- brak prawidłowej dokumentacji GHP oraz procedur opartych na podstawie zasad systemu HACCP, brak bieżących zapisów dokumentacji bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, brak kontroli wewnętrznej.

Dokonując oceny skontrolowanych zakładów należy stwierdzić, iż ilość obiektów o złym stanie sanitarno - higienicznym niewiele zmniejszyła się. W roku sprawozdawczym nałożono o 2 (tj. o 4 %) mandaty karne mniej za uchybienia i nieprawidłowości bieżącego stanu sanitarnego w stosunku do ubiegłego roku.

2. Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów użytku i próbek sanitarnych

W oparciu o harmonogram poboru próbek w roku 2025 do badań laboratoryjnych na terenie miasta Bytomia pobrano 260 próbek (w tym 4 próbki materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością), tj. o 12 % mniej próbek niż w roku 2024, w którym pobrano 295 próbek. W roku sprawozdawczym nie pobrano próbek w związku z podejrzeniem ogniska zatrucia pokarmowego.

Próbki zostały przebadane laboratoryjnie w następujących kierunkach:

- pod względem mikrobiologicznym przebadano 138 próbek,
- pod względem organoleptycznym przebadano 15 próbek,
- pod względem fizykochemicznym przebadano 83 próbki,
- pod względem znakowania ocenie poddano 109 próbek,
- pod względem zanieczyszczeń fizycznych i biologicznych przebadano 22 próbki.

W wyniku przeprowadzonych badań dyskwalifikacji uległo 13 próbek, tj. 5 % w stosunku do wszystkich przebadanych próbek, co stanowi taki sam procent w porównaniu z ubiegłym rokiem, w którym dyskwalifikacji uległo 15 próbek, tj. 5 %.

Pod względem zanieczyszczeń biologicznych liczba próbek poddanych dyskwalifikacji wynosiła 1, stwierdzono ślady bytowania szkodników mącznych (1 próbka zmiotek z powierzchni podłogi w zakładzie produkcyjnym).

Pod względem zanieczyszczeń mikrobiologicznych dyskwalifikacji uległo 10 próbek (5 próbek mięsa mielonego z karkówki oraz kebaba mrożonego drobiowego, w których stwierdzono obecność bakterii Salmonelli).

3. Piekarnie

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2025 r. prowadzony był wzmożony nadzór sanitarny w zakładach produkcyjnych typu piekarnie i cukiernie. Na terenie miasta Bytomia zewidencjonowanych jest 31 piekarni, z których skontrolowano 21.

W trakcie kontroli w 2 zakładach pobrano ogółem 6 próbek, w tym 6 próbek sanitarnych – wytrzepek z koszyków oraz zmiotek. 1 próbka została zdyskwalifikowana ze względu na obecność zanieczyszczeń biologicznych.

4. Działania doraźne w ramach systemu RASFF

W roku 2025 w ramach powiadomień alarmowych RASFF na terenie miasta Bytomia przeprowadzono 190 kontroli głównie w sklepach mało- i wielkopowierzchniowych, jak również w innych zakładach branży spożywczej w przypadku wskazania w powiadomieniu adresów, do których mogły dotrzeć kwestionowane środki spożywcze lub materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Wszystkie powiadomienia sprawdzone były również podczas kontroli kompleksowych oraz tematycznych.

W większości zakładów nie stwierdzono na stanie ekspedycyjnym lub magazynowym kwestionowanego produktu lub został on wycofany ze sprzedaży i przesłany do producenta lub magazynu centralnego (w przypadku sieci handlowych) przez właścicieli obiektów.

5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W roku sprawozdawczym w rejestrze PPIS w Bytomiu na terenie miasta Bytomia znajdowały się 3 zakłady produkcji oraz 42 miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, z czego skontrolowano 16 zakładów. Ogółem przeprowadzono 36 kontroli sanitarnych w w/w obiektach.

W bieżącym roku sprawozdawczym do badań laboratoryjnych pobrano 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Akcje

W 2025 roku pracownicy sekcji NS-BŻ wraz z pracownikami sekcji NS-NZ współpracowali przy odbiorach obiektów nowo powstałych oraz przy obiektach wskazujących na zmianę sposobu użytkowania.

Ponadto w 2025 roku na terenie miasta Bytomia przeprowadzono następujące akcje:

Tabela 5. Akcje i współpraca z innymi komórkami psse / jednostkami / organami

Lp.	Temat akcji/współpracy	komórka psse / organ / jednostka współpracująca	ilość obiektów kwalifikujących się do objęcia nadzorem w trakcie akcji	Ilość obiektów skontrolowanych w czasie trwania akcji	Ilość kontroli wykonanych w czasie trwania akcji	podjęte działania represyjne						uwagi
						ilość wydanych decyzji			Mandaty nałożone w trakcie kontroli		inne ⁴	
									ilość	na łączną kwotę		
						6	7	8	9	10	11	
1.	Imprezy masowe	NS-BŻ i NS-HK	12	12	12	0	0	0	0	0	0	-
2.	Ocena zakładów będących pod wspólnym nadzorem PPIS i PLW	NS-BŻ i PLW	1	1	2	0	0	0	0	0	0	Kontrola bez udziału przedstawiciela IW.
3.	Wypoczynek zimowy dzieci i młodzieży	NS-BŻ i NS-HD	9	9	9	0	0	0	0	0	0	-
4.	Wypoczynek letni dzieci i młodzieży	NS-BŻ i NS-HD	5	5	5	0	0	0	0	0	0	-
5.	Zbiorowe zatrucia / zakażenia pokarmowe	NS-E i NS-BŻ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
6.	Współpraca z Inspekcją Farmaceutyczną	NS-BŻ i IF	54	20	21	0	0	0	0	0	0	Kontrola bez udziału IF
7.	Nadzór nad obiektami wprowadzającymi do obrotu lody nieopakowane oraz sprzedające lody porcjowane	NS-BŻ	10	8	11	0	0	1	0	0	0	-

Lp.	Temat akcji/współpracy	komórka psse / organ / jednostka współpracująca	ilość obiektów kwalifikujących się do objęcia nadzorem w trakcie akcji	Ilość obiektów skontrolowanych w czasie trwania akcji	Ilość kontroli wykonanych w czasie trwania akcji	podjęte działania represyjne						uwagi
						ilość wydanych decyzji			Mandaty nałożone w trakcie kontroli		inne ⁴	
									ilość	na łączną kwotę		
						nakazujących usunięcie uchybień ¹	unieruchamiających obiekt ²	innych ³	ilość	na łączną kwotę		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
8.	Kontrole obiektów pod kątem pomiaru tłuszczu stosowanego do smażenia	NS-BŻ	111	1	1	0	0	0	0	0	0	-
9.	Akcja dot. żywienia dzieci i młodzieży w jednostkach oświaty.	NS-BŻ	91	30	33	0	0	0	0	0	0	-
10.	Akcja szpitale	NS-BŻ	5	1	2	0	0	0	0	0	0	W 1 zakładzie pobrano jadtospis dekadowy analiza jadtospisu nie wykazała nieprawidłowości.
11.	Akcja wody butelkowane	NS-BŻ	4	4	4	0	0	0	0	0	0	-
12.	Akcja śmietana w sklepach sieci Biedronka	NS-BŻ	17	5	5	0	0	0	0	0	0	-
13.	Akcja zagrożenie pryszczycza	NS-BŻ	5	5	5	0	0	0	0	0	0	-
RAZEM		-	324	101	110	0	0	1	0	0	0	-

¹w części opisowej podać najczęstsze powody wydawania tych decyzji

²w części opisowej podać powody unieruchomienia obiektu oraz informacje czy został już uruchomiony

³w części opisowej wykazać czego dotyczyły te decyzje (nie wykazywać decyzji rachunków, umarzających postępowanie itd.)

7. Działalność interwencyjna za 2025 rok

Ilość interwencji zarejestrowanych ogółem 54 (+1 z 2024 r.) (+3 interwencje zostaną rozpatrzone w 2026 r.), w tym anonimowych 17 (+ 1 z 2024 r.).

Ilość interwencji rozpatrzonych przez PPIS ogółem 45 (+ 1 z 2024 r.), w tym anonimowych 12 (+ 1 z 2024 r.), zasadnych 15, w tym anonimowych zasadnych 3.

Ilość interwencji przekazanych do innych organów ogółem 6, w tym anonimowych 4.

L.p.	Przedmiot interwencji	Ilość wniesionych interwencji ogółem	Interwencje rozpatrzone przez PPIS					Interwencje przekazane innym organom do załatwienia zgodnie z kompetencjami		
			ilość interwencji rozpatrzonych przez PPIS	ilość wykonanych w związku z tym kontroli	ilość wydanych decyzji /zaleceń	Uwagi (m. in. podać ilość i kwotę mandatów)	Ilość interwencji zasadnych / niezasadnych	Ilość interwencji przekazanych	Wstępne rozpoznanie-kontrola	Nazwa organu i inne uwagi
1.	Niewłaściwa jakość zdrowotna środków spożywczych	28 (+ 1 z 2024 r.) (+3 z 2026 r.)	26 (+ 1 z 2024 r.)	26	0/8	9/2150 zł	8/18 (+1 z 2024 r.)	0	0	- 2 interwencje bez rozpatrzenia - 5 kontroli z poborem 16 próbek żywności (w tym 1 próba z interwencji z 2024 r.) - 3 interwencje zostaną rozpatrzone w 2026 r.
2.	Złe warunki higieniczno - sanitarne	8	7	8	0/3	3/1100 zł	3/4	1	0	- 1 interwencja całkowicie przekazana do PINB Bytom
3.	Obecność szkodników	5	4	6	0/2	2/700 zł	2/2	1	0	- 1 kontrola całkowicie przekazana do Straży Pożarnej w Bytomiu

										- 1 kontrola z poborem 1 próbki żywności
4.	Nieprawidłowe znakowanie	5	3	3	0/1	1/200 zł	1/2	1	0	- 1 interwencja całkowicie przekazana do WIJHARS Katowice - 1 interwencja bez rozpatrzenia
5.	Brak higieny sprzedaży	1	1	1	0/0	0/0 zł	0/1	0	0	-
6.	Nieprawidłowa gospodarka odpadami	2	2	2	0/1	1/100 zł	1/1	0	0	-
7.	Brak orzeczeń sanitarno-epidemiologicznych	1	1	3	0/0	0/0 zł	0/1	0	0	-
8.	Nieprawidłowe żywienie zbiorowe w placówkach oświaty	1	1	1	0/0	0/0 zł	0/1	0	0	-
9.	Występowanie uciążliwych hałasów	1	0	0	0/0	0/0 zł	0/0	1	0	- 1 interwencja całkowicie przekazana do PINB Bytom
10.	Występowanie uciążliwych zapachów	1	0	0	0/0	0/0 zł	0/0	1	0	- 1 interwencja całkowicie przekazana do PINB Bytom oraz Straży Miejskiej w Bytomiu
11.	Działalność bez zgłoszenia PPIS	1	1	0	0/0	0/0 zł	0/0	1	0	- 1 interwencja przekazana do PSSE Chorzów (3 podejścia do

										kontroli – zakład nieczynny)
	SUMA	54 (+ 1 z 2024 r.) (+3 z 2026 r.)	45 (+ 1 z 2024 r.)	50	0/15	16/4250 zł	15/30 (+ 1 z 2024 r.)	6	0	-

Wnioski:

W roku sprawozdawczym w powiecie bytomskim podobnie jak w roku ubiegłym najwięcej przyjętych interwencji dotyczyło zgłoszenia sprzedaży żywności o niewłaściwej jakości zdrowotnej w zakładach obrotu żywnością.

W roku 2025 r. ilość przyjętych i rozpatrzonych przez PPIS w Bytomiu interwencji zmniejszyła się o 4,3% (bądź 2,2 % przy uwzględnieniu interwencji przyjętej w 2024 r., a rozpatrzonej w 2025 r.) w porównaniu do roku 2024, gdzie zgłoszono i rozpatrzono 47 interwencji.

Wnioski:

1. Infrastruktura budynków w dużym stopniu wpływa negatywnie na stan sanitarno – techniczny obiektów żywnościowo – żywieniowych znajdujących się na nadzorowanym terenie PPIS w Bytomiu. Często zakłady usytuowane są w starych budynkach z niefunkcjonalnością pomieszczeń wchodzących w skład zakładu.
2. Ilość wydanych decyzji nakazujących w roku 2025 jest mniejsza w stosunku do roku 2024.
3. W roku sprawozdawczym nałożono 4% mniej mandatów karnych za zły stan sanitarno – higieniczny w zakładach.
4. Zdecydowana większość zakładów posiada wdrożoną dokumentację GHP/GMP oraz procedury oparte na podstawie zasad systemu HACCP. Ciągłym problemem wśród części kontrolowanych zakładów jest niestosowanie procedur i brak bieżącego prowadzenia zapisów wynikających z dokumentacji zapewniającej bezpieczeństwo żywności.
5. W roku sprawozdawczym zmniejszyła się liczba wniesionych interwencji konsumentów w porównaniu do roku ubiegłego. Zarówno w roku 2024 jak i 2025 większa część przeprowadzonych kontroli wykazała niezasadność interwencji.
6. W 2025 roku w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych stwierdza się mniejszą ilość próbek zdyskwalifikowanych w porównaniu do 2024 roku. Główną przyczyną kwestionowania próbek w 2025 roku były zanieczyszczenia mikrobiologiczne.

IV. Jakość wody przeznaczonej do spożycia, wody ciepłej i wody w pływalniach

Łącznie w 2025 r. w ramach nadzoru PPIS w Bytomiu nad jakością wody pobrano i przebadano 173 próbki wody.

Liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej podmiotów odpowiedzialnych za jakość dostarczanej wody przeznaczonej do spożycia oraz zarządców pływalni wynosiła 528.

W 2025 r. PPIS w Bytomiu wydał 10 decyzji administracyjnych w następujących zakresach:

- 1 dot. okresowej oceny jakości wody do spożycia,
- 6 dot. zbiorczej oceny wody na pływalni,
- 3 dot. legionelli.

1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w nadzorowanych urządzeniach do zaopatrywania w wodę

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 146290,

- Zaopatrzenie w wodę – zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d: - woda zakupowana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 16625 (SUW Bibiela; SUW Miedary; SUW Zawada; SUW Kozłowa Góra ;zbiorniki Murcki- woda mieszana ZUW Goczałkowice i ZUW Dzieńkowice; awaryjnie w czasie prowadzenia prac

modernizacyjnych na sieci magistralnej); dystrybutor: Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o.).

Miasto Bytom korzysta z wody dostarczanej z sieci magistralnej Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach, pochodzącej z ujęć wód głębinowych zasilających Stacje Uzdatniania Wody „Bibiela” w Miasteczku Śląskim, „Miedary” w Tarnowskich Górach i „Zawada” w Karchowicach, gm. Zbrostawice oraz z ujęć powierzchniowych: Stacja Uzdatniania Wody „Kozłowa Góra” w Wymysłowie. Pierścieniowy układ sieci wodociągowej daje możliwość mieszania wody z różnych źródeł oraz zmiany kierunku zasilania.

Jakość wody wodociągowej na terenie miasta kontrolowana była systematycznie w wyznaczonych punktach, zlokalizowanych w poszczególnych dzielnicach miasta. Łącznie w 2025 r. na terenie miasta, w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 42 próbki wody. Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2025 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych przez wyżej wymienione przedsiębiorstwa na terenie miasta Bytomia wynosiła 270.

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości stwierdzono w 3 próbkach wody (niestanowiące potencjalnego zagrożenia dla zdrowia - podwyższona wartość mętności i manganu). Przeprowadzone powtórne badania nie wykazały przekroczeń dla wyżej wymienionych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2025 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Bytomia oceniono jako przydatną do spożycia.

Nie zanotowano skarg mieszkańców dotyczących niewłaściwej jakości przeznaczonej do spożycia.

W 2025 r. eksploatacja sieci rozdzielczej – Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o. zgłosiło 143 awarii sieci wodociągowej (w tym 2 powodujące wstrzymanie dostaw wody powyżej 8 godzin lub pogorszenie parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi).

2. Ocena jakości wody w pływalniach

W 2025 r. na terenie miasta Bytomia czynnych było 6 pływalni opartych na wodzie wodociągowej (w tym 6 krytych i 1 odkryta).

W 2025 r. w ramach kontroli urzędowych jakości wody w pływalniach (woda wprowadzana do niecek z systemu cyrkulacji, niecki basenowe, natryski) przeprowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym 31 próbek wody.

Stwierdzono przypadki niespełnienia wymagań dla następujących parametrów:

- *Pseudomonas aeruginosa*,
- *legionella*,

- chlor związany,
- potencjał redoks,
- chloroform,
- ΣTHM.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez zarządców obiektów kontroli wewnętrznej jakości wody na pływalniach.

W 2024 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych z pływalni (woda wprowadzana do niecek z systemu cyrkulacji, niecki basenowe, natryski) na nadzorowanym terenie wynosiła 258. Stwierdzono przypadki niespełnienia wymagań dla następujących parametrów:

- *Pseudomonas aeruginosa*,
- chlor związany,
- chlor wolny,
- legionella,
- utlenialność,
- potencjał redoks,
- chloroform,

W przypadku stwierdzenia niespełnienia wymagań zarządcy obiektów podejmowali stosowne działania naprawcze, by zapewnić właściwą jakość wody.

3. Ocena jakości wody ciepłej w zakresie obecności bakterii legionella w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz w budynkach zamieszkania zbiorowego

W 2025r. na terenie miasta Bytomia skontrolowano jakość ciepłej wody w 16 obiektach, w tym:

- 3 szpitale,
- 1 areszt/szpital,
- 2 domy dziecka
- 4 świadczące usługi hotelarskie,
- 1 noclegownia,
- 2 internaty,
- 1 specjalny ośrodek wychowawczy
- 2 zakłady opiekuńczo - lecznicze.

Skolonizowanie sieci przez pałeczki *Legionella* sp. stwierdzono w 3 obiektach:

- Szpital Specjalistyczny nr 2, ul. Batorego 15 (blok VII),
- Internat V Liceum Ogólnokształcącego Mistrzostwa Sportowego im. Kamili Skolimowskiej w Bytomiu, ul. Wrocławska, 46
- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, ul. Krakowska 30.

PPIS w Bytomiu wydał 3 decyzje nakazujące podjęcie działań mających na celu zapewnienie właściwej jakości wody.

Do końca 2025 r. sieć była nadal skolonizowana w jednym podmiocie leczniczym, w którym prowadzone są nadal prace naprawcze. W pozostałych obiektach decyzje zostały wykonane i nie stwierdzono skolonizowania sieci.

Ogółem w 2025 r. na obecność bakterii legionella pobrano 100 próbek wody, w tym 25 próbek było kwestionowanych.

V. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W 2025 r. spośród 715 obiektów użyteczności publicznej ujętych w ewidencji kontrole stanu sanitarnego przeprowadzono w 228 obiektach, gdzie łącznie przeprowadzono 247 kontroli. Wśród ocenianych obiektów znalazły się m.in.: domy pomocy społecznej i noclegownie; zakłady służące pielęgnacji i upiększaniu ciała; obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie; ustępy publiczne i ogólnodostępne; pływalnie kryte i odkryte; dworce autobusowe i kolejowe, przystanki; cmentarze, domy pogrzebowe i obiekty świadczące usługi w zakresie transportu zwłok i szczątków oraz obiekty określane jako „inne obiekty”, do których zaliczamy m.in. apteki, obiekty turystyczne, sportowe, kulturalno-widowiskowe, tereny rekreacyjne, place zabaw, piaskownice, stacje paliw, magle, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, transport publiczny.

W roku 2025 r. na polecenie Głównego Inspektora Sanitarnego objęto bieżącym nadzorem sanitarnym zakłady oferujące usługi „solaryjne” w zakresie realizacji wymogów ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz.U z 2017 r. poz. 2111) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium (Dz.U. z 2018 r., poz. 275). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzoruje 12 obiektów, w których wykonywane są usługi „solaryjne”. Skontrolowano 12 obiektów, przeprowadzając 12 kontroli. W żadnym z obiektów nie stwierdzono naruszenia wymogów w/w ustawy, jak również nie stwierdzono nieprawidłowości natury higieniczno - sanitarnej.

Bieżący nadzór nad obiektami użyteczności publicznej dotyczy licznych i różnorodnych obiektów, co powoduje zróżnicowanie wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać obiekty należące do poszczególnych kategorii. Wyniki przeprowadzonych kontroli wskazują, że stan sanitarny obiektów uległ poprawie.

1. Ocena wybranych grup obiektów

Na koniec 2025 r. ze złym stanem higieniczno - sanitarnym i technicznym wykazano 11 obiektów. Poniżej oceniono grupy obiektów, w których nie wszystkie obiekty spełniały wymagania higieniczno - sanitarne oraz techniczne i były wydane decyzje administracyjne nakazujące.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu

W roku 2025 skontrolowano 102 zakłady z 313 objętych nadzorem PPIS w Bytomiu.

W tej grupie obiektów nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 600 zł. Przyczyną nałożenia mandatów karnych był brak opracowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi oraz zły stan sanitarny pomieszczeń zakładów.

- Pływalnie kryte ogółem

Nadzorem sanitarnym objętych jest 7 obiektów. W roku sprawozdawczym skontrolowano 6 obiektów i wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą. Nie wydano decyzji unieruchamiających obiekt. Nie nałożono mandatów karnych.

W porównaniu do roku ubiegłego, stan higieniczno-sanitarny obiektów utrzymuje się na stałym dobrym poziomie. W 2025 r. stan sanitarno-higieniczny jednego obiektu uznano jako zły.

- Hotele i obiekty świadczące usługi hotelarskie

Nadzorem sanitarnym objętych jest ogółem 13 obiektów. W roku sprawozdawczym skontrolowano 12 obiektów.

W 3 obiektach stwierdzono zły stan sanitarno-higieniczny, w związku z czym wydano decyzje administracyjne nakazujące, z których 2 są w trakcie realizacji.

W porównaniu do roku ubiegłego, stan higieniczno - sanitarny obiektów uległ pogorszeniu. Na koniec roku 2024 r. nie wykazano obiektów ze złym stanem sanitarno - higienicznym, natomiast w 2025 r., 2 obiekty oceniono jako złe.

- Dworce PKP

Nadzorem sanitarnym objęty jest 1 obiekt, który został skontrolowany w 2025 r. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości, wobec czego wydano decyzję administracyjną nakazującą. W porównaniu do roku ubiegłego, stan higieniczno-sanitarny skontrolowanego obiektu uległ pogorszeniu.

- Tereny rekreacyjne

W ewidencji PSSE w Bytomiu znajduje się 113 obiektów, z których skontrolowano 39.

W 2 obiektach stwierdzono zły stan sanitarno - higieniczny, wobec czego wszczęto postępowanie administracyjne oraz dodatkowo nałożono mandat karny w wysokości 100 zł.

W porównaniu do roku ubiegłego, stan higieniczno-sanitarny obiektów uległ pogorszeniu. Na koniec roku 2024 r. nie wykazano obiektów ze złym stanem sanitarno - higienicznym, natomiast w 2025 r., jako złe oceniono 2 obiekty.

- Zakłady karne, poprawcze, schroniska dla nieletnich

Nadzorem sanitarnym objęty jest 1 zakład karny, w którym przeprowadzono kontrolę, która wykazała nieprawidłowości i wydano decyzję administracyjną nakazującą.

W porównaniu do roku ubiegłego, stan higieniczno-sanitarny obiektu uległ pogorszeniu.

- Inne obiekty użyteczności publicznej

W tej grupie obiektów zewidencjonowanych jest łącznie 115 obiektów takich jak: obiekty sportowe, apteki, stacje paliw, targowiska, transport publiczny, wysypiska śmieci pralnie chemiczne, noclegownie, ustępy publiczne. Łącznie w 2025 roku skontrolowano 28 obiektów, wydano 5 decyzji nakazujących, z których 1 została wykonana w całości, co potwierdziła przeprowadzona kontrola sprawdzająca.

W porównaniu do roku 2024, stan higieniczno - sanitarny obiektów uległ pogorszeniu i dotyczył obiektu sportowego, pralni oraz aptek.

2. Interwencje

W 2025 roku do PSSE w Bytomiu wpłynęło ogółem 99 wniosków mieszkańców o podjęcie interwencji w obiektach na terenie miasta Bytom. PPIS w Bytomiu rozpatrzył 85 wniosków. 11 interwencji bez wstępnego rozpoznania zostało przekazanych innym organom zgodnie z kompetencjami. 1 interwencja pozostała bez rozpatrzenia, gdyż sprawa nie należała do kompetencji PIS, 1 interwencja została wycofana przez osobę wnoszącą przed jej rozpatrzeniem, 1 sprawę, która wpłynęła pod koniec 2025 r. rozpatrzono w 2026 r. Łącznie przeprowadzono 50 kontroli interwencyjnych. W wyniku tych kontroli, wydano 13 decyzji nakazujących, 3 decyzje prolongujące, 1 decyzję umarzającą postępowanie, 1 upomnienie oraz nałożono 3 mandaty karne na łączną kwotę 1 200 zł.

30 interwencji okazało się zasadnych.

Największa liczba zgłoszonych interwencji - 46 dotyczyła spraw związanych z niewłaściwym stanem sanitarnym pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi (zakłady usługowe, budynki mieszkalne).

42 sprawy PPIS w Bytomiu rozpatrzył w ramach posiadanych kompetencji, gdzie przeprowadzono 26 kontroli. W 1 przypadku przeprowadzono wizję lokalną.

14 interwencji okazało się zasadnych, co skutkowało wydaniem 8 decyzji nakazujących oraz nałożeniem 2 mandatów karnych na łączną kwotę 700 zł.

Nieprawidłowości stwierdzono w:

- 3 siłowniach w których stwierdzono brudne, zakurzone, zachlapane ściany i podłogi, zacieki na sufitach, uszkodzoną tapicerkę na urządzeniach do ćwiczeń, zniszczoną deszczownicę i baterię prysznicową, zniszczone uszczelki w drzwiach kabiny prysznicowej, wyrwane drzwi do szafki;

- 3 budynkach mieszkalnych w których stwierdzono odchody gołębie na strychu, zalegające odpady komunalne i wielkogabarytowe na strychu i w gankach piwnicznych, niezabezpieczone przed dostępem gołębi okienka strychowe;

- 2 zakładach usługowych (1 zakład fryzjerski, 1 gabinet kosmetyczny) w których stwierdzono m.in. brak zapewnionej odpowiedniej dezynfekcji narzędzi wielokrotnego użytku stosowanych przy świadczeniu usług kosmetycznych; brak zapewnionych środków do dezynfekcji narzędzi oraz powierzchni; brudne, zakurzone, oblepione włosami i kurzem powierzchnie pojemników na żyłetki i pojemniki z preparatami fryzjerskimi; brudne, zakurzone powierzchnie szafek, szuflad, podłóg blatów;

- 1 basenu, w którym stwierdzono brudne ściany, naloty na ścianie i suficie w szatni damskiej; brudne ściany w szatni męskiej; zardzewiałe szafki w szatniach damskiej i męskiej; zawilgocenia na suficie i ścianach, odpryski farby w łazni przy szatni damskiej; odpryski farby na ścianach, brudne, zakurzone ściany na hali basenowej; zardzewiałą konstrukcję wentylacji na hali basenowej; ubytki w kafelkach, popękane z ostrymi krawędziami kafelki na parapetach w hali basenowej; brudne, zakurzone ściany w toalecie oraz przed wejściem (w przedsionku) do toalety przy szatni dla mężczyzn; zniszczone baterie prysznicowe z wylewkami w łazni męskiej; odpryski farby, liczne naloty na suficie nad niecką basenową;

- obiektu handlowego, w którym stwierdzono fugi silikonowe z czarnymi przebarwieniami oraz nalotami na łączeniu ścian z blatem, na którym zamontowane są umywalki w toalecie damskiej, męskiej i dla osób niepełnosprawnych na poziomie -1 oraz w toalecie damskiej i męskiej na 2 piętrze; brudne, podniszczone z czarnymi zarysowaniami i miejscami zdartą powłoką lakieru drzwi wejściowe do toalety damskiej, męskiej i dla osób niepełnosprawnych na poziomie -1 oraz w toalecie damskiej i męskiej na 2 piętrze.

Ponadto 34 interwencje dotyczyły spraw w zakresie niewłaściwego stanu sanitarnego lokali mieszkalnych i związanych z tym uciążliwościami.

2 zgłoszenia zostały przekazane do rozpatrzenia innym organom. 32 sprawy PPIS w Bytomiu rozpatrzył w ramach posiadanych kompetencji, gdzie przeprowadzono 10 kontroli, a w 7 przypadkach dokonano wizji lokali. Zasadnych okazało się 12 interwencji. Wydano 3 decyzje nakazujące.

Stwierdzone w lokalach mieszkalnych nieprawidłowości dotyczyły m.in:

- zalegania dużych ilości odpadów komunalnych (resztek jedzenia, opakowań po jedzeniu, brudnej odzieży, butelek wypełnionych prawdopodobnie moczem);
- zalegania odchodów i piór gołębi na podłodze i parapetach;
- popękanej, brudnej, zatkanej dużą ilością zasuszonych odchodów i gazu, odciętej od instalacji wodociągowej toalety;
- brudnych i zniszczonych urządzeń sanitarnych (umywalki, kabina prysznicowa, miska ustępowa).

W sprawie złego stanu sanitarnego posesji wpłynęło 7 interwencji. PPIS w Bytomiu rozpatrzył w ramach posiadanych kompetencji 6 interwencji. W 1 przypadku przeprowadzono wizję, 5 sprawy wymagało przeprowadzenia kontroli. Przeprowadzono łącznie 7 kontroli. Zasadne okazały się 2 interwencje. Wydano 1 decyzję nakazującą oraz nałożono 1 mandat karny na kwotę 500 zł.

Zasadne interwencje dotyczyły:

- terenu posesji wraz z wiatą śmietnikową;
- placu gospodarczego wraz z wiatą śmietnikową.

Pozostałe 12 interwencji, które wpłynęły do PPIS w Bytomiu dotyczyły następujących spraw:

- złego stanu sanitarnego piaskownicy;
- uciążliwości powodowanych przez hałas;
- uciążliwości powodowanych przez nieprawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi;
- ujawnienia na terenie posesji truchła zwierząt;
- wykonywania w zakładzie kosmetycznym zabiegów, które może wykonywać wyłącznie lekarz;
- palenia śmieci w budynku mieszkalnym;
- uciążliwych zapachów chemicznych pochodzących z rury odpływowej;
- ciągłego zalewania mieszkania przez sąsiada;
- odłączenia przez Wspólnotę Mieszkaniową ogrzewania i ciepłej wody w lokalu mieszkalnym.

Wnioski:

1. W roku 2025, podobnie jak w roku ubiegłym zdecydowana większość skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej spełniała podstawowe wymagania higieniczno - sanitarne i techniczne. Ogółem skontrolowano 228 obiektów, wydano 20 decyzji administracyjnych nakazujących. Na podstawie analizy danych w zakresie wydanych decyzji oraz liczby obiektów ocenionych jako ze złym stanem sanitarnym można stwierdzić, iż stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej uległ pogorszeniu.
2. W 2025 r. zwiększyła się o 35 przypadków liczba zgłoszeń interwencyjnych, jak również zwiększyła się ilość interwencji zasadnych (w 2024 r. zasadna okazała się 1 interwencja a w 2025 r. zasadnych było 30 zgłoszeń), co również wskazuje na pogorszenie stanu sanitarnego miasta Bytomia.

VI. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych

PPIS w Bytomiu sprawuje bieżący nadzór sanitarny nad higieną procesów nauczania oraz higieną otoczenia i pomieszczeń w szkołach, żłobkach, przedszkolach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych, placówkach wypoczynku oraz uczelniach wyższych. Nadzór ten dotyczy również kontroli przestrzegania przepisów określających wymogi higieniczne i zdrowotne w stosunku do sprzętu używanego w tych podmiotach oraz ośrodkach wypoczynku. W 2025 r., na terenie miasta Bytomia bieżącym nadzorem sanitarno - higienicznym objętych było 230 obiektów, w tym 43 sezonowych. Skontrolowano 131 placówek, co stanowi 57 % całości. W porównaniu z rokiem 2024 liczba obiektów skontrolowanych zwiększyła się. W roku sprawozdawczym utworzono trzy nowe żłobki, dwie placówki wychowania pozaszkolnego, jedną placówkę rekreacyjną oraz jeden punkt przedszkolny. Zlikwidowano jeden żłobek oraz dwie placówki wsparcia dziennego.

1. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych

Szkoły

W 2025 r. pod nadzorem było 55 szkół, w tym 29 szkół podstawowych, 4 szkoły policealne, 11 zespołów szkół w tym 1 specjalny, 5 LO, 2 technika, 1 szkoła branżowa oraz 3 szkoły specjalne. Przeprowadzono 79 kontroli, w porównaniu do roku ubiegłego liczba ta zwiększyła się.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano trzy nowe decyzje nakazujące, liczba ta utrzymuje się na stałym poziomie w porównaniu z rokiem 2024.

Zmniejszyła się liczba decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń decyzji wydanych w latach wcześniejszych i wynosi 11.

Nadal istnieją placówki, w których wydane decyzje administracyjne w latach wcześniejszych są kilkakrotnie prolongowane, co powoduje znaczne pogorszenie się zarówno stanu sanitarno - higienicznego jak i technicznego.

W roku sprawozdawczym jedna placówka wykonała w całości decyzję wydaną w latach wcześniejszych.

We wszystkich skontrolowanych placówkach szkolnych zapewniono odpowiednią ilość środków higieny osobistej oraz środków czystości i dezynfekcyjnych.

W ramach profilaktyki zdrowotnej i współpracy z pielęgniarkami szkolnymi wykonano pomiary, w zakresie obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w wytypowanych placówkach będących pod nadzorem PPIS w Bytomiu.

Dokonano pomiarów wagi tornistrów u 2542 uczniów, w 153 oddziałach 14 szkół podstawowych. Badania wykazały, że 273 przebadanych uczniów nosiło zbyt ciężki tornister, powyżej 15% masy ciała.

Przedszkola i inne formy

W 2025 r. pod nadzorem PPIS w Bytomiu było 59 przedszkoli. W tych obiektach przeprowadzono 54 kontrole, w porównaniu do roku ubiegłego liczba ta zmniejszyła się.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w przedszkolach w roku sprawozdawczym wydano 2 nowe decyzje nakazujące oraz jedną decyzję uchylającą. Wydano 10 decyzji administracyjnych

zmieniających termin wykonania nakazów wydanych w latach poprzednich. W porównaniu do 2024 r., liczba decyzji prolongujących zwiększyła się.

Istnieją jednak placówki publiczne, w których stan sanitarno - higieniczny i techniczny uległ pogorszeniu, a nakazy ujęte w decyzjach nie są realizowane terminowo.

W 2025 r. cztery placówki wykonały w całości decyzje administracyjne wydane w latach wcześniejszych. Liczba ta w porównaniu z rokiem ubiegłym pozostaje na stałym poziomie. Stan bieżącej czystości i porządku w kontrolowanych placówkach był prawidłowy i nie budził zastrzeżeń.

Przeprowadzono 15 kontroli w zakresie oceny terenów rekreacyjnych i placów zabaw.

Wydano 1 decyzję nakazującą dotyczącą ogrodzenia terenu przedszkola natomiast placówki posiadają aktualne przeglądy stanu technicznego urządzeń zabawowych. Przed rozpoczęciem sezonu wiosenno - letniego dokonywana jest wymiana piasku w piaskownicach, a piaskownice zabezpieczane są przed zanieczyszczeniami.

Żłobki

W roku sprawozdawczym pod nadzorem było 18 placówek, w tym 1 klub malucha.

W 2025 r. przeprowadzono 19 kontroli placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, w trakcie których stwierdzono, że stan sanitarno - higieniczny i techniczny pomieszczeń na terenie placówek jest prawidłowy.

Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze Wsparcia Dziennego

W 2025 r. pod nadzorem PPIS w Bytomiu znajdowało się 12 świetlic środowiskowych, 2 warsztaty terapii zajęciowej oraz jeden ośrodek rehabilitacyjno - edukacyjno - wychowawczy. W tej grupie przeprowadzono łącznie 8 kontroli, w trakcie których stan sanitarno - higieniczny nie budził zastrzeżeń.

2.Nadzór nad warunkami higieny pracy ucznia

Dostosowanie mebli do zasad ergonomii

W zakresie badań problemowych w 2025 roku dokonano pomiaru mebli edukacyjnych w 4 przedszkolach oraz w 7 szkołach podstawowych. Łącznie badaniem objętych zostało 1035 dzieci w 53 oddziałach.

W porównaniu z ubiegłym rokiem sprawozdawczym zwiększyła się liczba placówek objętych oceną w ww. zakresie. Wydano jedną decyzję nakazującą w szkole podstawowej dotyczącą dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii. Nieprawidłowości stwierdzono w 1 placówce, w 4 oddziałach, gdzie 68 dzieci korzystało z mebli niedostosowanych do zasad ergonomii.

W czasie przeprowadzanych kontroli kompleksowych, stwierdzono że placówki są sukcesywnie wyposażone w nowe meble o zróżnicowanych wysokościach i dostosowanych do zasad ergonomii oraz posiadające stosowne certyfikaty.

Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych

W trakcie przeprowadzania kontroli kompleksowych w 2025 r., w 22 placówkach dokonano oceny rozkładów zajęć lekcyjnych, w tym w 13 szkołach podstawowych oceniono 91 oddziałów.

W wyniku przeprowadzonych ocen stwierdzono, że w placówkach rozkłady zajęć układane są prawidłowo z zachowaniem podstawowych zasad higieny zgodnie z wymogami § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (jedn. tekst Dz. U. z 2020 r., poz. 1604 z późn.zm.). Uwzględniano potrzeby równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia oraz stałego czasu rozpoczynania zajęć lekcyjnych w poszczególnych dniach tygodnia. Ilość kontroli w ww. zakresie w porównaniu z rokiem ubiegłym zwiększyła się.

Ocena warunków do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego

W roku sprawozdawczym wydano jedną decyzję nakazującą dot. nieprawidłowości bloku sportowego i miejsca do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W 2025 r., prolongowano 6 decyzji administracyjnych wydanych w latach wcześniejszych.

W porównaniu z rokiem 2024 r., liczba pozostaje na podobnym poziomie.

Ogólny stan techniczny sprzętu sportowego na terenie bloków sportowych jest dobry.

Odnotowuje się, że młodzież sporadycznie korzysta z natrysków. Wszystkie skontrolowane szkoły posiadały boiska lub teren rekreacyjny.

Ocena warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych

W czasie przeprowadzanych kontroli, we wszystkich szkołach dokonywana była ocena warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych.

Pracownie komputerowe są prawidłowo wyposażone oraz sukcesywnie doposażone w nowy sprzęt multimedialny. W zostały oknach zainstalowane osłony ochraniające przed nadmiernym nasłonecznieniem.

Stan sanitarno - higieniczny był bez zastrzeżeń zarówno w 2024 r. jak i w 2025 r.

Ocena warunków w pracowniach chemicznych (używanie substancji i preparatów chemicznych)

W czasie przeprowadzanych kontroli dokonano oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w placówkach posiadających pracownie chemiczne. Zarówno w 2024 jak i w 2025 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych

w kontrolowanych placówkach posiadających pracownie chemiczne. W pracowniach chemicznych lub na ich zapleczach, gdzie stosowane są w czasie zajęć substancje niebezpieczne zapewniony jest dopływ bieżącej, zimnej wody. W pracowniach znajdują się aktualne spisy wykorzystywanych w czasie zajęć niebezpiecznych substancji chemicznych. Nauczyciele z chemii posiadają aktualne karty charakterystyki substancji niebezpiecznych, które udostępniane są w czasie kontroli. Niebezpieczne substancje chemiczne są prawidłowo przechowywane w wydzielonych zamykanych szafach i prawidłowo oznakowanych pojemnikach. Wszystkie pracownie posiadają apteczki pierwszej pomocy, a nauczyciele posiadają zaświadczenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Zajęcia z chemii są realizowane w dużej mierze w formie teoretycznej lub pokazów multimedialnych.

3. Profilaktyczna opieka zdrowotna

Podczas oceny spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych w szkołach dokonywane są oceny stanu sanitarno - higienicznego i technicznego gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. We wszystkich placówkach stan skontrolowanych pomieszczeń wraz

z wyposażeniem nie budził zastrzeżeń. Zdecydowana większość gabinetów posiada nowo zakupione wyposażenie zgodnie z obowiązującymi wymogami wraz z elektronicznymi wagami medycznymi.

Wszystkie gabinety posiadają umywalki z dopływem bieżącej ciepłej i zimnej wody.

Przy umywalkach znajdują się dozowniki ze środkiem myjącym oraz ze środkiem dezynfekcyjnym. Pielęgniarki szkolne w ramach swojej działalności dokonują bieżących przeglądów czystości skóry uczniów zgodnie z wewnętrznymi procedurami opracowanymi przez dyrektorów placówek, co odnotowywane jest w dokumentacji medycznej.

Wszystkie gabinety wyposażone są w środki do dezynfekcji pomieszczeń i wyposażenia.

W ramach współpracy z pielęgniarkami szkolnymi dokonuje się pomiarów obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, po których podejmowane są działania profilaktyczne w ww. zakresie.

4. Ocena wypoczynku dzieci i młodzieży

W ramach akcji „Zima 2025” zgłoszonych zostało 19 turnusów zimowego wypoczynku, w formie półkolonii w miejscu zamieszkania. W czasie trwania wypoczynku skontrolowano 13 placówek. Ogółem w skontrolowanych placówkach wypoczywało 264 dzieci i młodzieży. W porównaniu do ubiegłego roku liczna skontrolowanych placówek zwiększyła się.

W ramach akcji „Lato 2025” zgłoszonych zostało 28 turnusów letniego wypoczynku w formie półkolonii, w trakcie którego, przeprowadzono 9 kontroli. Ogółem w skontrolowanych placówkach wypoczywało 310 dzieci i młodzieży.

We wszystkich placówkach stan sanitarno - higieniczny pomieszczeń był dobry, wyposażenie prawidłowe, został zapewniony dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody wraz z odpowiednią ilością środków do utrzymania higieny osobistej.

5. Interwencje

W 2025 r. zgłoszono sześć interwencji na nadzorowanym terenie. Zgłoszenia dotyczyły:

- złego stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń higienicznych dla uczniów w szkołach oraz obecności insektów;
- wszawicy w przedszkolu
- nieprawidłowej temperatury w sali zajęć i jakości posiłków w żłobku;
- złego stanu sanitarnego w sali zabaw.

Wszystkie zgłoszone interwencje były niezasadne.

Wnioski:

W porównaniu z rokiem ubiegłym stwierdzono:

- ilość prolongowanych decyzji administracyjnych w roku sprawozdawczym zwiększyła się i wynosi 21;
- wydano 5 nowych decyzji administracyjnych, liczba ta w porównaniu do roku 2024, zmniejszyła się,
- w roku sprawozdawczym zrealizowano w całości 5 decyzji nakazujących.

Nadal stwierdza się konieczność terminowego realizowania nakazów decyzji administracyjnych PPIS w Bytomiu i większego zaangażowania gminy w zabezpieczenie odpowiedniej ilości środków finansowych z przeznaczeniem na prace remontowe, których dyrektorzy placówek nie są w stanie zrealizować we własnym zakresie.

Wielokrotne prolongowanie nakazów decyzji wydanych w latach wcześniejszych powoduje pogorszenie się warunków sanitarno-technicznych i niewłaściwe utrzymanie warunków higieniczno - zdrowotnych.

W nadzorowanych placówkach podjęto działania edukacyjno - informacyjne, w ramach prowadzenia kontroli, które dotyczyły:

- obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych,
- pomiarów dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii,
- działania edukacyjno - informacyjne z zakresu wszawicy,
- bezpiecznych wakacji, w trakcie trwania turnusów wypoczynku letniego i zimowego,
- zmniejszenie ryzyka wystąpienia bakterii z rodzaju Legionella oraz właściwego utrzymania i eksploatacji wewnętrznych sieci wodociągowych.

VII. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

Nadzór nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy ma na celu ochronę zdrowia pracowników przed niekorzystnymi skutkami narażenia na czynniki pochodzenia chemicznego, fizycznego i biologicznego w środowisku pracy. Działania te zapobiegają powstawaniu chorób, w tym chorób zawodowych oraz poprawiają stan sanitarny pomieszczeń i otoczenia zakładów, co pozwala zapewnić pracownikom bezpieczeństwo podczas wykonywanych prac.

Na terenie miasta Bytom nadzorem objętych jest 404 obiektów o różnej formie prawnej, prowadzące działalność gospodarczą zarówno produkcyjną, jak i usługową oraz handlową.

W 2025 r. przeprowadzono 116 kontroli w 100 obiektach, wydano 45 decyzji administracyjnych związanych z nadzorem i 36 decyzji w sprawie chorób zawodowych.

1. Ocena realizacji wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakładach pracy

W ramach prowadzonego nadzoru nad warunkami pracy na terenie miasta Bytomia skontrolowano 65 zakładów, przeprowadzono 81 kontroli w tym 6 interwencyjnych.

W 18 zakładach stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły następujących zagadnień:

- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy; brak rejestru i kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia;
- zły stan sanitarno - techniczny pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno - sanitarnych (brudne, zakurzone z ubytkami tynku, zagrzybione ściany i sufity; ubytki w wykładzinach podłogowych; zniszczona okleina drzwiowa; brak dopływu wody ciepłej do umywalki; uszkodzona armatura umywalkowa);
- brak miejsca i szafy odzieżowej przeznaczonej do indywidualnego użytku każdego pracownika; brak stołu i krzeseł w pomieszczeniu jadalni; nieczynna wentylacja mechaniczna w pomieszczeniu WC; brak miejsca do higienicznego spożywania posiłków; brak szafek do higienicznego przechowywania posiłków własnych;
- brak wyznaczonych i przeszkolonych pracowników do udzielania pierwszej pomocy;
- brak spisu substancji i mieszanin chemicznych stosowanych w zakładzie; brak aktualnych kart charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych;
- brak stanowiskowych instrukcji bhp; przekroczenie NDN hałasu na stanowiskach pracy, w ocenie ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy nie uwzględnia się wszystkich czynników szkodliwych dla zdrowia a w szczególności czynnika biologicznego.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości wydanych zostało 18 decyzji administracyjnych nakazujących. Ponadto na wniosek stron wydano 21 decyzji zmieniające termin wykonania nakazów wcześniej wydanych decyzji i 5 decyzję uchylającą wykonanie nakazów w związku z zakończeniem działalności produkcyjnej.

Na koniec 2025 roku w 4 zakładach pracy stwierdzono występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy tj. hałas, pyły, mikroklimat gorący. Podczas kontroli stwierdzono, że stanowiska pracy gdzie występują przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia są oznakowane i w miarę możliwości technicznych, są odizolowane. Pracodawcy podejmują działania organizacyjno - techniczne zmierzające do ograniczenia narażenia na te czynniki. Pracownicy zostali poinformowani o narażeniu i wyposażeni w środki ochrony osobistej, a także zostają poddawani badaniom profilaktycznym lekarskim oraz monitorowany jest stan zdrowia pracowników narażonych przez pracodawców.

2. Nadzór nad chemikaliami i produktami kosmetycznymi

W ramach prowadzonego nadzoru nad chemikaliami i produktami kosmetycznymi przeprowadzono kontrole w 35 obiektach, w tym 14 kontroli w obiektach wprowadzających do obrotu produkty chemiczne, detergenty, produkty biobójcze, prekursory narkotyków kategorii 2 i 3 oraz 18 kontroli z zakresu wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych. Kontrole odbyły się w zakresie oceny kart charakterystyki, oznakowania i składu produktów, posiadanych pozwoleń na obrót produktami biobójczymi. 2 kontrole przeprowadzono w ramach zgłoszonych wniosków o interwencje. W 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły produktów biobójczych (wprowadzane do obrotu produkty nie miały oznakowania zgodnego z obowiązującymi przepisami, brak daty ważności, brak numeru aktualnego pozwolenia), wobec czego wydano decyzje administracyjną wycofującą z obrotu kwestionowane produkty.

Na terenie m. Bytom znajduje się jeden podmiot odpowiedzialny za pierwsze wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych, posiadający aktualny numer pozwolenia na ich wprowadzanie. W ramach projektu BPR-EN-FORCE-13 (BEF-3) przeprowadzono kontrolę w podmiocie odpowiedzialnym za pierwsze wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych w zakresie spełniania wymogów prawnych dotyczących produktów biobójczych. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

3. Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2025 r. na terenie m. Bytom nie było zgłoszeń w zakresie podejrzenia wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Pracownicy na bieżąco dokonywali weryfikację stron internetowych w zakresie sprzedaży środków zastępczych. Nie stwierdzono obiektów, w których są wytwarzane lub wprowadzane do obrotu środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

4. Choroby zawodowe

W roku 2025 PPIS w Bytomiu wydał 36 decyzji w sprawie chorób zawodowych, w tym 25 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej i 11 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Stwierdzone choroby zawodowe w 2025 r. obejmowały 22 przypadki pylicy płuc, 1 przypadek przewlekłej choroby narządu głosu oraz 2 przypadki nowotworu złośliwego – rak płuca oraz

międzybłoniak opłucnej. Choroby te były spowodowane działaniem pyłów zwłókniających, nadmiernym wysiłkiem głosowym, pyłami zawierającymi wolną krystaliczną krzemionkę oraz pyłami azbestu.

Zestawienie stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2024 i 2025

Numer choroby zawodowej i nazwa	2024 r.	2025 r.
	Liczba przypadków	Liczba przypadków
poz.3 - pylice płuc	22	22
Poz. 5 – przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli (...)	1	0
poz. 15 - przewlekłe choroby narządu głosu	1	1
poz. 17 - nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	1	2
poz. 19 - przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	1	0
Razem	26	25

Z powyższej tabeli wynika, że na terenie miasta Bytomia w porównaniu do roku 2024 zmniejszyła się liczba stwierdzonych chorób zawodowych (z 26 na 25 przypadków). W roku 2025 nie pojawiły się przypadki, które zanotowano w 2024 r., tj. przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli (...), przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy. Zwiększyła się natomiast liczba przypadków chorób zawodowych z poz. 17 wykazu chorób zawodowych, tj. nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi (z 1 na 2 przypadki).

5. Działalność interwencyjna

W 2025 r. wpłynęło 9 wniosków o podjęcie interwencji. Interwencje dotyczyły:

- sprzedaży niewłaściwie oznakowanych, bez daty ważności, bądź z nieaktualnymi pozwoleniami produktów biobójczych;
- niewłaściwego postępowania z odpadami;
- niewłaściwego stanu pomieszczeń higienicznosanitarnych;
- nadmiernego zapylenia na stanowisku pracy;
- braku zapewnienia przenośnej toalety na terenie budowy;
- sprzedaży nieprawidłowo oznakowanego produktu kosmetycznego.

Przeprowadzono 8 kontroli, w 3 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości i wydano 2 decyzje (niewłaściwy stan pomieszczenia higienicznosanitarnych, sprzedaż niewłaściwie oznakowanych produktów biobójczych) oraz wydano 1 zalecenie pokontrolne dotyczące udostępnienia toalet przenośnych na budowie. Spośród pozostałych wniosków o interwencje w

5 przypadkach kontrole nie wykazały nieprawidłowości, a 1 wniosek dot. produktu kosmetycznego po przeprowadzeniu oceny ryzyka został pozostawiony bez rozpoznania.

Wnioski:

1. Przeprowadzone kontrole w zakładach pracy podobnie jak w roku ubiegłym wykazały, że pracodawcy nie przestrzegają częstotliwości badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy. Ponadto stwierdzono, że pracodawcy nie dbają o stan sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń higienicznosanitarnych. Istotnym czynnikiem w zachowaniu odpowiedniego stanu higieniczno-sanitarnego zakładów pracy jest systematyczny nadzór w tym zakresie. Prowadzona działalność kontrolna w dużym stopniu przyczynia się bowiem do podnoszenia stanu bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników zatrudnionych w kontrolowanych zakładach pracy, szczególnie w warunkach narażenia zawodowego. W porównaniu do roku ubiegłego warunki higieny pracy uległy nieznacznej poprawie (w 2024 r. wydano 20 decyzji nakazujących, a w 2025 r. 18 decyzji nakazujących).
2. Przeprowadzone kontrole w zakresie chemikaliów i produktów kosmetycznych wykazały, że zdecydowana większość podmiotów wprowadzających do obrotu produkty spełniają wymagania prawne. Nieprawidłowości stwierdzono w 1 obiekcie na 35 skontrolowanych.
3. W zakresie chorób zawodowych w 2025 r. nastąpił niewielki spadek liczby stwierdzonych chorób zawodowych będących następstwem narażenia na czynniki szkodliwe w środowisku pracy lub wywołane sposobem wykonywania pracy (w 2024 r. stwierdzono 26 chorób zawodowych, natomiast w 2025 r. stwierdzono 25 przypadków).

W roku sprawozdawczym przedstawiciele PPIS w Bytomiu w ramach prowadzonego nadzoru w zakładach pracy podejmowali działania informacyjno - edukacyjne. Omawiano zagadnienia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, wskazywano przepisy regulujące powyższe zagadnienia. Działania edukacyjno - informacyjne prowadzono również podczas nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów chemicznych, gdzie omawiano wymagania dotyczące oznakowania opakowań produktów kosmetycznych, produktów biobójczych, detergentów oraz innych produktów wprowadzanych do obrotu.

Podczas kontroli sprawdzano również realizację zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych tj. zakazu palenia na terenie zakładu pracy.

VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Działalność Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego realizowano na podstawie art. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez wykonywanie zadań, których celem było zapewnienie właściwego stanu sanitarno - zdrowotnego w obiektach, a także zagwarantowanie, aby projektowane obiekty nie powodowały zagrożenia i uciążliwości dla ludzi zamieszkałych i przebywających w ich sąsiedztwie. Opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięć dotyczyło takich obiektów jak np.: obiekty żywieniowo - żywnościowe, obiekty usługowo - handlowe, obiekty przemysłowe, zakłady kosmetyczno - fryzjerskie i odnowy biologicznej, inwestycje związane z gospodarką wodno - ściekową, obiekty sportu i rekreacji oraz inne.

Stanowiska Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i dotyczą planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny realizowany był poprzez zajmowanie stanowisk w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych w sprawach:

1. projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
2. warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego,
3. oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko,
4. dokumentacji projektowych inwestycji, w szczególności projektów budowlanych,
5. obiektów budowlanych przed dopuszczeniem ich do użytkowania przez właściwy organ.

Ad. 1. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wydano:

- a. 3 opinie uzgadniające zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- b. 10 opinii w sprawie zaopiniowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Dla miasta Bytomia uzgodniono i zaopiniowano:

Ad a. na etapie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko:

- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – etap V – dla terenu położonego w rejonie ulicy Bażantowej,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – etap VI – dla terenu położonego przy ul. Tadeusza Boya - Żeleńskiego,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – etap VII – dla terenu położonego w rejonie ulic: Strzelców Bytomskich i Księdza Prymasa Stefana Wyszyńskiego.

Ad b. na etapie zaopiniowania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:

- dwa projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – etap I – dla terenu położonego w rejonie ulicy Brzezińskiej,

- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej i wschodniej części Miechowic w Bytomiu,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie Placu Jana w Bytomiu,
- dwa projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – etap II – dla terenu Karbia,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – etap V – dla terenu położonego w rejonie ulicy Bażantowej,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – etap IV – dla terenu położonego w rejonie ulicy Siemianowickiej,
- dwa projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – etap III – dla terenu Szombierek Południowych i Łagiewnik Zachodnich.

Ad. 2. W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uzgadniano warunki zabudowy i zagospodarowania terenu lub lokalizacji inwestycji celu publicznego. Uzgodniono 101 wniosków (w tym 3 negatywnie) dotyczących tego zagadnienia (w roku 2024 uzgodniono 93 wnioski).

Negatywne uzgodnienia związane były z brakiem instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej dla projektowanego budynku oraz brakiem zapewnienia bezpośredniego dostępu pracowników do części socjalnej (określonej przepisami prawnymi).

Ad. 3. W ramach procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wydano:

- a. 13 opinii sanitarnych stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, 1 opinię stwierdzającą potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wraz z zakresem raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- b. 3 opinie sanitarne przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Przy zajmowaniu stanowisk w ramach sprawowanego zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zwracano szczególną uwagę na takie zagadnienia, jak:

- rodzaj i charakterystyka przedsięwzięcia z uwzględnieniem skali i zasięgu oddziaływania, możliwości kumulowania się oddziaływań, zwłaszcza w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej,
- planowane przeznaczenie terenu, w tym oddzielenie stref mieszkaniowych i usługowych od przemysłowych, wyznaczenie terenów pod inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko oraz zachowanie stref ochronnych, w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu na jakość i komfort życia mieszkańców,
- funkcja i ład przestrzenny oraz rekultywacja terenów przemysłowych, w celu zapewnienia prawidłowego rozwoju miasta i uporządkowania krajobrazu,
- gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, zachowanie standardów emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza ze szczególnym uwzględnieniem zastosowanych rozwiązań chroniących środowisko i zdrowie ludzi,
- właściwa organizacja prac remontowo-budowlanych oraz odpowiednie warunki higieniczno - sanitarne w miejscach pracy, poprzez zastosowanie odpowiednich urządzeń i rozwiązań technicznych.

Grupę zaopiniowanych przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stanowiły: obiekty przemysłowe – ok. 43%, inwestycje związane

z gospodarką odpadami – ok. 29%, inne – ok. 14%, inwestycje związane z gospodarką wodno – ściekową oraz inwestycje drogowe – po ok. 7%.

W roku 2024 wydano 10 opinii sanitarnych stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, 1 opinię stwierdzającą potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wraz z określeniem zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz 4 opinie sanitarne przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ad. 4. W roku 2025 uzgodnionych zostało pozytywnie 11 dokumentacji projektowych, tyle samo co w 2024. Wydane opinie dotyczyły: zakładów kosmetyczno – fryzjerskich i odnowy biologicznej – ok. 46%, obiektów usługowo – handlowych i obiektów ochrony zdrowia – po ok. 18%, obiektów żywieniowo – żywnościowych i innych – po ok. 9%.

Ad. 5. W zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano 54 stanowiska odnośnie zgodności wykonania obiektu z projektem w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych (w tym 52 opinie pozytywne, 1 opinię stwierdzającą niezgodność wykonania obiektu z projektem budowlanym i przepisami prawnymi, 1 nie wyrażającą zgody na dopuszczenie obiektu do użytkowania zgodnie z przeznaczeniem). W 2024 roku wydano 48 opinii pozytywnych, 1 opinię stwierdzającą niezgodność wykonania obiektu z projektem budowlanym i przepisami prawnymi.

Ze wszystkich wpływających wniosków 63% odnosiło się do zmiany sposobu użytkowania obiektów, 37% dotyczyło obiektów, na które nałożono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie.

Wśród obiektów zgłaszanych do użytkowania największą grupę stanowiły: obiekty żywieniowo - żywnościowe – ok. 35%, zakłady fryzjersko - kosmetyczne i odnowy biologicznej – ok. 25%, obiekty wychowania i nauczania – ok. 12%, inne – ok. 10%, obiekty ochrony zdrowia i obiekty przemysłowe – po ok. 6%, obiekty usługowo – handlowe i obiekty sportu i rekreacji – po ok. 4%.

W 2025 roku pracownicy Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przeprowadzili 59 kontroli i wizytacji obiektów i inwestycji zlokalizowanych na terenie miasta Bytomia. Porównując rok 2025 i 2024, w ilości wszystkich załatwianych spraw, obserwujemy wzrost wydanych stanowisk o ok. 2%.

IX. Działalność w zakresie promocji zdrowia

Realizacja zadań w zakresie promocji zdrowia w 2025 r. na terenie działania PSSE Bytom wynika z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia, sytuacji epidemiologicznej kraju i potrzeb zdrowotnych ludności. W celu poprawy stanu zdrowotnego, zwiększenia jakości życia oraz kreowania zdrowego stylu życia społeczności realizowano ogólnopolskie i wojewódzkie prozdrowotne programy edukacyjne oraz interwencje nieprogramowe. Kampanie społeczne, akcje zdrowotne dotyczyły m.in. prawidłowych nawyków higienicznych, profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki używania środków psychoaktywnych, bezpiecznego korzystania z promieniowania ultrafioletowego,

profilaktyki chorób zakaźnych i innych problemów zdrowotnych wynikających z sytuacji epidemiologicznej.

W roku 2025 przeprowadzono 33 wizytacje, zorganizowano i przeprowadzono 6 akcji profilaktycznych, 18 zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży, 3 wystawy nt. profilaktyki nowotworowej w związku ze Światowym Dniem Walki z Rakiem oraz dot. rozsądnego stosowania antybiotyków w związku z Europejskim Dniem Wiedzy o Antybiotykach i Światowym Tygodniem Wiedzy o Antybiotykach

Działania w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), informuje o wzrastającej liczbie otyłych dzieci i młodzieży. Dzieciństwo i dojrzewanie są okresem krytycznym w rozwoju otyłości. Do zwiększonego przyrostu masy ciała dochodzi zwykle około 8 roku życia i w późniejszym wieku większość dzieci utrzymuje masę ciała na tym samym poziomie w okresie dojrzewania. Ważnym elementem profilaktyki nadmiernej masy ciała jest edukacja w zakresie zasad racjonalnego żywienia i zdrowego stylu życia.

- **Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”**

Program profilaktyki nadwagi i otyłości u dzieci promuje zbilansowane odżywianie i aktywność fizyczną. Adresowany do uczniów szkół podstawowych klas V-VIII. Głównym celem jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie oraz kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin, promowanie zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. W roku szkolnym 2024/2025 realizowana była XVIII edycja, którą zrealizowały 20 szkoły, gdzie przeprowadzono 3 wizytacje działań programowych. Ponadto zorganizowano w PSSE Bytom powiatowy konkursu Wiedzy o Zdrowym Stylu Życia „Trzymaj Formę”.

- **Wojewódzki projekt edukacyjny „Klub Zdrowego Przedszkolaka”**

Celem projektu jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez propagowanie zdrowego stylu życia w placówkach przedszkolnych. Projekt zawierający zróżnicowaną tematykę odnoszącą się do zagadnień zdrowotnych. Zdrowy styl życia powinien być kształtowany już od najmłodszych lat, aby skutecznie kreować zachowania zdrowotne w dorosłym życiu. Adresatami projektu były dzieci, ich rodzice i opiekunowie oraz przedstawiciele środowiska przedszkolnego. Działania projektowe miały wzbogacić wiedzę najmłodszych i ukształtować w nich właściwe nawyki higieniczno - zdrowotne. W roku przedszkolnym 2024/2025 projekt zrealizowało 40 placówek przedszkolnych tj. 6 więcej niż w poprzedniej edycji. Edukacją składającą się z czterech modułów objęto 2876 przedszkolaków. W 5 przedszkolach dla 128 przedszkolaków przeprowadzono zajęcia warsztatowe, podczas których zaprezentowano bajkę „Przygody dzielnego niedźwiadka Szczepana”.

- **Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”**

Program dedykowany przede wszystkim dzieciom w wieku przedszkolnym (5-6-latk), rodzicom, opiekunom oraz nauczycielom wychowania przedszkolnego. Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. W trakcie realizacji programu dzieci dowiedziały się skąd biorą się produkty ekologiczne, dlaczego warto je wybierać, jakie są

zalecenia zdrowego stylu życia oraz jak przestrzegać zasad higieny. W roku przedszkolnym 2024/2025 projekt zrealizowało 36 placówek przedszkolnych, edukacją objęto 1825 przedszkolaków. Przeprowadzono 4 wizytacje działań programowych.

- **Akcja #wybierz zdrowie**

Celem interwencji nieprogramowej jest propagowanie aktywności ruchowej poprzez zabawę, kształtowanie postaw i zachowań związanych ze zdrowym, a przede wszystkim aktywnym stylem życia wśród najmłodszych oraz wspomaganie rozwoju społecznego i prawidłowych interakcji z rówieśnikami. Adresatami akcji były dzieci w miejscach wypoczynku zimowego i letniego. Zadanie zrealizowane zostało w czasie ferii i wakacji z wykorzystaniem scenariusza zajęć pt. „Ścieżka do zdrowia” wśród 176 dzieci w 7 placówkach organizujących zimę i lato w mieście.

- **Kampania EFSA dotycząca bezpieczeństwa żywności - #Safe2EatEU i #PlantHealth4Life**

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) prowadził kampanię dotyczącą bezpieczeństwa żywności pod nową nazwą #Safe2EatEU i kampanie #PlantHealth4Life . Celem kampanii było wspieranie konsumentów w dokonywaniu świadomych wyborów żywnościowych, wyjaśnienie naukowe podstawy bezpieczeństwa żywności, ułatwiając dostęp do informacji m.in. o stosowaniu suplementów diety, czy bezpiecznym przygotowywaniu i przechowywaniu produktów spożywczych, zwrócenie uwagi na szczególny związek między zdrowiem roślin, a naszym codziennym życie. Na bieżąco zamieszczano posty w mediach społecznościowych, dystrybuowano i eksponowano materiały podczas akcji profilaktycznych.

- **Profilaktyka używania środków psychoaktywnych**

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła również działania w zakresie profilaktyki palenia tytoniu i e-papierosów. Prowadzone działania edukacyjne powinny mieć wpływ na zmiany w społeczeństwie w kwestii dotyczącej palenia tytoniu. Działania dotyczące przestrzegania zakazu palenia tytoniu prowadzone były na terenie placówek oświatowo - wychowawczych, zakładów opieki zdrowotnej, zakładów pracy i w zakładach gastronomicznych. W ramach tego programu przeprowadzono 5 akcji profilaktycznych, 55 osób palących papierosy skorzystało z pomiarów stężenia tlenku węgla w wydychanym powietrzu.

- **Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”**

Program przygotowany dla dzieci w wieku 5-6 lat. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. Edukacją objęto 1546 dzieci z 38 placówek przedszkolnych. Przeprowadzono 3 wizytacje programu.

- **Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”**

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”, dedykowany jest dzieciom klas czwartych szkoły podstawowej. Głównym celem było zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. Zajęcia były realizowane za pomocą zróżnicowanych metod aktywizujących, takich jak dyskusje, wymiana doświadczeń, spostrzeżeń, pomysłów. Podstawą całego cyklu są

przygotowane przez uczniów cztery zadania, które dotyczą różnych aspektów problemu uzależnienia od tytoniu oraz prewencji w tym zakresie. Program realizowało 22 szkoły podstawowe, przeprowadzono 4 wizytacje działań programowych.

Działania w zakresie profilaktyki używania środków psychoaktywnych w tym nowych narkotyków

Mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo młodzieży oraz ze względu na obserwowane niepokojące zjawiska, jakim jest nadmierne korzystanie z nowych narkotyków, Inspekcja Sanitarna prowadziła systematyczne działania edukacyjno - informacyjne zmierzające do zminimalizowania używania środków psychoaktywnych. W tym zakresie realizowano poniższe programy:

- **Program profilaktyki uniwersalnej „Smak życia czyli debata o dopalaczach**

Celem programu jest dostarczenie młodemu ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowało 22 szkoły podstawowe, przeprowadzono 7 wizytacji działań programowych. Podczas 3 przeprowadzonych warsztatów profilaktycznych w szkołach podstawowych przedstawiono prezentacje oraz umożliwiono młodemu osobom wykonanie zadań w narkogoglach

- **Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?**

Program obejmuje informacje dotyczące ograniczenia niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowało 14 szkół ponadpodstawowych i Internat Szkoły Baletowej. Przeprowadzono 2 wizytacje działań programowych oraz w 2 placówkach zajęcia edukacyjne dla uczniów, podczas których umożliwiono młodemu osobom wykonanie testów w alkohologlach i narkogoglach.

- **Kampania wojewódzka „Nowe narkotyki Nowe zagrożenia”.**

Głównym celem kampanii jest zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, w szczególności nowych narkotyków, ale także alkoholu, tytoniu oraz leków przez osoby młode. Działania edukacyjne prowadzono dla młodzieży i seniorów podczas 12 warsztatów edukacyjnych, zadania przy użyciu alkohologli i narkogogli wykonało 296 uczestników zajęć. Podczas 6 akcji profilaktycznych prowadzono dystrybucję materiałów oraz zachęcano do wykonywania zadań przy użyciu alkohologli i narkogogli, które wykonało 581 osób. Zamieszczano posty w mediach społecznościowych.

- **Wojewódzki projekt edukacyjny *Zdrowie i emocje- skrzynka z narzędziami***

Celem projektu była profilaktyka uzależnień, rozwijanie prozdrowotnych postaw i zachowań oraz umiejętności regulacji emocji. Powstał z inicjatywy Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, we współpracy Fundacji Gwiazda Nadziei, Regionalnego Ośrodka Metodyczno-Edukacyjnego METIS w Katowicach, Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny w Sosnowcu oraz Fundacji Misia Blumisia. Skierowany do uczniów klas VI-VIII szkół podstawowych. Do pilotażowej edycji projektu w roku 2024/2025 zaproszono 6

szkół podstawowych, przeprowadzono jedną wizytację działań programowych. Projekt oceniono jak potrzebny i przydatny.

Działania w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych i nowotworów Promocja szczepień ochronnych – Kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, kampania informacyjno-edukacyjnej „Mamo, Tato pamiętajcie o moich szczepieniach”

Szczepienia ochronne są najskuteczniejszym sposobem zapobiegania wielu chorobom zakaźnym, zmniejszając tym samym liczbę powikłań oraz zgonów. Celem kampanii jest przede wszystkim podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych w tym promocja szczepień HPV zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym.

Grupą docelową kampanii jest ogół społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w tym matek w oddziałach ginekologiczno-położniczych tuż po porodzie, dzieci przedszkolne, osoby starsze oraz podróżujące po świecie.

Działania w zakresie profilaktyki szczepień ochronnych realizowano podczas 6 akcji profilaktycznych, gdzie dystrybuowano materiały i udzielano porad. W 5 przedszkolach przeprowadzono zajęcia profilaktyczne połączone z czytaniem bajki „Przygody dzielnego niedźwiadka Szczepana”. Na bieżąco zamieszczano posty w mediach społecznościowych.

- **Profilaktyka wirusa HPV i raka szyjki macicy Program „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”**
Celem programu „Wybierz Życie - Pierwszy Krok” jest podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy. Zadaniem programu jest podniesienie świadomości zdrowotnej w zakresie roli profilaktyki wtórnej i pierwotnej raka szyjki macicy, a także motywowanie młodzieży do podjęcia roli liderów edukacji zdrowotnej w swoim środowisku, w celu wpływania na zachowania zdrowotne rodziców i opiekunów, a zwłaszcza wzrost zainteresowania badaniami profilaktycznymi w tym badaniami cytologicznymi. Adresatami programu są uczniowie szkół ponadpodstawowych, rodzice i opiekunowie uczniów oraz kadra pedagogiczna. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowało 20 szkół ponadpodstawowych, przeprowadzono 2 wizytacje działań programowych.

- **Profilaktyka czerniaka Program edukacyjny „Znamię! Znam je?”**

W ostatnich latach w Polsce można obserwować gwałtowny wzrost liczby zachorowań na czerniaka złośliwego, głównie wśród ludzi młodych. Przygotowany program edukacyjny, skierowany do młodzieży szkół ponadpodstawowych, ma na celu poszerzenie wiedzy o nowotworach złośliwych Młodzież poznała zasady ochrony przed czerniakiem, cechy charakterystyczne czerniaka oraz sposób kontroli własnej skóry. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowało 20 szkół ponadpodstawowych oraz Internat Szkoły Baletowej, w 4 placówkach przeprowadzono wizytację programu.

- **„Podstępne WZW”**

Celem programu „Podstępne WZW” jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV oraz kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym i stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole. Adresatami programu są uczniowie szkół ponadpodstawowych, rodzice i opiekunowie uczniów oraz kadra pedagogiczna. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowało 20 szkół

ponadpodstawowych oraz Internat Szkoły Baletowej, w 5 placówkach przeprowadzono wizytację programu.

Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV. Profilaktyka HIV/AIDS

W ramach Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS podejmowano działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS. Jednym z celów kampanii było uświadamianie, że zakażenie wirusem HIV nie jest już wyzwaniem dla medycyny, a przy odpowiednim leczeniu można z nim żyć wiele lat i stać się niezakaźnym dla innych osób. Program ma na celu kształtowanie postawy tolerancji wobec osób zakażonych wirusem HIV i chorych na AIDS. Podczas 5 akcji profilaktycznych zachęcano do wykonywania bezpłatnego i anonimowego testu w kierunku HIV w punktach konsultacyjno-diagnostycznych. W okolicy Światowego Dnia AIDS 19 szkół ponadpodstawowych zrealizowało wojewódzką akcję pt. Warto wiedzieć o HIV i AIDS polegającą na przeprowadzeniu zajęć profilaktycznych. Dodatkowo przeprowadzono 2 narady połączone z dystrybucją materiałów w przychodniach lekarskich.

Profilaktyka wad postawy

Popełnione w dzieciństwie, w fazie wzrostu kręgosłupa, nieprawidłowości rzutują na jego sprawność i funkcjonowanie w dorosłym życiu. Przeciążone plecaki uczniów to poważny problem narzucający potrzebę edukacji i działań zaradczych. Kształtowanie prawidłowej postawy ciała jest jednym z warunków właściwego rozwoju fizycznego dziecka. Ciężkie tornistry mogą przyczynić się do niewłaściwej postawy, bólów kręgosłupa, zmniejszenia pojemności płuc. W 2025 r. nasilono działania podczas 2 akcji profilaktycznych, 2 zajęć warsztatowych oraz przy współdziałaniu Sekcji HDiM w szkołach, w których był przeprowadzony pomiar obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

Akcja informacyjna „Łap słońce z głową”

Ryzyko zdrowotne związane ze zbyt długim przebywaniem na słońcu zwiększa się w okresie wakacji, dlatego edukacją na temat zasad profilaktyki chroniących przed skutkami nadmiernego promieniowania UV objęto osoby wypoczywające na terenie kąpielisk i placówek wypoczynku letniego w ramach akcji „Łap słońce z głową”. W okresie wakacji przeprowadzono akcję profilaktyczną, 9 warsztatów dla dzieci uczestniczących w akcji Lato w mieście i półkoloniach. W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Górnośląskich Kolei Wąskotorowych w Bytomiu oplakatowano wagoniki Kolei Wąskotorowej. W okresie wakacji kolejka przemierza trasę Bytom – Miasteczko Śląskie stanowiąc ciekawy środek transportu i atrakcję turystyczną dla osób wypoczywających nad Zalewem Nakło - Chechło. Dystrybuowano materiały w wersji papierowej wśród organizatorów akcji lato oraz zamieszczano posty w mediach społecznościowych.

Akcja „Bezpieczne Ferie 2025” „Bezpieczne Wakacje 2025”

Wakacje, ferie zimowe to czas, w którym w większym stopniu niż zwykle, narażeni jesteśmy na różnego rodzaju zagrożenia, dlatego prowadzone były działania informacyjno- edukacyjne promujące zdrowy styl życia, aktywność fizyczną, profilaktykę uzależnień (tytoń, alkohol, narkotyki) zapobieganie chorobom zakaźnym. Zorganizowano i przeprowadzono: 2 akcje

profilaktyczne, 12 zajęć edukacyjno-warsztatowych dla 327 dzieci oraz narady z organizatorami wypoczynku, zachęcając ich do ekspozycji materiałów o tej tematyce.

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, ustanowiony w 2008 roku przez Komisję Europejską na wniosek Europejskiego Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób, obchodzony jest 18 listopada każdego roku, by zwrócić uwagę na problem antybiotykooporności. Przeciwstawienie się utracie skuteczności terapeutycznego działania antybiotyków jest istotnym elementem działań prozdrowotnych inicjowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Zorganizowano 3 wystawy pt. „Superbakterie Oporniaki”, składające się z plansz tematycznych obrazujących problem antybiotykooporności i 3 akcje profilaktyczne, podczas których zwracano uwagę na problem antybiotykooporności oraz nadużywania i niewłaściwego stosowania antybiotyków.

Akcja Bezpieczne grzybobranie

Zbieranie grzybów jest niezwykle popularne wśród społeczeństwa, wymaga wiedzy oraz doświadczenia. Główną przyczyną zatrucia grzybami jest niewłaściwe rozpoznanie jadalnych i trujących grzybów. Dlatego w okresie od maja do października prowadzone były działania informacyjno- edukacyjne. Podczas 2 akcji profilaktycznych eksponowano tablicę informacyjną z ekspozycją grzybów jadalnych i trujących, rozpowszechniono materiały związane z grzybami. Zainteresowane osoby miały możliwość sprawdzenia grzybów przez grzyboznawcę zatrudnionego w PSSE w Bytomiu.

Kampania edukacyjna „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”

Kampania ma na celu propagowanie podstawowych zasad ochrony przed kleszczami, edukacja w zakresie prawidłowego usuwania kleszcza, zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze, zwiększenie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu. Podczas zorganizowanych 5 akcji profilaktycznych i 12 pogadanek dla dzieci, młodzieży i seniorów dystrybuowano materiały edukacyjne oraz prezentowano kleszcze w probówkach.

Dzień Otwarty Inspekcji Sanitarnej w Bytomiu

W roku 2025 zorganizowano Dzień Otwarty Inspekcji Sanitarnej w Bytomiu. Wydarzenie realizowane było pod hasłem „Bezpieczeństwo zdrowotne - wspólna odpowiedzialność”, miało na celu przybliżenie zadań realizowanych przez Inspekcję Sanitarną oraz podkreślenie działań podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa zdrowotnego. Była to okazja na pokazanie wszystkim zainteresowanym, jak na co dzień wygląda praca w Inspekcji Sanitarnej. W ramach wydarzenia przeprowadzono wykłady dla zaproszonych dzieci z szkoły podstawowej i młodzieży szkół ponadpodstawowych kierunku: kosmetyczka fryzjerski i gastronomiczny nt. bezpieczeństwa zdrowotnego, zagrożeń w branży beauty oraz gastronomii. Na terenie stacji dla wszystkich zainteresowanych przygotowano stoiska edukacyjno-informacyjne, w tym nt. pracy laboratoryjnej, quizy oraz wystawę antybiotykową.

Podsumowanie:

Działania z zakresu promocji zdrowia i komunikacji społecznej realizowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu w 2025 roku były prowadzone

pod hasłem „**Chronimy zdrowie z myślą o przyszłości**”. Ich głównym celem było kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, promowanie zdrowego stylu życia oraz pogłębianie świadomości dotyczącej zachowań ryzykownych dla zdrowia. Przedsięwzięcia te obejmowały realizację programów edukacyjnych oraz kampanii społecznych, odpowiadających na aktualne potrzeby zdrowotne społeczeństwa.

Na podstawie systematycznie prowadzonego monitoringu i oceny działań prozdrowotnych realizowanych w placówkach oświatowo-wychowawczych stwierdzono, że programy były wdrażane w sposób właściwy i zgodny z przyjętymi założeniami. W podejmowanych działaniach uwzględniano bieżące problemy zdrowotne mieszkańców oraz aktualną sytuację epidemiologiczną kraju. Styl życia ma istotny wpływ na stan zdrowia populacji, dlatego niezbędna jest współpraca instytucji i organizacji, które w swoich celach statutowych uwzględniają zagadnienia promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.

W 2025 roku edukacja i promocja zdrowia były prowadzone również za pośrednictwem strony internetowej oraz mediów społecznościowych. Ta nowoczesna forma przekazu umożliwiała dotarcie do szerokiego grona odbiorców w różnym wieku, w szczególności do młodzieży, zwiększając skuteczność działań profilaktycznych i wzmacniając przekaz wynikający z hasła „**Chronimy zdrowie z myślą o przyszłości**”.

X. Działalność laboratoryjna

W zakresie badań laboratoryjnych Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Bytomiu wykonuje badania laboratoryjne w zakresie nadzoru sanitarnego, działając w Zintegrowanym Systemie Badań Laboratoryjnych. Zakres badań wykonywanych w Oddziale Laboratoryjnym jest zgodny z zadaniami statutowymi Inspekcji Sanitarnej. Zadania realizowane są w trzech sekcjach Oddziału Laboratoryjnego: Sekcji Badań Wody, Sekcji Badań Żywności oraz Sekcji Badań Chorób Zakaźnych i Zakażeń. W 2025 roku Oddział Laboratoryjny realizował swoje zadania zgodnie z planem.

Od roku 2004 Oddział Laboratoryjny posiada akredytację PCA na wykonywane badania. Rokrocznie podczas oceny zewnętrznej zakres badań akredytowanych jest uaktualniany lub rozszerzany o nowe lub zmieniające się metodyki badań. Szczególną wagę do aktualizacji zakresu badań akredytowanych przywiązuje się do tych metodyk badawczych, które znajdują się w wymaganym obszarze prawnym. Co roku podczas oceny zewnętrznej audytorzy PCA podkreślają duże zaangażowanie i doświadczenie personelu technicznego w dziedzinie wykonywanych badań.

W 2025 roku:

a) Sekcja Badań Wody przeprowadziła mikrobiologiczne, fizykochemiczne i sensoryczne badania:

- wody przeznaczonej do spożycia – zbadano 36 próbek (co stanowi ilość porównywalną do 2024 roku),
- wody z pływalni i innych obiektów wyposażonych w niecki basenowe – zbadano 23 próbki (co stanowi spadek o 5 próbek względem ubiegłego roku),
- wody wodociągowej ciepłej – zbadano 103 próbki (co stanowi 3% wzrost względem roku ubiegłego).

W zakresie badań mikrobiologicznych oznaczane były: bakterie z grupy coli, bakterie *Escherichia coli*, enterokoki kałowe, ogólna liczba mikroorganizmów, liczba *Pseudomonas aeruginosa*, liczba bakterii z rodzaju *Legionella*, liczba bakterii *Clostridium perfringens*. Badania fizyko – chemiczne obejmowały oznaczanie barwy, mętności, przewodnictwa, odczynu pH, zawartości jonu amonowego, azotynów, azotanów, chlorków, żelaza, manganu, wapnia, magnezu, glinu, twardości ogólnej, utlenialności, zawartości fosforanów. Dodatkowo badania fizykochemiczne wykonywane na pływalniach obejmowały oznaczenia chloru wolnego i chloru ogólnego oraz potencjału utleniająco – redukującego (redox). Dodatkowo przebadano 5 opakowań wód mineralnych pobranych na terenie Bytomia.

Badania sensoryczne obejmowały smak i zapach.

b) Sekcja Badań Żywności wykonywała badania żywności w ramach urzędowej kontroli oraz monitoringu zgodnie z rocznym planem pobierania próbek żywności obejmując zakresem następujące kierunki badań: badania mikrobiologiczne, badania fizykochemiczne oraz badania sensoryczne.

Na terenie miasta Bytom:

- w kierunku mikrobiologicznym – zbadano 138 próbek (co stanowi 3% spadek względem ubiegłego roku),
- w kierunku fizykochemicznym – zbadano 39 próbek (w tym 6 próbek sanitarnych), co stanowi odpowiednio spadek ilości próbek fizykochemicznych o 13%. Ilość próbek sanitarnych utrzymała się na poziomie z 2024 roku.
- w kierunku badań sensorycznych zbadano 15 próbek (spadek ilości próbek o 50% względem ubiegłego roku).

Badania mikrobiologiczne obejmowały wszystkie akredytowane grupy produktów.

W obszarze badań mikrobiologicznych zakwestionowano 10 pobranych do badań próbek mięsa za obecność *Salmonella spp.*

Monitoringiem badań fizykochemicznych objęto oznaczanie poziomu azotanów i azotynów w warzywach (3 próbki), w środkach specjalnego przeznaczenia żywieniowego (z udziałem warzyw) dla niemowląt i małych dzieci (2 próbki) oraz w mięsie i produktach mięsnych, rybach i przetworach rybnych (w sumie 8 próbek). Monitoringiem objęto także 2 próbki środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Kontrolą sanitarną, w ramach corocznej akcji „mklik próchniczek”, objęto piekarnie, skąd pobrano i zbadano 6 próbek sanitarnych w kierunku zanieczyszczeń biologicznych. Jedną z w/w próbek kwestionowano za obecność szkodników i ich pozostałości.

Badania sensoryczne żywności obejmowały wszystkie akredytowane grupy produktów spożywczych.

c) Sekcja Badań Chorób Zakaźnych i Zakażeń przeprowadziła badania bakteriologiczne w kierunku zakażeń jelitowych (*Salmonella i Shigella*), badania parazytologiczne, badania skuteczności sterylizacji urządzeń. W próbkach przyjętych do badań w punkcie przyjęcia próbek w Bytomiu w roku 2025, wykonano:

- 9785 badań u 3262 osób podejmujących lub wykonujących prace, przy których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby (co stanowi spadek ilości badań o 3% względem roku poprzedniego),
- 60 badań u 20 osób, które były narażone na zakażenie poprzez kontakt z osobami chorymi lub zakażonymi (co stanowi 56% mniej badań względem 2024 roku),
- 15 badań dla 5 osób, u których mogą rozmnażać się i bytować drobnoustroje chorobotwórcze stanowiące potencjalne źródło zakażenia, a które same mogą pozostawać bez objawów chorobowych (co stanowi o 11 osób mniej z nosicielstwem szczepów *Salmonella* spp. względem roku ubiegłego),
- 19 badań u 7 osób po przebytych salmonellozach i przeprowadzonym leczeniu (co stanowi spadek o 13 osób względem 2024 roku),
- 15 badań u 7 osób u których istnieją objawy kliniczne wskazujące na chorobę zakaźną (ilość badań porównywalna z ubiegłym rokiem),
- 14 badań dla 10 osób w kierunku pasożytów przewodu pokarmowego (spadek ilości osób o 40% względem roku 2024 r.),
- 1249 badań sporali (wzrost ilości badań względem 2024 roku o 5%).

XI. Podsumowanie

W okresie minionego 2025 roku, upoważnieni przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu przeprowadzili 2020 kontroli sanitarnych oraz 69 kontroli związanych z poborem próbek wody.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 359 decyzji administracyjnych.

Ponadto wydano 272 decyzje obciążające stronę kosztami za przeprowadzone czynności kontrolne, w czasie których stwierdzono nieprawidłowości oraz za kontrole na wniosek strony. W stosunku do osób winnych rażących zaniedbań nałożono 55 mandatów karnych na kwotę 13550 zł.

W przypadku występujących trudności w egzekwowaniu obowiązków nałożonych decyzjami zastosowano środki przymusowego postępowania w administracji tj.:

- wystawiono 6 tytułów wykonawczych,
- wydano 13 postanowień o nałożeniu grzywny na kwotę 6550 zł.

W 2025 roku w 2 skontrolowanych obiektach stwierdzono bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia ludzkiego, wobec czego wydano 2 decyzje z art. 27 ust. 2 ustawy o PIS. Decyzje nakazywały unieruchomienie zakładu branży spożywczej oraz unieruchomienie prysznicy na oddziałach w szpitalu.

Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej były również nakierowane na działania w zakresie chorób zawodowych, w którym PPIS w Bytomiu wydał 36 decyzji, w tym 25 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej w związku z wykonywaną pracą.

Podejmowane były również działania w związku z przyjętymi interwencjami, które mogły stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi oraz działania w ramach systemu RASFF/RAPEX.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Piekary Śląskie za rok 2025

Bytom 2026 r.

SZANOWNI PAŃSTWO

Mam przyjemność przekazać na Państwa ręce „Informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Piekary Śląskie za rok 2025”.

Dokument ten przygotowywany jest corocznie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu na podstawie informacji uzyskanych w trakcie wykonywania czynności kontrolnych w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Zdrowie człowieka zależy od wielu wzajemnie powiązanych czynników, wśród których wyróżnia się styl życia, środowisko naturalne i stworzone przez człowieka oraz społeczne życie, pracy, nauki, a także działania placówek leczniczych. To właśnie styl życia człowieka, w blisko 50% determinuje zachowanie zdrowia i dobrą kondycję psychofizyczną.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych oraz kształtowania odpowiednich postaw i zachowań prozdrowotnych.

Prowadzenie systematycznych badań oraz dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwia monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych.

Z analiz porównawczych w stosunku do lat poprzednich wynika, że stan bezpieczeństwa sanitarnego miast jest na stałym poziomie, stwierdzone są jednak nadal negatywne zjawiska sanitarno - higieniczne wymagające podjęcia działań zarówno ze strony podmiotów gospodarczych, jak i władz samorządowych oraz administracyjnych.

Działalność restrykcyjno - kontrolna nie jest jedyną domeną działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Podejmowane są również inicjatywy mające na celu zachęcenie mieszkańców do dbania o zdrowie swoje i najbliższych poprzez kształtowanie prawidłowych nawyków prozdrowotnych oraz eliminowanie zachowań ryzykownych, a także stworzenie bezpiecznych warunków życia, nauki i pracy.

Mam nadzieję, że przedstawiony Państwu raport będzie podstawą do wyciągnięcia wniosków i podjęcia działań, które pozwolą na dalszą poprawę zdrowia publicznego w mieście. Ufam, iż zaprezentowana ocena upewni Państwa co do tego, że Państwowa Inspekcja Sanitarna pełni swoje zadania w sposób profesjonalny i rzetelny, zapewniając Nam wszystkim bezpieczeństwo sanitarne.

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez Jolanta
Wąsowska; PSSE Bytom
Data: 2026.02.17 13:15:17 CET

Spis treści:

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	5
1. Wybrane choroby zakaźne	5
2. Szczepienia ochronne – analiza wykonawstwa szczepień ochronnych	8
Wnioski	9
II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą	9
1. Stan sanitarny szpitali	9
2. Stan sanitarny zakładów opiekuńczo – leczniczych	10
3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych	10
4. Stan sanitarny praktyk zawodowych lekarzy	10
5. Stan sanitarny praktyk zawodowych pielęgniarek	10
Wnioski	11
Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	11
III.	11
1. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny	14
Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów użytku i próbek sanitarnych	16
2. Piekarnie	16
4. Działania doraźne w ramach systemu RASFF/RAPEX	16
5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	16
6. Akcje	17
7. Działalność interwencyjna za 2025 rok	21
Wnioski	23
IV. Jakość wody przeznaczonej do spożycia, wody ciepłej oraz wody do kąpieli	23
Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w nadzorowanych urządzeniach zaopatrywania w wodę	23
2. Ocena jakości wody w pływalniach	24
Ocena jakości wody ciepłej w zakresie obecności bakterii legionella w budynkach zamieszkania zbiorowego, zakładach opieki zdrowotnej zamkniętej	25
V. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	25
1. Ocena obiektów użyteczności publicznej	26
2. Interwencje	26
Wnioski	28
VI. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych	28
1. Stan sanitarny placówek oświatowo – wychowawczych	28
2. Nadzór nad warunkami higieny pracy ucznia	29

3.	Profilaktyczna opieka zdrowotna	31
4.	Ocena wypoczynku dzieci i młodzieży	31
5.	Interwencje	31
	Wnioski	32
VII.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	32
1.	Ocena realizacji wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakładach pracy	32
2.	Nadzór nad chemikaliami i produktami kosmetycznymi	33
3.	Nadzór nad środkami zastępczymi	33
4.	Choroby zawodowe	33
5.	Interwencje	34
	Wnioski	34
VIII.	Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	35
IX.	Działalność w zakresie oświaty promocji zdrowia i komunikacji społecznej	37
X.	Działalność laboratoryjna	44
XI.	Podsumowanie	45

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1. Wybrane choroby zakaźne

W ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi w 2025 roku na terenie Piekar Śląskich przeprowadzono łącznie 197 wywiadów epidemiologicznych w przypadkach chorób zakaźnych.

Ilość przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych zmniejszyła się w porównaniu do roku ubiegłego o 19.

Tabela Nr 1 – Porównanie ogólnej liczby wybranych jednostek chorobowych oraz hospitalizacji na terenie miasta Piekary Śląskie w 2024 i 2025 roku.

Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2024		2025		Trend
		liczba	hospitalizacja	liczba	hospitalizacja	
A02.0; A02.1; A02.2-8	Salmoneloza	4	3	5	3	ñ
A04.0-9; A05.0-9	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe oraz zatrucia pokarmowe	53	44	65	60	ñ
A07.1	Giardioza (lamblioza)	5	0	3	1	ò
A07.2	Kryptosporidioza	0	0	1	0	ñ
A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe	54	49	40	38	ò
A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	138	22	67	26	ò
A21	Tularemia	0	0	0	0	nd.
A28.2	Jersinioza pozajelitowa	0	0	0	0	nd.
A15-19	Gruźlica	17	17	10	10	ò
A31	Mikrobakteriozy - inne i BNO	1	1	1	0	bez zmian
A32	Listerioza	0	0	0	0	nd.

A33-35	Tężec	1	1	1	0	bez zmian
A37	Krztusiec	19	2	15	0	ò
A38	Płonica (szkarlatyna)	98	1	24	0	ò
A39; A46; A48.3; B95.0; B95.3; G04.2; G00.1; A40.3; J13; B96.3/G04.2; G00.0 A41.3; J14	Inwazyjne Choroby bakteryjne, wywołane przez meningokoki, Streptococcus pyogenes, Streptococcus pneumoniae oraz Haemophilus influenzae typ B	15	8	16	6	ñ
A48.1-2	Legioneloza	0	0	0	0	nd.
A50-53	Kiła	4	0	3	0	ò
A54	Rzeżączka	0	0	0	0	nd.
A55-56	Choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez chlamydie	1	0	0	0	ò
A69.2	Borelioza z Lyme	26	1	51	3	ñ
-	Ostre porażenie wiotkie dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0	nd.
A81	Encefalopatie gąbczaste	0	0	0	0	nd.
Z20.3/Z24.2; Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień	15	0	5	0	ò
A84; B00.4; A81.1; A83; A85; B02.0; A86; A87.0; B00.3; A87.1-9; B02.1	Kleszczowe oraz inne wirusowe zapalenie mózgu, wirusowe zapalenie opon mózgowych	3	3	0	0	ò
G01; G04.2; G05.0; G00.2-8; G00.9	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1	0	0	ò

G03, G04.8-9	Zapalenie opon mózgowych lub mózgu inne i nieokreślone	1	1	0	0	ò
A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)	0	0	0	0	nd.
B01	Ospa wietrzna	167	0	271	1	ñ
B05	Odra	0	0	0	0	nd.
B06	Różyczka	1	0	0	0	ò
B15; B16; B18.0-1; B17.1; B18.2; B17.0,208; B18.8-9; B19	Wirusowe zapalenie wątroby	39	1	16	1	ò
B20-B24	HIV, AIDS	1	0	1	1	bez zmian
B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	3	0	0	0	ò
B50-54	Malaria (zimnica)	0	0	0	0	nd.
B67	Bąblowica (echinokokoza)	0	0	0	0	nd.
J10	Grypa	0	0	0	0	ò
P37.1	Toksoplazmoza	0	0	0	0	nd.
J10-J11	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	667	22	883	7	ñ
J12.1; J20.5; J21.0; B97.4	Zakażenia wirusem RSV	59	22	24	6	ò
U07.1-2	Zakażenie SARS-CoV-2 (COVID-19)	818	26	398	7	ò

W 2025 r. na terenie Piekar Śląskich zarejestrowano 2 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową. Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową wystąpiły w oddziałach szpitalnych, w których zachorowało łącznie 11 osób, nie odnotowano przypadków zgonów, zachorowania wywołane zostały przez *Clostridioides difficile*.

W 2025 r. w nadzorowanych szpitalach wystąpiło 5 ognisk zakażeń szpitalnych - o 3 więcej niż w roku poprzednim. Łącznie w ogniskach zakażenie stwierdzono u 16 pacjentów, nie było przypadków

zakażeń wśród pracowników. Ponadto stwierdzono 3 przypadki kolonizacji pacjentów. Odnotowano 2 przypadki zgonów spowodowanych chorobą zakaźną.

W tym 2 ogniska zakażeń przenoszonych drogą pokarmową wywołanych przez *Clostridioides difficile*, 2 ogniska zakażeń szpitalnych wywołanych przez *Klebsiellę pneumoniae* KPC oraz NDM i 1 ognisko wywołane przez *Enterobacter hormaechei*.

W zakresie prowadzonej działalności przeciwepidemicznej w 2025 r. nie zarejestrowano interwencji.

2. Szczepienia ochronne – analiza wykonawstwa szczepień ochronnych

W 2025 roku na terenie miasta Piekary Śląskie sprawowano nadzór nad 22 punktami szczepień.

Skontrolowano 20 punktów szczepień, przeprowadzając 50 kontroli.

Planowe kontrole podległych punktów szczepień przeprowadzono w zakresie oceny stanu sanitarno - higienicznego, wykonawstwa szczepień ochronnych, prowadzenia dokumentacji oraz gospodarki preparatami szczepionkowymi. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto w 2025 r. w punktach szczepień Poradni POZ przeprowadzono akcyjne kontrole w zakresie weryfikacji danych dotyczących realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia.

Dzieci ze środowisk opornych, które nie zgłaszają się w wyznaczonym terminie do szczepienia, bądź w ogóle nie realizują obowiązku szczepień ochronnych zgłaszane są wraz z rodzicami lub opiekunami prawnymi przez poradnie imiennie do PSSE w Bytomiu.

W 2025 r. poradnie POZ zgłosiły 552 dzieci oraz 452 rodziców nierealizujących obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym. PPIS w Bytomiu wystosował 3 wezwania zobowiązujące rodziców bądź opiekunów prawnych tych dzieci do zgłoszenia się do Poradni POZ w celu kontynuacji zaległych szczepień. Na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się sukcesywny wzrost liczby osób uchylających się od szczepień ochronnych.

Na podstawie rocznych sprawozdań ze szczepień ochronnych oraz przeprowadzonej analizy wykonawstwa szczepień ochronnych za rok 2025 w porównaniu z rokiem poprzednim stwierdzono nieznaczny spadek stanu zaszczepienia we wszystkich grupach szczepień.

Wnioski:

1. Podsumowując prowadzony w 2025 roku nadzór epidemiologiczny nad zachorowaniami na choroby zakaźne stwierdzono, że nadal problemem epidemiologicznym na terenie miasta Piekary Śląskie w analizowanym okresie było tak jak w roku poprzednim występowanie ognisk zakażeń w podmiotach leczniczych.
2. Istotnym problemem pozostają nadal przypadki nierealizowania szczepień ochronnych ze względów niemedycznych. Pomimo działań podejmowanych ze strony poradni POZ, jak również PPIS w Bytomiu liczba osób nierealizujących obowiązku szczepień ochronnych z roku na rok wykazuje tendencję wzrostową.

II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

1. Stan sanitarny szpitali

W 2025 roku sprawowano nadzór sanitarny nad 3 szpitalami na terenie Piekar Śląskich:

- SP Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr J. Daaba w Piekarach Śląskich, ul. Bytomska 62,
- Szpital Miejski w Piekarach Śląskich pw. Św. Łukasza, Piekary Śląskie, ul. Szpitalna 11,

- Centrum Medyczne Gabos w Piekarach Śląskich, ul. Inwalidów Wojennych 79.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 2 szpitale.

W nadzorowanych szpitalach łącznie przeprowadzono 27 kontrole, w tym 4 kontrole sanitarne kompleksowe, 12 kontroli sprawdzających, 2 kontrole działalności komitetów i zespołów kontroli zakażeń szpitalnych, 5 kontroli w zakresie realizacji szczepień ochronnych oraz 4 kontrole w związku z wystąpieniem ognisk zakażeń szpitalnych.

W trakcie przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości stwierdzono w 1 szpitalu.

Nieprawidłowości dotyczyły:

- przeterminowanych preparatów dezynfekcyjnych do powierzchni, przeterminowanego sprzętu jednorazowego użytku oraz środków ochrony indywidualnej,
- niewłaściwego stanu sanitarnego powierzchni mebli (zakurzone powierzchnie szaf, kozetki, biurka),
- zniszczonych mebli i sprzętu stanowiącego wyposażenie obiektu (szafki służące do przechowywania odzieży wierzchniej i roboczej personelu, zniszczone krzesła, kozetka, uszkodzone pojemniki na odpady medyczne),
- złego stanu sanitarno - technicznego ścian oraz wykładzin podłogowych w pomieszczeniach szpitala,
- nieprzestrzegania procedury higieny rąk personelu w zakresie niewłaściwego przygotowania rąk personelu do pracy,
- braku bidetu w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym bezpośrednio połączonym z gabinetem badań ginekologicznych,
- nieprawidłowej klasyfikacji odpadów medycznych.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł, wydano zalecenia doraźne oraz wydano 3 decyzje nakazujące.

Na wniosek strony PPIS w Bytomiu wydał 6 decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń ujętych w uprzednio wydanych decyzjach.

W 2025 r. w szpitalach na terenie Piekar Śląskich wystąpiło 5 ognisk zakażeń szpitalnych, w tym 2 ogniska w Szpitalu Miejskim w Piekarach Śląskich pw. Św. Łukasza oraz 3 ogniska w SP Wojewódzkim Szpitalu Chirurgii Urazowej im. dr J. Daaba w Piekarach Śląskich.

W zakresie nadzoru nad opracowaniem ognisk zakażeń szpitalnych przeprowadzono 4 kontrole.

Ponadto przeprowadzono 2 kontrole zapleczy szpitalnych. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego oraz technicznego pomieszczeń.

W 2025 roku nie zarejestrowano interwencji dotyczących szpitali.

2. Stan sanitarny zakładów opiekuńczo-leczniczych

Na terenie Piekar Śląskich znajduje się 1 obiekt. W bieżącym roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę zakładu opiekuńczo - leczniczego. Skontrolowany obiekt oceniono jako dobry.

3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych

Pod nadzorem znajdują się 34 podmioty, w skład których wchodzi 50 obiektów.

Ponadto nadzorem objętych jest 10 filii ambulatoryjnych podmiotów leczniczych.

W zakresie nadzoru nad obiektami, których jest prowadzona działalność lecznicza w 2025 r. przeprowadzono 34 kontrole w 24 obiektach.

W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości, obiekty oceniono jako dobre.

W 2025 roku zarejestrowano 1 interwencję dotyczącą podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych, w zakresie:

- niewłaściwych warunków sanitarno- higienicznych wykonywania szczepień zalecanych w przychodniach i aptekach. Interwencja została zgłoszona anonimowo, brak możliwości ustalenia konkretnego obiektu, którego dotyczyły nieprawidłowości. Interwencję uznano za niezasadną.

4. Stan sanitarny praktyk zawodowych lekarzy

Pod nadzorem znajduje się 35 prywatnych gabinetów lekarskich.

W 2025 r. skontrolowano 10 gabinetów, przeprowadzając 10 kontroli kompleksowych.

W skontrolowanych gabinetach nie stwierdzono nieprawidłowości, obiekty oceniono jako dobre.

5. Stan sanitarny praktyk zawodowych pielęgniarek

Pod nadzorem znajdują się 2 praktyki pielęgniarek. Praktyki zlokalizowane są na terenie szkół i świadczone są w nich usługi medyczne na rzecz uczniów szkoły.

W 2025 r. obiektów nie skontrolowano.

Wnioski:

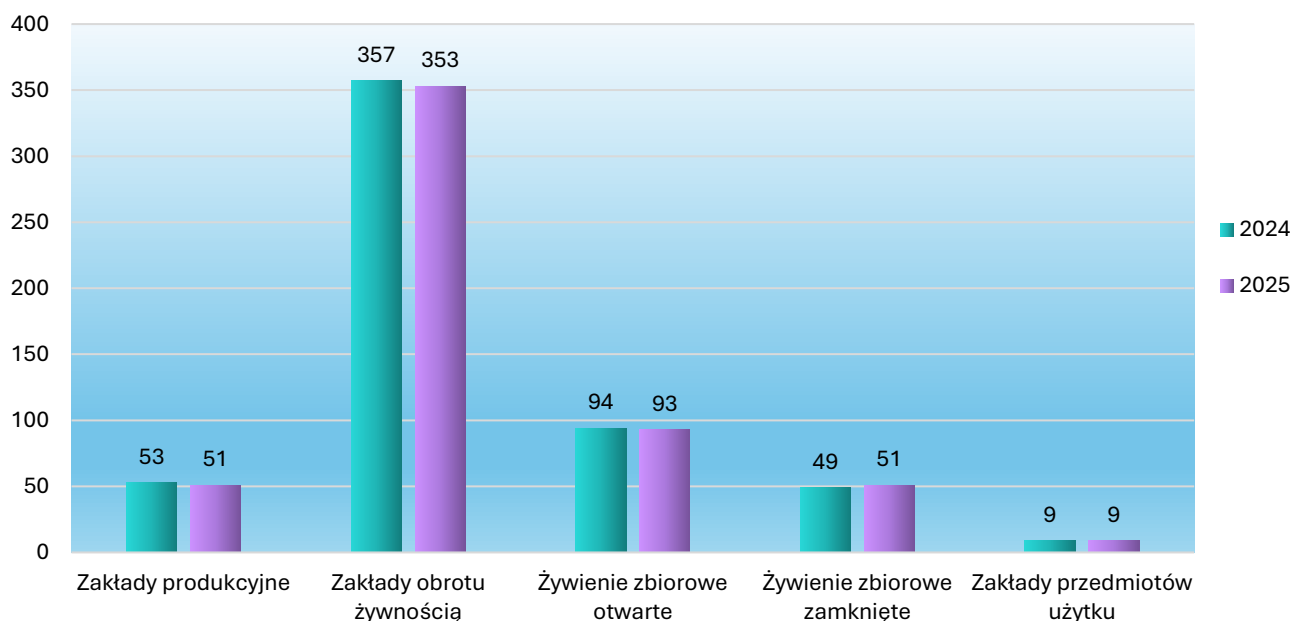
W wyniku prowadzonego w 2025 roku nadzoru nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą stwierdzono, że w celu poprawy stanu sanitarno – techniczny szpitali niezbędna jest bieżąca realizacja obowiązków nałożonych w wydanych decyzjach.

W trakcie kontroli przeprowadzonych w związku z wystąpieniem ognisk zakażeń szpitalnych stwierdzono przypadki nieprzestrzegania procedury higieny rąk, w zakresie niewłaściwego przygotowania rąk personelu do pracy – biżuteria, pomalowane paznokcie. Kierownicy podmiotów leczniczych zobowiązani są do wdrożenia skutecznego nadzoru nad realizacją przestrzegania przez personel zapisów procedury oraz bieżącego edukowania personelu.

III. Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W roku 2025 przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu na terenie miasta Piekar Śląskich, skontrolowali 233 zakłady branży spożywczej, zakładów materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, co stanowi 42 % wszystkich zakładów zewidencjonowanych.

Wykaz obiektów pod nadzorem

Najliczniejszą grupę obiektów stanowią zakłady obrotu żywnością oraz zakłady żywienia zbiorowego otwartego.

W tej grupie największy odsetek stanowią sklepy spożywcze. Porównując ilość nadzorowanych obiektów w Piekarach Śląskich można stwierdzić, że w 2025 roku liczba zakładów będących pod nadzorem PPIS w Bytomiu zmniejszyła się w stosunku do 2024 roku.

Dokonując analizy harmonogramu kontroli należy stwierdzić, że w roku 2025 liczba zaplanowanych do kontroli zakładów była mniejsza o 26 % niż w roku 2024.

Tabela 1. Zestawienie liczbowe ilości kontroli zaplanowanych i wykonanych w roku 2024 do 2025

Rodzaj obiektu	Piekary Śląskie			
	2024		2025	
	zaplanowane	wykonane	zaplanowane	wykonane
Produkcja	35	26	29	28
Obrót	117	93	102	86
Żywnienie otwarte	35	19	30	25
Żywnienie zamknięte	41	32	11	10
Materiały i wyroby	7	6	2	2
RAZEM	235	176	174	151

W roku 2025 wykonano 151 kontroli z 174 zakładów zaplanowanych do kontroli. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż harmonogram kontroli został wykonany w 87 %.

W roku sprawozdawczym kontrole planowane nie zostały wykonane w 100% ze względu na fakt, iż większość właścicieli zakładów / obiektów branży spożywczej, których zakłady zostały zlikwidowane, bądź zawieszono działalność nie poinformowało Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu o zaistniałej sytuacji.

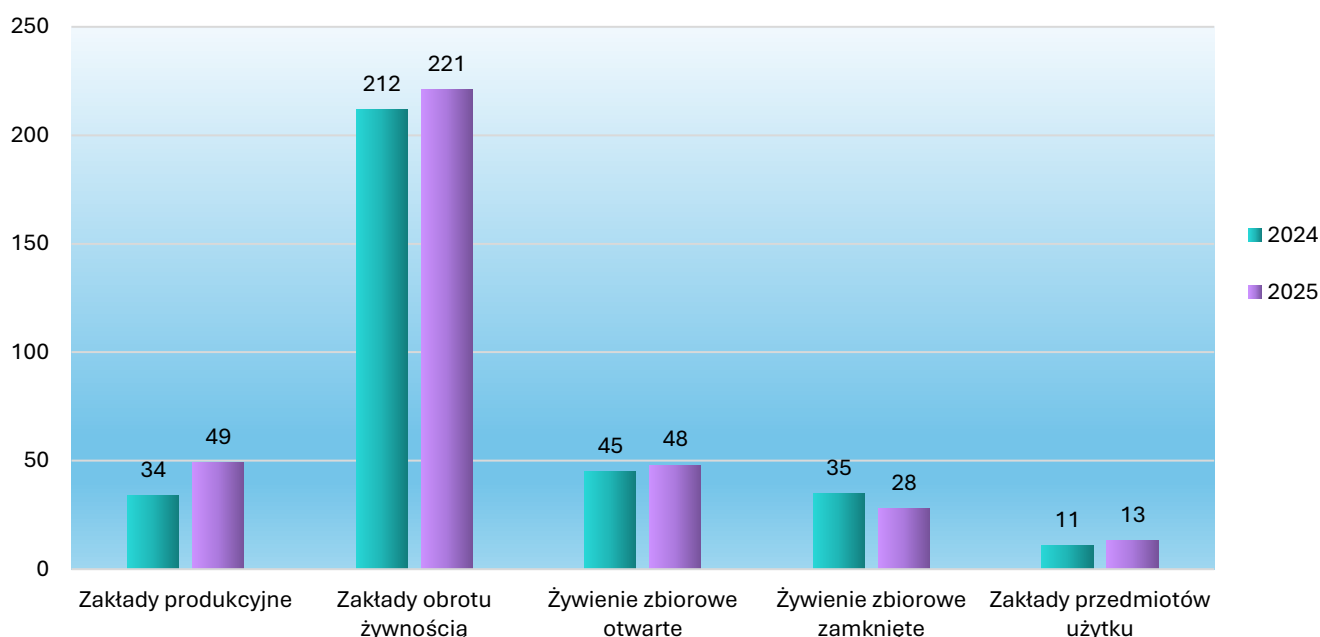
Ciągły i intensywny rozwój informatyczny Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz związany z tym czas poświęcony na unormowanie eksportowanych danych w rejestrze zakładów wymusił zmniejszenie ilości

przeprowadzonych kontroli i czasu pracy w terenie. Jednocześnie obowiązek przeprowadzenia sprawy i wydania poszczególnych dokumentów począwszy od przygotowania projektu aż do wykonania wysyłki oraz wprowadzania wszelkich zmian w rejestrach obowiązujących w tut. Stacji zmieniła proporcje pracy biurowej kosztem pracy w terenie. Dodatkowo organizowane odgórnie akcje związane m.in. z nadzorem nad suplementami diety, w tym żywności sprzedawanej w formie wysyłkowej skierował działania zmierzające do zintensyfikowania pracy biurowej celem przeprowadzenia rzetelnej analizy produktów i sprzedaży przez internet.

Na terenie miasta Piekary Śląskie w 2025 roku przeprowadzono 359 kontroli.

Poza zaplanowanymi kontrolami upoważnieni przedstawiciele PPIS w Bytomiu przeprowadzili dodatkowe kontrole sanitarne związane z interwencjami - skargami konsumentów i klientów zakładów branży spożywczej, a także w związku z powiadomieniami RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach) otrzymanymi od Głównego Inspektora Sanitarnego oraz na wniosek strony o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów branży spożywczej, bądź w związku z poszerzeniem zakresu prowadzonej działalności. Dodatkowo przeprowadzono 7 kontroli sanitarnych obiektów nie będących pod stałym nadzorem PPIS w Bytomiu. Były to kontrole przeprowadzone w związku z zgłoszoną organizowaną imprezą masową, w związku z organizowanymi półkoloniami oraz interwencją zakładu niebędącego pod stałym nadzorem PPIS. Porównując dane z rokiem 2024 należy zauważyć, że ilość wszystkich kontroli wykonanych w 2025 r. zwiększyła się.

Ilość kontroli według rodzajów obiektów

Najwięcej kontroli przeprowadzono w obiektach obrotu żywnością tj. 221 (o ok. 4 % więcej niż w 2024 roku). W zakładach produkcyjnych przeprowadzono o 30 % więcej kontroli, w zakładach żywienia zbiorowego otwartego liczba kontroli zwiększyła się o 6 % w stosunku do roku ubiegłego, w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego liczba kontroli zmniejszyła się o 20 % w stosunku do roku 2024. Natomiast w miejscach produkcji oraz obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przeprowadzono 15 % więcej kontroli w porównaniu do ubiegłego roku.

Tabela 2. Zestawienie liczbowe lata 2024 i 2025.

Rok Powiat	Ilość obiektów nadzoro- wanych		Ilość obiektów skontrolo- wanych		Ilość kontroli		Ilość wydanych decyzji		Ilość wydanych postanowień o nałożeniu grzywny na kwotę		Ilość nałożonych mandatów na kwotę	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Piekary Śląskie	562	557	235	233	337	359	81	95	0	0	22 / 3800	30 / 6050

W roku 2025 na terenie miasta Piekary Śląskich wydano ogółem 95 decyzji administracyjnych na podmioty branży spożywczej, tj. o 15 % decyzji więcej niż w 2024 roku.

Analizując ilość decyzji administracyjnych wydanych według rodzaju obiektów można zaobserwować, iż w roku 2025 liczba wydanych decyzji zwiększyła się w stosunku do ubiegłego roku.

Wśród zakładów obrotu żywnością ilość decyzji administracyjnych zwiększyła się o 24 % w stosunku do 2024 roku, w przypadku zakładów produkcji żywności liczba decyzji jest na tym samym poziomie, natomiast wśród zakładów żywienia zbiorowego – otwartego liczba zmniejszyła się o 12 %.

Harmonogram kontroli obiektów żywnościowo – żywieniowych na rok 2025 opracowano na podstawie wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz w oparciu o analizę ryzyka przeprowadzoną na podstawie danych z lat ubiegłych dla poszczególnych zakładów produkcji, obrotu żywnością lub zakładów żywienia zbiorowego oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W tym celu określono kryteria oceny zakładów oraz ich kategoryzację. Oszacowano ryzyka zanieczyszczenia żywności w obiektach o podstawowym znaczeniu.

Wzięto również pod uwagę wykonywanie dodatkowych działań związanych z powiadomieniami RASFF, interwencjami – skargami ze strony konsumentów i klientów obiektów i zakładów prowadzących działalność branży spożywczej oraz realizowanie zadań GIS i ŚPWIS w oparciu o plan poboru próbek laboratoryjnych. Ponadto ujęto zadania związane z nadzorem żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością importowanymi z krajów trzecich i eksportowanymi poza granice Unii Europejskiej.

1. Stan sanitarno – higieniczny i techniczny

Stan sanitarno – techniczny zakładów produkujących, wprowadzających do obrotu środki spożywcze w poszczególnych grupach na terenie działania PPIS w Bytomiu w dalszym ciągu zachowany jest w stopniu dobrym.

Tabela 3. Zestawienie liczbowe wydanych decyzji nakazujących w latach 2024 i 2025.

	Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – technicznym w 2024 r.			Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – technicznym w 2025 r.		
	Ogółem	Ilość wydanych decyzji nakazujących	% obiektów złych	Ogółem	Ilość wydanych decyzji nakazujących	% obiektów złych
Piekarnie Śląskie	235	11	5	233	20	8

Analizując roczne wyniki dotyczące ilości wydanych decyzji nakazujących we wszystkich zakładach żywnościowo – żywieniowych stwierdza się, iż w bieżącym roku sprawozdawczym stan sanitarno – techniczny pogorszył się w stosunku do ubiegłego roku.

Najczęściej występujące uchybienia i nieprawidłowości to między innymi:

- zły stan techniczny pomieszczeń (brudne, popękane, zakurzone powierzchnie ścian, sufitów, z zaciekami, zniszczona powierzchnia podłóg – ubytki w posadzce),
- nieprawidłowe oświetlenie
- nieprawidłowe materiały pokrywające wyposażenie meblowe typu półki tj. nasiąkliwe, porowate, trudno zmywalne,
- zły stan techniczny sprzętu i wyposażenia zakładów.

Tabela 4. Zestawienie liczbowe nałożonych mandatów karnych w latach 2024 i 2025.

	Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – higienicznym w 2024 r.			Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – higienicznym w 2025 r.		
	Ogółem	Ilość wydanych mandatów na kwotę	% obiektów złych	Ogółem	Ilość wydanych mandatów na kwotę	% obiektów złych
Piekarnie Śląskie	235	22 / 3800	9	233	30 / 6050	13

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości to:

- brak bieżącego porządku i czystości w pomieszczeniach zakładu,

- nieprawidłowe przechowywanie artykułów spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie (poza urządzeniem chłodniczym, w temp. wyższej niż zalecana jest przez producenta, brak segregacji w urządzeniach chłodniczo – zamrażalniczych),
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub bez oznakowania,
- brak identyfikacji produktów i wyrobów,
- korzystanie z pomieszczeń żywnościowych niezgodnie z ich przeznaczeniem,
- sprzęty zakładowe zniszczone, nienadające się do użytku,
- brak prawidłowej dokumentacji GHP oraz procedur opartych na podstawie zasad systemu HACCP, brak bieżących zapisów dokumentacji bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, brak kontroli wewnętrznej.

Dokonując oceny skontrolowanych zakładów należy stwierdzić, iż ilość obiektów o złym stanie sanitarno - higienicznym pogorszyła się. W roku sprawozdawczym nałożono o 8 mandatów karnych więcej za uchybienia i nieprawidłowości bieżącego stanu sanitarnego w stosunku do ubiegłego roku, natomiast w zestawieniu procentowym ilość mandatów jest o 4 % większa.

2. Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów użytku i próbek sanitarnych

W oparciu o harmonogram poboru próbek w roku 2025 do badań laboratoryjnych na terenie Piekar Śląskich pobrano 133 próbki (w tym 3 próbki materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością), tj. o 50 % więcej próbek niż w roku 2024, w którym pobrano 67 próbek.

Próbki zostały przebadane laboratoryjnie w następujących kierunkach:

- pod względem mikrobiologicznym przebadano 73 próbki,
- pod względem organoleptycznym przebadano 7 próbek,
- pod względem fizykochemicznym przebadano 50 próbek,
- pod względem znakowania ocenie poddano 39 próbek,
- pod względem zanieczyszczeń fizycznych i biologicznych przebadano 1 próbka.

W wyniku przeprowadzonych badań dyskwalifikacji uległo 7 próbek, tj. 5 % w stosunku do wszystkich przebadanych próbek, co stanowi większy procent w porównaniu z ubiegłym rokiem, w którym dyskwalifikacji uległy 2 próbki, tj. 3 %.

Pod względem fizykochemicznym dyskwalifikacji uległy 2 próbki (1 próbka suszone wodorosty – przekroczenie zawartości metali ciężkich tj. rtęci oraz 1 próbka łopatka do patelni – przekroczenie migracji globalnej).

Pod względem zanieczyszczeń mikrobiologicznych dyskwalifikacji uległo 5 próbek polędwiczek z piersi kurczaka, w których stwierdzono obecność bakterii Salmonelli).

3. Piekarnie

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2025 r. prowadzony był wzmożony nadzór sanitarny w zakładach produkcyjnych typu piekarnie i cukiernie. Na terenie miasta Piekar Śląskich zewidencjonowanych jest 6 piekarni, z których skontrolowano 4. W roku sprawozdawczym nie pobrano próbek sanitarnych.

4. Działania doraźne w ramach systemu RASFF

W roku 2025 w ramach powiadomień alarmowych RASFF na terenie miasta Piekar Śląskich przeprowadzono 21 kontroli głównie w sklepach mało- i wielkopowierzchniowych, jak również w innych zakładach branży

spożywczej w przypadku wskazania w powiadomieniu adresów, do których mogły dotrzeć kwestionowane środki spożywcze lub materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Wszystkie powiadomienia sprawdzone były również podczas kontroli kompleksowych oraz tematycznych.

W większości zakładów nie stwierdzono na stanie ekspedycyjnym lub magazynowym kwestionowanego produktu lub został on wycofany ze sprzedaży i przesłany do producenta lub magazynu centralnego (w przypadku sieci handlowych) przez właścicieli obiektów.

5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W roku sprawozdawczym w rejestrze PPIS w Bytomiu na terenie miasta Piekar Śląskich znajdowały się 2 zakłady oraz 7 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, z czego skontrolowano 6 zakładów. Ogółem przeprowadzono 13 kontroli sanitarnych w w/w obiektach.

Ogólny stan sanitarno – porządkowy i techniczny obiektów nie budził zastrzeżeń, zapewniony jest dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody, poszczególny asortyment jest posegregowany i przechowywany na wydzielonych regałach i półkach. W obiektach opracowano dokumentację Dobrej Praktyki Higienicznej dostosowanej do prowadzonego zakresu działalności.

W bieżącym roku sprawozdawczym do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W 1 próbce tj. łopatkę do patelni stwierdzono przekroczenie migracji globalnej.

6. Akcje

W 2025 roku pracownicy sekcji NS-BŻ wraz z pracownikami sekcji NZ współpracowali przy odbiorach obiektów nowopowstałych oraz przy obiektach wskazujących na zmianę sposobu użytkowania.

Ponadto w 2025 roku na terenie miasta Piekar Śląskich przeprowadzono następujące akcje:

Tabela 5. Akcje i współpraca z innymi komórkami psse / jednostkami / organami

Lp.	Temat akcji/współpracy	komórka psse / organ / jednostka współpracująca	ilość obiektów kwalifikujących się do objęcia nadzorem w trakcie akcji	Ilość obiektów skontrolowanych w czasie trwania akcji	Ilość kontroli wykonanych w czasie trwania akcji	podjęte działania represyjne						uwagi
						ilość wydanych decyzji			Mandaty nałożone w trakcie kontroli		inne ⁴	
									ilość	na łączną kwotę		
						1	2	3	4	5	6	
1.	Imprezy masowe	NS-BŻ i NS-HK	4	4	4	0	0	0	1	300	0	-
2.	Ocena zakładów będących pod wspólnym nadzorem PPIS i PLW	NS-BŻ i PLW	1	1	3	0	0	0	0	0	0	Kontrola bez udziału przedstawiciela IW
3.	Wypoczynek zimowy dzieci i młodzieży	NS-BŻ i NS-HD	5	5	5	0	0	0	0	0	0	-
4.	Wypoczynek letni dzieci i młodzieży	NS-BŻ i NS-HD	1	1	1	0	0	0	0	0	0	-
5.	Zbiorowe zatrucia / zakażenia pokarmowe	NS-E i NS-BŻ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
6.	Współpraca z Inspekcją Farmaceutyczną	NS-BŻ i IF	17	6	6	0	0	0	0	0	0	-
7.	Nadzór nad wytwarzaniem bezpiecznych produktów produkcji pierwotnej	NS-BŻ	20	11	17	0	0	0	0	0	0	-

Lp.	Temat akcji/współpracy	komórka psse / organ / jednostka współpracująca	ilość obiektów kwalifikujących się do objęcia nadzorem w trakcie akcji	Ilość obiektów skontrolowanych w czasie trwania akcji	Ilość kontroli wykonanych w czasie trwania akcji	podjęte działania represyjne						uwagi
						ilość wydanych decyzji			Mandaty nałożone w trakcie kontroli		inne ⁴	
						nakazujących usunięcie uchybień ¹	unieruchamiających obiekt ²	innych ³	ilość	na łączną kwotę		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
8.	Nadzór nad obiektami wprowadzającymi do obrotu lody nieopakowane oraz sprzedające lody porcjowane	NS-BŻ	5	2	3	0	0	0	0	0	0	-
9.	Kontrole obiektów pod kątem pomiaru tłuszczu stosowanego do smażenia	NS-BŻ	25	0	0	0	0	0	0	0	0	-
10.	Akcja związana z „Planem działania na 2025 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach porozumienia z dnia 10 stycznia 2015 r.”,	NS-BŻ i PIORIN	1	1	1	0	0	0	0	0	0	-
11.	Akcja dot. żywienia dzieci i młodzieży w jednostkach oświaty.	NS-BŻ	37	14	22	0	0	0	0	0	0	-
12.	Akcja szpitale	NS-BŻ	2	1	1	0	0	0	0	0	0	W 1 zakładzie pobrano 1 jadłospis dekadowy analiza jadłospisu nie wykazała nieprawidłowości.

Lp.	Temat akcji/współpracy	komórka psse / organ / jednostka współpracująca	ilość obiektów kwalifikujących się do objęcia nadzorem w trakcie akcji	Ilość obiektów skontrolowanych w czasie trwania akcji	Ilość kontroli wykonanych w czasie trwania akcji	podjęte działania represyjne						uwagi
						ilość wydanych decyzji			Mandaty nałożone w trakcie kontroli		inne ⁴	
									ilość	na łączną kwotę		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13.	Akcja wody butelkowane	NS-BŻ	3	3	3	0	0	0	0	0	0	-
14.	Zagrożenie pryszczycą	NS-BŻ	1	1	1	0	0	0	0	0	0	-
RAZEM		-	122	50	67	0	0		1	300	0	-

¹ w części opisowej podać najczęstsze powody wydawania tych decyzji

² w części opisowej podać powody unieruchomienia obiektu oraz informacje czy został już uruchomiony

³ w części opisowej wykazać czego dotyczyły te decyzje (nie wykazywać decyzji rachunków, umarzających postępowanie itd.)

⁴ w części opisowej wykazać jakiego rodzaju to były działania

7. Działalność interwencyjna za 2025 rok

Ilość interwencji zarejestrowanych ogółem 18 (+1 z 2024 r.)(+1 zostanie rozpatrzona w 2026 r.), w tym anonimowych 9 (+1 z 2024 r.)(+1 z 2026 r.).

Ilość interwencji rozpatrzonych przez PPIS ogółem 15 (+1 z 2024 r.), w tym anonimowych 7 (+1 z 2024 r.), zasadnych 5, w tym anonimowych zasadnych 1.

Ilość interwencji przekazanych do innych organów ogółem 3, w tym anonimowych 0.

L. p.	Przedmiot interwencji	Ilość wniesionych interwencji ogółem	Interwencje rozpatrzone przez PPIS					Interwencje przekazane innym organom do załatwienia zgodnie z kompetencjami		
			ilość interwencji rozpatrzonych przez PPIS	ilość wykonanych w związku z tym kontroli	ilość wydanych decyzji /zaleceń	Uwagi (m. in. podać ilość i kwotę mandatów)	ilość interwencji zasadnych / niezasadnych	Ilość interwencji przekazanych	Wstępne rozpoznane- kontrola	Nazwa organu i inne uwagi
1.	Niewłaściwa jakość zdrowotna środków spożywczych	11 (+1 z 2026 r.)	8	8	0/2	2/200 zł	2/6	2 (w tym 1 rozpatrzona)	0	- 2 interwencje bez rozpatrzenia - 1 interwencja z poborem 10 próbek żywności - 1 interwencja rozpatrzona i przekazana do PIW Chojnice - 1 interwencja przekazana w całości do PIW Sieradz - 1 interwencja zostanie rozpatrzona w 2026 r.
2.	Nieprawidłowe żywienie zbiorowe w placówkach oświaty	2	2	2	0/1	0/0 zł	1/1	-	-	

3.	Działalność bez zgłoszenia PPIS	2	2	1	0/1	0/0 zł	2/0	1 (w tym rozpatrzona)	-	1 interwencja rozpatrzona oraz przekazana do WIF Katowice
4.	Złe warunki higieniczno – sanitarne obiektu	1	1	1	0/0	0/0 zł	0/1	0	0	
5.	Obecność szkodników	1	1	1	0/0	0/0 zł	0/1	0	0	
6.	Brak zachowanej higieny sprzedaży	1	1	1	0/0	0/0 zł	0/1	0	0	
7.	Nieodpowiednie znakowanie	(+1 z 2024 r.)	(+1 z 2024 r.)	1	0/0	0/0 zł	0/(+1 z 2024 r.)	0	0	
SUMA		18 (+1 z 2024 r.) (+1 w 2026 r.)	15 (+1 z 2024 r.)	15	0/4	2/200 zł	5/10 (+1 z 2024 r.)	0	0	

Wnioski:

W roku sprawozdawczym w powiecie Piekary Śląskie najwięcej przyjętych interwencji dotyczyło niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych.

W roku 2025 ilość przyjętych i rozpatrzonych przez PPIS w Bytomiu interwencji była taka sama jak w 2024 r.

Wnioski:

1. Infrastruktura budynków w dużym stopniu wpływa negatywnie na stan sanitarno – techniczny obiektów żywnościowo – żywieniowych znajdujących się na nadzorowanym terenie PPIS w Bytomiu. Często zakłady usytuowane są w starych budynkach z niefunkcjonalnością pomieszczeń wchodzących w skład zakładu.
2. Ilość wydanych decyzji nakazujących w roku 2025 jest większa w stosunku do roku 2024.
3. W roku sprawozdawczym nałożono 4% więcej mandatów karnych za zły stan sanitarno – higieniczny w zakładach.
4. Zdecydowana większość zakładów posiada wdrożoną dokumentację GHP/GMP oraz procedury oparte na podstawie zasad systemu HACCP. Ciągłym problemem wśród części kontrolowanych zakładów jest niestosowanie procedur i brak bieżącego prowadzenia zapisów wynikających z dokumentacji zapewniającej bezpieczeństwo żywności.
5. W roku sprawozdawczym liczba wniesionych interwencji konsumentów w porównaniu do roku ubiegłego jest taka sama. W roku 2025 większa część przeprowadzonych kontroli wykazała niezasadność interwencji.
6. W 2025 roku w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych stwierdza się większą ilość próbek zdyskwalifikowanych w porównaniu do 2024 roku. Główną przyczyną kwestionowania próbek w 2025 roku były zanieczyszczenia mikrobiologiczne.

IV. Jakość wody przeznaczonej do spożycia, wody ciepłej i wody w pływalniach

Łącznie w 2025 r. w ramach nadzoru nad jakością wody prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu pobrano i przebadano 55 próbek wody. Liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej podmiotów odpowiedzialnych za jakość dostarczanej wody przeznaczonej do spożycia oraz jakość wody ciepłej i zarządców pływalni wynosiła 127.

W 2025 r PPIS w Bytomiu wydał 5 decyzji administracyjnych w zakresach:

- 1 dot. okresowej oceny jakości wody do spożycia,
- 2 dot. zbiorczej oceny wody na pływalni,
- 2 dot. legionelli.

1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w nadzorowanych urządzeniach do zaopatrywania w wodę :
 - Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 51373;
 - Zaopatrzenie w wodę – zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d: woda zakupowana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowice – śr. 5788 (SUW Bibiela; SUW Kozłowa Góra; zbiorniki Murcki- woda mieszana ZUW Goczałkowice i ZUW Dzieńkowice; dystrybutor: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Piekarach Śląskich).

Miasto Piekary Śląskie zaopatrywane jest w wodę zakupowaną z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach dostarczaną głównie ze Stacji Uzdatniania Wody „Bibiela” w Miasteczku Śląskim oraz z Stacji Uzdatniania Wody „Kozłowa Góra” w Wymysłowie. Ponadto część dzielnicy Dąbrówka Wielka zasilana jest wodą z nadzorowanych przez inne PSSE ujęć powierzchniowych, dostarczana z Sieciowych Zbiorników Wyrównawczych Murcki. Jakość wody wodociągowej na terenie miasta kontrolowana była systematycznie w wyznaczonych punktach, zlokalizowanych w poszczególnych dzielnicach miasta.

W 2025 r. w ramach nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu pobrano i przebadano 15 próbek wody. Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2025 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych przez wyżej wymienione Przedsiębiorstwa na terenie miasta Piekary Śląskie wynosiła 74.

Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2025 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Piekary Śląskie oceniono jako przydatną do spożycia.

Nie zanotowano skarg mieszkańców dotyczących niewłaściwej jakości przeznaczonej do spożycia.

Liczba awarii zgłoszonych przez Miejskie Przedsiębiorstwo-Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Piekarach Śląskich wynosiła 31

2. Ocena jakości wody w pływalniach

W 2025 r. na terenie miasta Piekary Śląskie czynne były 2 pływalnie oparte na wodzie wodociągowej (w tym 1 kryta i 1 odkryta).

W 2025 r. w ramach kontroli urzędowych jakości wody w pływalniach (woda wprowadzana do niecek z systemu cyrkulacji, niecki basenowe, natryski) przeprowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym 7 próbek wody.

Stwierdzono przypadki niespełnienia wymagań dla następujących parametrów:

- potencjał redoks,
- mętność,
- chlor związany,
- chloroform.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez zarządców obiektów kontroli wewnętrznej jakości wody na pływalniach.

W 2025 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych z pływalni (woda wprowadzana do niecek z systemu cyrkulacji, niecki basenowe, natryski) na nadzorowanym terenie wynosiła 49.

Stwierdzono przypadki niespełnienia wymagań dla następujących parametrów:

- ogólna liczba mikroorganizmów w $36 \pm 2^\circ\text{C}$,
- legionella,
- chloroform,
- potencjał redoks,

W przypadku stwierdzenia niespełnienia wymagań podejmowane były stosowne działania naprawcze.

W związku z powyższym stwierdza się, że eksploatacja pływalni w Miejskiej Szkole Podstawowej nr 5, ul. Chopina 11 była prowadzona w sposób odpowiadający wymaganiom a w przypadku pływalni MOSIR, ul. Olimpijska 3 w sposób odpowiadający wymaganiom, z nieprawidłowościami (pomimo podejmowanych przez zarządcę pływalni działań naprawczych stężenie chloroformu utrzymywało się na podwyższonym poziomie).

3. Ocena jakości wody ciepłej w zakresie obecności bakterii legionella w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz w budynkach zamieszkania zbiorowego
Skontrolowano jakość ciepłej wody w 4 obiektach, w tym:

- 2 szpitale,
- 1 zakład opiekuńczo-leczniczy (podmiot leczniczy),
- 1 hotel,

Skolonizowanie sieci przez pałeczki Legionella sp. stwierdzono w 1 obiekcie- Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. Dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich ul. Bytomska 62 (wydano 2 decyzje nakazujące podjęcie działań mających na celu zapewnienie właściwej jakości wody). Do końca 2025 r. sieć była nadal skolonizowana i prowadzono prace naprawcze.

Ogółem w 2025 r. na obecność bakterii legionella pobrano 33 próbki wody, w tym zakwestionowano – 12.

W ramach kontroli wewnętrznej przedłożono 4 wyniki badań próbek wody.

V. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W 2025 r. kontrole stanu sanitarnego przeprowadzono w 70 obiektach użyteczności publicznej, spośród 260 ujętych w ewidencji, łącznie przeprowadzono 71 kontroli.

Wśród skontrolowanych obiektów znalazły się m.in.:

- domy pomocy społecznej,
- noclegownie;
- zakłady służące pielęgnacji i upiększaniu ciała;
- obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie;
- ustępy publiczne i ogólnodostępne;
- pływalnie kryte i odkryte;
- dworce autobusowe i kolejowe, przystanki;
- cmentarze, domy pogrzebowe i obiekty świadczące usługi w zakresie transportu zwłok i szczątków
- apteki,
- obiekty turystyczne,
- obiekty sportowe,
- obiekty kulturalno - widowiskowe,
- tereny rekreacyjne,
- place zabaw, piaskownice,
- stacje paliw,

- magle,
- pralnie,
- sklepy z odzieżą używaną,
- parkingi,
- targowiska,
- transport publiczny.

W roku 2025 r. na polecenie Głównego Inspektora Sanitarnego objęto wzmożonym nadzorem sanitarnym zakłady oferujące usługi „solaryjne” w zakresie realizacji wymogów ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz.U z 2017 r. poz. 2111) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium (Dz.U. z 2018 r. poz. 275). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzoruje na terenie miasta Piekary Śląskie 3 obiekty, w których wykonywane są usługi „solaryjne”. Skontrolowano wszystkie obiekty, gdzie nie stwierdzono naruszenia wymogów w/w ustawy, jak również nie stwierdzono nieprawidłowości stanu higieniczno - sanitarnego.

Wyniki przeprowadzonych kontroli wskazują, że stan sanitarny obiektów utrzymuje się na dobrym poziomie.

1. Ocena wybranych grup obiektów

Na koniec 2025 r. nie wykazano żadnego obiektu ze złym stanem higieniczno - sanitarnym i technicznym, podobnie jak w roku 2024.

2. Interwencje

W 2025 r. do PSSE w Bytomiu wpłynęło 11 interwencji mieszkańców Piekar Śląskich o podjęcie działań w obiektach na terenie miasta.

2 sprawy zostały przekazane do innego właściwego organu, a 9 spraw PPIS w Bytomiu rozpatrzył w ramach posiadanych kompetencji.

4 interwencje wymagały przeprowadzenia kontroli, natomiast w 3 przypadkach sprawa została rozpatrzona pismem. Przeprowadzono również 2 wizje.

4 interwencje okazały się zasadne.

Wniesione interwencje dotyczyły one następujących problemów:

- złego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi - zakłady usługowe, budynki mieszkalne (5);
- złego stanu sanitarnego mieszkań i związanych z tym uciążliwości (4);
- uciążliwości powodowanych przez hałas (1);
- pogarszającego się stanu środowiska (1).

W sprawach dot. złego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi wpłynęło 5 zgłoszeń. 2 PPIS w Bytomiu rozpatrzył pismem, w 3 przypadkach przeprowadzono kontrole. 2 interwencje okazały się zasadne. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200,00 zł.

Zasadne interwencje dotyczyły:

- Zakładu Fryzjerskiego, gdzie kontrola wykazała nieprawidłowości: wiszące pajęczyny na ścianach we wszystkich pomieszczeniach zakładu; brudne, z włosami szczotki, grzebienie, maszynki do strzyżenia; zakurzone szafki, blaty robocze i fotele fryzjerskie; brudna podłoga w narożnikach i przy cokolikach na sali fryzjerskiej oraz zabrudzone fugi podłogowe na sali

fryzjerskiej i w toalecie, co skutkowało nałożeniem mandatu karnego w kwocie 200 zł oraz zaleceń doraźnych;

- Świadczenia usług tatuowania w mieszkaniu, gdzie postępowanie wyjaśniające potwierdziło, wykonywanie takich usług. Strona została pouczone, jakie warunki sanitarno-higieniczne oraz techniczne musi spełniać obiekt, aby mogły być w nim prowadzone usługi w zakresie robienia tatuażu.

Kolejną grupą rozpatrywanych interwencji były sprawy dotyczące złego stanu sanitarnego mieszkań i związanych z tym uciążliwości. Wpłynęły 4 zgłoszenia. 2 interwencje okazały się zasadne. W ramach postępowania administracyjnego wydano 1 decyzję nakazującą usunięcie stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości, 2 postanowienia o nałożeniu grzywny oraz 1 upomnienie.

Zasadne interwencje dotyczyły:

- Lokalu mieszkalnego przy ul. Nankera 176, gdzie kontrola wykazała nieprawidłowości, tj. zalegające odchody gołębi na wszystkich powierzchniach nagromadzonych rzeczy i na podłodze balkonu przynależnego do lokalu mieszkalnego; nagromadzenie bardzo dużej ilości odpadów komunalnych, w tym resztek żywności, na podłodze, na meblach we wszystkich pomieszczeniach; dużą ilość insektów na ścianach i sufitach we wszystkich pomieszczeniach lokalu mieszkalnego, co skutkowało wydaniem na właściciela lokalu decyzji nakazującej.
- Lokalu mieszkalnego przy ul. Papieża Jana Pawła 30, gdzie podczas wizji wraz z zarządcą budynku stwierdzono liczne nieprawidłowości, tj.: ściany i sufity brudne, zakurzone; na ścianach i sufitach znajdowały się liczne pajęczyny; podłogi bardzo brudne, miejscami widoczne mokre ślady i niewielkie kałuże brudnej cieczy; zalegające duże ilości odpadów komunalnych, puszek po piwie, resztek żywności, brudnych ubrań; w lokalu czuć było nieprzyjemny zapach i zaduch. Sprawa została rozwiązana przez zarządcę budynku tj. Spółdzielnię Mieszkaniową Piekary Śląskie.

Pozostałe 2 interwencje dotyczyły:

- uciążliwości powodowanych przez hałas, sprawa po przeprowadzonej kontroli została przekazana do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Piekarach Śląskich,
- pogarszającego się stanu środowiska. Sprawa została przekazana do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach.

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu otrzymał informację od mieszkańca Piekar Śląskich o podejrzeniu narażenia dzieci, zamieszkałych w dzielnicy Brzeziny Śląskie, na zatrucie ołowiem podjął działania zgodnie z właściwością rzeczową.

Po zapoznaniu się z treścią informacji oraz udostępnionymi załącznikami uznał, że zgodnie z art. 65 ust. 1 kpa przekaze sprawę celem rozpoznania do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową, gdyż sprawa dotyczy niekontrolowanego i wzmożonego składowania odpadów przemysłowych na terenie miasta Piekary Śląskie – dzielnicy Brzeziny Śląskie, co może mieć negatywny wpływ na zdrowie mieszkańców.

Prezydent miasta Piekary Śląskie poinformowała PPIS w Bytomiu, że 14 listopada 2025 r. zawarto umowę na przeprowadzenie badań laboratoryjnych w kierunku określenia stężenia ołowiu we krwi dzieci uczęszczających do piekarskich szkół podstawowych wraz z przeprowadzeniem ankiety dotyczącej czynników mających wpływ na ekspozycję środowiskową wśród dzieci zamieszkałych na terenie Piekar Śląskich.

Przedmiot umowy, poza badaniami, obejmuje analizę i podsumowanie otrzymanych wyników z uwzględnieniem środowiskowego narażenia na ołów, stanu zdrowia i stylu życia dziecka, a także opracowanie i przedstawienie ewentualnych sugestii dotyczących konieczności podjęcia działań zapobiegawczych lub interwencyjnych, związanych z profilaktyką ołowicy.

Celem prowadzonych działań będzie również porównanie wyników u dzieci zamieszkałych we wszystkich rejonach miasta, a nie jedynie przebadanie uczniów zamieszkałych na terenie dzielnicy Brzeziny Śląskie i uczęszczających do Zespołu Szkolno - Przedszkolnego nr 3 (Miejska Szkoła Podstawowa nr 14).

Przedmiotowe wyniki w formie raportu / sprawozdania zostaną wykorzystane do podjęcia kolejnych kroków w przedmiotowej kwestii.

W związku z powyższym PPIS w Bytomiu pozostał w stałym kontakcie z władzami miasta Piekary Śląskie i wyraził chęć działania w zakresie wsparcia koniecznych działań profilaktycznych na terenie miasta i wśród mieszkańców Piekar Śląskich.

Wnioski:

1. Stan sanitarno - higieniczny obiektów użyteczności publicznej na terenie miasta Piekary Śląskie utrzymuje się na dobrym poziomie.

VI. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo - wychowawczych

PPIS w Bytomiu sprawuje bieżący nadzór sanitarny nad higieną procesów nauczania oraz higieną otoczenia i pomieszczeń w szkołach, żłobkach, przedszkolach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych, placówkach wypoczynku oraz na uczelniach wyższych. Nadzór ten dotyczy również kontroli przestrzegania przepisów określających wymogi higieniczne i zdrowotne w stosunku do sprzętu używanego w tych podmiotach oraz ośrodkach wypoczynku.

W 2025 r. na terenie miasta Piekary Śląskie, bieżącym nadzorem sanitarno - higienicznym objęte były 103 obiekty, w tym 39 obiektów sezonowych. Skontrolowano 59 nadzorowanych placówek, co stanowi 57,3 % całości.

W porównaniu z rokiem 2024 liczba obiektów zwiększyła się. W roku sprawozdawczym powstał jeden klub dziecięcy oraz jedna placówka rekreacyjna.

1. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych

Szkoły

W 2025 r. pod nadzorem PPIS w Bytomiu było 20 szkół, w tym 10 szkół podstawowych, 1 szkoła policealna, 7 zespołów szkół, w tym 1 specjalny oraz 1 technikum. Przeprowadzono łącznie 33 kontrole. W wyniku kontroli wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą.

W porównaniu z poprzednim rokiem sprawozdawczym sytuacja, w zakresie stanu sanitarno - technicznego utrzymuje się na stałym poziomie. W roku sprawozdawczym liczba decyzji zmieniających termin wykonania nakazów wydanych w latach ubiegłych zmniejszyła się i wynosi 1. W roku sprawozdawczym jedna placówka wykonała decyzję nakazującą.

Jednakże w dalszym ciągu istnieje placówka, w której wydana decyzja administracyjna w latach wcześniejszych jest kilkakrotnie prolongowana, co powoduje pogorszenie się zarówno jej stanu sanitarno - higienicznego oraz technicznego.

We wszystkich skontrolowanych placówkach szkolnych zapewniono odpowiednią ilość środków higieny osobistej oraz środków czystości i dezynfekcyjnych.

W ramach profilaktyki zdrowotnej i współpracy z pielęgniarkami szkolnymi wykonano pomiary w zakresie obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w wytypowanych placówkach, będących pod nadzorem PPIS w Bytomiu.

Dokonano pomiarów wagi tornistrów u 1142 uczniów, w 53 oddziałach pięciu szkół podstawowych. Badania wykazały, że 152 przebadanych uczniów nosiło zbyt ciężki tornister – powyżej 15% masy ciała.

Przedszkola i inne formy

W 2025 r. pod nadzorem PPIS w Bytomiu było 17 przedszkoli.

W tych obiektach przeprowadzono łącznie 15 kontroli sanitarnych. W roku sprawozdawczym nie wydano nowych decyzji administracyjnych.

Sytuacja w zakresie oceny stanu sanitarno - technicznego utrzymuje się na stałym poziomie.

Stan bieżącej czystości i porządku w kontrolowanych placówkach był prawidłowy i nie budził zastrzeżeń.

Przeprowadzono 9 kontroli w zakresie oceny terenów rekreacyjnych i placów zabaw podczas których nie wykazano nieprawidłowości. Placówki posiadają aktualne przeglądy stanu technicznego urządzeń zabawowych. Przed rozpoczęciem sezonu wiosenno - letniego była dokonywana wymiana piasku w piaskownicach, a piaskownice były zabezpieczane przed zanieczyszczeniami.

Żłobki

W roku sprawozdawczym pod nadzorem PPIS w Bytomiu było 5 placówek, w tym 2 kluby malucha, w których przeprowadzono łącznie 5 kontroli. Podobnie, jak w ubiegłym roku stan sanitarno - higieniczny i techniczny w ww. placówkach był nie budził zastrzeżeń.

Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze Wsparcia Dziennego

W 2025 r. pod nadzorem PPIS w Bytomiu znajdowały się 3 świetlice środowiskowe oraz jeden warsztat terapii zajęciowej. Przeprowadzono w nich 3 kontrole stanu sanitarno - higienicznego, które nie wykazały nieprawidłowości.

2. Nadzór nad warunkami higieny pracy ucznia

Dostosowanie mebli do zasad ergonomii

W zakresie badań problemowych w 2025 roku dokonano pomiarów mebli szkolnych w 6 szkołach podstawowych. Łącznie badaniem objęto 986 dzieci w 46 oddziałach.

W 1 placówce w 4 oddziałach stwierdzono nieprawidłowości, gdzie 64 uczniów siedziało w niedostosowanych do zasad ergonomii meblach edukacyjnych.

W czasie przeprowadzanych kontroli stwierdzono, że placówki są sukcesywnie doposażone w nowe meble, dostosowane do zasad ergonomii i posiadające stosowne certyfikaty o zróżnicowanych wysokościach.

Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych

W 2025 r. w trakcie przeprowadzania kontroli kompleksowych w 11 placówkach dokonano oceny rozkładów zajęć lekcyjnych. Oceny dokonano w 9 szkołach podstawowych łącznie w 63 oddziałach, gdzie stwierdzono, że rozkłady zajęć zostały ułożone, zgodnie z wymogami § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (jedn. tekst Dz. U. z 2020 r. poz. 1604, z późniejszymi zmianami). Uwzględniono w nich potrzeby równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia oraz stałego czasu rozpoczynania zajęć lekcyjnych w poszczególnych dniach tygodnia.

Warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego

Sytuacja w ww. zakresie w porównaniu z rokiem 2024 r. pozostaje na stałym poziomie.

Ogólny stan techniczny sprzętu sportowego na terenie bloków sportowych jest dobry.

Odnotowuje się, że dzieci i młodzież korzystają z natrysków sporadycznie.

Wszystkie skontrolowane szkoły posiadały boiska sportowe lub wydzielony teren rekreacyjny.

Ocena warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych

W czasie przeprowadzanych kontroli we wszystkich szkołach dokonywana jest ocena warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych.

Pracownie komputerowe są prawidłowo wyposażone oraz sukcesywnie doposażanie w nowy sprzęt multimedialny. W oknach zainstalowane są osłony ochraniające przed nadmiernym nasłonecznieniem.

Stan sanitarno - higieniczny był bez zastrzeżeń.

Ocena warunków w pracowniach chemicznych (używanie substancji i preparatów chemicznych)

W czasie przeprowadzanych kontroli dokonano oceny realizacji wymogów, w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w placówkach posiadających pracownie chemiczne.

Zarówno w 2024, jak i w 2025 roku nie stwierdzono nieprawidłowości, w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych w kontrolowanych placówkach posiadających pracownie chemiczne.

W pracowniach chemicznych lub na ich zapleczach, gdzie stosowane są w czasie zajęć substancje niebezpieczne zapewniony jest dopływ bieżącej zimnej wody.

W pracowniach znajdują się aktualne spisy wykorzystywanych w czasie zajęć z chemii niebezpiecznych substancji chemicznych.

Nauczyciele prowadzący zajęcia z chemii posiadają aktualne karty charakterystyki substancji niebezpiecznych, które udostępniane są w czasie kontroli. Niebezpieczne substancje chemiczne są prawidłowo przechowywane w wydzielonych zamykanych szafach w prawidłowo oznakowanych pojemnikach.

Wszystkie pracownie posiadają apteczki pierwszej pomocy, a nauczyciele posiadają zaświadczenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Część szkół z uwagi na brak odpowiednich warunków technicznych nie posiada pracowni chemicznych. Zajęcia z chemii są realizowane wyłącznie w formie teoretycznej i pokazów multimedialnych.

3. Profilaktyczna opieka zdrowotna

Podczas oceny spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych w szkołach dokonywane są oceny stanu sanitarno - higienicznego i technicznego gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

We wszystkich placówkach stan skontrolowanych pomieszczeń wraz z wyposażeniem nie budził zastrzeżeń. Zdecydowana większość gabinetów posiadała nowo zakupione wyposażenie zgodne z obowiązującymi wymogami wraz z elektronicznymi wagami medycznymi.

Wszystkie gabinety posiadają umywalki z bieżącą ciepłą i zimną wodą. Przy umywalkach znajdowały się dozowniki ze środkiem myjącym oraz ze środkiem dezynfekcyjnym.

Pielęgniarki szkolne w ramach swojej działalności dokonują bieżących przeglądów czystości skóry uczniów zgodnie z wewnętrznymi procedurami opracowanymi przez dyrektorów placówek, co odnotowywane jest w dokumentacji medycznej.

Wszystkie gabinety wyposażone są w środki do dezynfekcji rąk oraz środki do dezynfekcji pomieszczeń i wyposażenia.

W ramach współpracy z pielęgniarkami szkolnymi dokonuje się pomiarów obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, po których podejmowane są działania profilaktyczne w ww. zakresie.

4. Ocena wypoczynku dzieci i młodzieży

W ramach akcji „Zima 2025” zostało zgłoszonych 10 turnusów zimowego wypoczynku, w formie półkolonii w miejscu zamieszkania.

W czasie trwania wypoczynku skontrolowano 7 placówek. Ogółem w skontrolowanych placówkach wypoczywało 151 dzieci i młodzieży.

W ramach akcji „Lato 2025” zostały zgłoszone 22 turnusy letniego wypoczynku, w formie półkolonii w miejscu zamieszkania.

W czasie trwania wypoczynku skontrolowano 9 placówek. Ogółem w skontrolowanych placówkach wypoczywało 361 dzieci i młodzieży.

We wszystkich placówkach stan sanitarno - higieniczny pomieszczeń był dobry, zapewniono prawidłowe wyposażenie, dostęp do ciepłej wody wraz z odpowiednią ilością środków do utrzymania higieny osobistej oraz odpowiednią ilość środków myjących i dezynfekcyjnych.

5. Interwencje

W 2025 r. zgłoszono do PPIS w Bytomiu dwie interwencje.

Zgłoszenia dotyczyły szkoły podstawowej w zakresie złego stanu sanitarno- higienicznego i technicznego sali gimnastycznej, sali rekreacyjno - zastępczej oraz przedszkola w zakresie warunków sanitarno – higienicznych pomieszczeń sanitarnych dla dzieci.

Po przeprowadzonych kontrolach przez upoważnionych przedstawicieli PPIS w Bytomiu okazało się, że interwencje były niezasadne.

W porównaniu do 2024 roku liczba interwencji zwiększyła się.

Wnioski:

Nadal stwierdza się konieczność terminowego realizowania nakazów decyzji administracyjnych PPIS w Bytomiu i większego zaangażowania gminy w zabezpieczenie odpowiedniej ilości środków finansowych z przeznaczeniem na prace remontowe, których dyrektorzy placówek nie są w stanie zrealizować we własnym zakresie.

Wielokrotne prolongowanie nakazu decyzji wydanej w latach wcześniejszych powoduje pogorszenie się warunków sanitarno - technicznych oraz wpływa na niewłaściwe utrzymanie warunków higieniczno - zdrowotnych.

W nadzorowanych placówkach podjęto działania edukacyjno - informacyjne, w ramach prowadzenia kontroli, które dotyczyły:

- obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych,
- pomiarów dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii,
- działania edukacyjno-informacyjne z zakresu wszawicy,
- bezpiecznych wakacji, w trakcie trwania turnusów wypoczynku letniego i zimowego,
- zmniejszenia ryzyka wystąpienia bakterii z rodzaju Legionella oraz właściwego utrzymania i eksploatacji wewnętrznych sieci wodociągowych.

VII. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

Nadzór nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy ma na celu ochronę zdrowia pracowników przed niekorzystnymi skutkami narażenia na czynniki pochodzenia chemicznego, fizycznego i biologicznego w środowisku pracy. Działania te zapobiegają powstawaniu chorób, w tym chorób zawodowych oraz poprawiają stan sanitarny pomieszczeń i otoczenia zakładów, co pozwala zapewnić pracownikom bezpieczeństwo podczas wykonywanych prac.

Na terenie miasta Piekary Śląskie nadzorem objętych jest 147 obiektów o różnej formie prawnej, prowadzące działalność gospodarczą zarówno produkcyjną, jak i usługową oraz handlową. W 2025 r. przeprowadzono 41 kontroli w 33 obiektach, wydano 16 decyzji administracyjnych związanych z nadzorem i 5 decyzji w sprawie chorób zawodowych.

1. Ocena realizacji wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakładach pracy

W ramach prowadzonego nadzoru nad warunkami pracy na terenie miasta Piekary Śląskie skontrolowano 24 zakłady, w których przeprowadzono 32 kontrole.

W 9 zakładach stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły następujących zagadnień:

- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy; brak rejestru i kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia;
- zły stan sanitarno - techniczny pomieszczeń pracy i pomieszczeń higienicznosanitarnych (brudne, zakurzone z ubytkami tynku, zagrzybione ściany i sufity; zniszczona stolarka okienna, zniszczone drzwi w kabinach natryskowych, zniszczone kafelki ścienne, zniszczone umywalki);
- brak spisu substancji i mieszanin chemicznych stosowanych w zakładzie; brak aktualnych kart charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych;
- brak stanowiskowych instrukcji bhp; przekroczenie NDN hałasu na stanowiskach pracy, w ocenie ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy nie uwzględnia się wszystkich czynników szkodliwych dla zdrowia a w szczególności czynników chemicznych;

- brak rejestru prac których wykonywanie powoduje konieczność pozostawiania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym;
- brak rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym;

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości wydano 9 decyzji administracyjnych nakazujących. Ponadto na wniosek stron wydano 7 decyzji zmieniające termin wykonania nakazów decyzji wydanych wcześniej.

Na koniec 2025 r. w 2 zakładach pracy stwierdzono występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (hałas). Podczas kontroli stwierdzono, że stanowiska pracy gdzie występują przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia są oznakowane i w miarę możliwości technicznych odizolowane. Pracodawcy podejmują działania organizacyjno - techniczne zmierzające do ograniczenia narażenia na te czynniki. Pracownicy są informowani o narażeniu, wyposażeni w środki ochrony osobistej, poddawani badaniom profilaktycznym lekarskim oraz monitorowany jest stan zdrowia pracowników narażonych.

2. Nadzór nad chemikaliami i produktami kosmetycznymi

W ramach prowadzonego nadzoru nad chemikaliami i produktami kosmetycznymi przeprowadzono 5 kontroli wprowadzających do obrotu produkty chemiczne, produkty biobójcze, detergenty oraz 4 kontrole dotyczące wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych. Przeprowadzone kontrole dotyczyły głównie oznakowania produktów, składu produktu, posiadanych pozwoleń na obrót produktami biobójczymi.

W ramach projektu Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach REACH-EN-FORCE-13 (REF-13) ukierunkowanego na egzekwowanie przepisów rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) oraz Rozporządzenie CLP przeprowadzono 1 kontrolę u dystrybutora dotyczącą sprzedaży internetowej chemikaliów. Kontrola wykazała zgodność ocenianych produktów z obowiązującymi przepisami prawnymi.

3. Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2025 r. na terenie miasta Piekary Śląskie nie było zgłoszeń w zakresie podejrzenia wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Pracownicy na bieżąco dokonują weryfikację stron internetowych w zakresie sprzedaży środków zastępczych.

4. Choroby zawodowe

W roku 2025 PPIS w Bytomiu wydał 5 decyzji w sprawie chorób zawodowych, była to 1 decyzja o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej i 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej. Stwierdzone choroby zawodowe w 2025 r. obejmowały 3 przypadki pylicy płuc i 1 chorobę narządu głosu. Choroby te były spowodowane działaniem pyłów zwłókniających oraz nadmiernym wysiłkiem głosowym

Zestawienie stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2024 i 2025

Numer choroby zawodowej i nazwa	2024 r.	2025
	Liczba przypadków	Liczba przypadków
poz. 3 - pylice płuc	0	3
poz. 15 – przewlekła choroba narządu głosu	0	1
Razem	0	4

Z powyższej tabeli wynika iż, na terenie miasta Piekary Śląskie w porównaniu do roku 2024, zwiększyła się liczba stwierdzonych chorób zawodowych.

5. Interwencje

W 2025 r. nie wpłynęły wnioski o podjęcie interwencji.

Wnioski:

1. Przeprowadzone kontrole w zakładach pracy wykazały, że pracodawcy nie przestrzegają częstotliwości badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy. Ponadto stwierdzono, że pracodawcy nie dbają o stan sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń higienicznosanitarnych. Istotnym czynnikiem w zachowaniu odpowiedniego stanu higieniczno - sanitarnego zakładów pracy jest systematyczny nadzór w tym zakresie. Prowadzona działalność kontrolna w dużym stopniu przyczynia się bowiem do podnoszenia stanu bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników zatrudnionych w kontrolowanych zakładach pracy, szczególnie w warunkach narażenia zawodowego. W porównaniu do roku ubiegłego warunki higieny pracy utrzymują się na tym samym poziomie (zarówno w 2024 r. jak i 2025 r. wydano 9 decyzji nakazujących).
2. Przeprowadzone kontrole w zakresie chemikaliów i produktów kosmetycznych wykazały, że podmioty wprowadzających do obrotu produkty spełniają wymagania prawne. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.
3. W zakresie chorób zawodowych w 2025 r. nastąpił wzrost liczby stwierdzonych chorób zawodowych będących następstwem narażenia na czynniki szkodliwe w środowisku pracy lub wywołane sposobem wykonywania pracy.

W roku sprawozdawczym przedstawiciele PPIS w Bytomiu w ramach prowadzonego nadzoru w zakładach pracy podejmowali działania informacyjno - edukacyjne. Omawiano zagadnienia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, wskazywano przepisy regulujące powyższe zagadnienia.

Przedmiotowe działania prowadzono również podczas nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów chemicznych, omawiano wymagania dotyczące oznakowania opakowań produktów kosmetycznych, produktów biobójczych, detergentów oraz innych produktów wprowadzanych do obrotu. Podczas kontroli sprawdzano również realizację zapisów ustawy o ochronie zdrowia

przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych tj. zakazu palenia na terenie zakładu pracy.

VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Działalność Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego realizowano na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez wykonywanie zadań, których celem było zapewnienie właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w obiektach, a także zagwarantowanie, aby projektowane obiekty nie powodowały zagrożenia i uciążliwości dla ludzi zamieszkałych i przebywających w ich sąsiedztwie. Opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięć dotyczyło takich obiektów jak np.: obiekty żywieniowo - żywnościowe, obiekty usługowo - handlowe, zakłady fryzjersko - kosmetyczne i odnowy biologicznej, inwestycje związane z gospodarką odpadami i inne. Stanowiska Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i dotyczą planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny realizowany był poprzez zajmowanie stanowisk w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych w sprawach:

1. projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz odstępień od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
2. oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko,
3. dokumentacji projektowych inwestycji, w szczególności projektów budowlanych,
4. obiektów budowlanych przed dopuszczeniem ich do użytkowania przez właściwy organ.

Ad. 1. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wydano:

- a. 7 opinii uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla:
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Biskupa Herberta Bednorza i Księdza Jana Frenzla,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Szybowej,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Komunardów,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Biskupa Herberta Bednorza i Walentego Roździeńskiego,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Harcerskiej,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Granicznej,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Plebiscytowej.

- b. 13 opinii w sprawie zaopiniowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dla:
- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Biskupa Herberta Bednorza i Księdza Jana Frenzla,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Szybowej,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Komunardów,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Biskupa Herberta Bednorza i Walentego Roździeńskiego,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Harcerskiej,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla obszaru Brzeziny Śląskie,
 - dwa projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla obszaru Brzozowice – Kamień,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Chabrowej, Konwaliowej i Groszkowej,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Brynickiej,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Papieża Jana Pawła II,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Sportowej,
 - projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Piekary Śląskie dla terenów położonych w rejonie ul. Papieża Jana Pawła II i drogi wojewódzkiej 911.

Ad. 2. W ramach procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wydano:

- a. 7 opinii sanitarnych stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- b. 1 opinię sanitarną przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Przy zajmowaniu stanowisk w ramach sprawowanego zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zwracano szczególną uwagę na takie zagadnienia, jak:

- rodzaj i charakterystyka przedsięwzięcia z uwzględnieniem skali i zasięgu oddziaływania, możliwości kumulowania się oddziaływań, zwłaszcza w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej,
- planowane przeznaczenie terenu, w tym oddzielenie stref mieszkaniowych i usługowych od przemysłowych, wyznaczenie terenów pod inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko oraz zachowanie stref ochronnych, w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu na jakość i komfort życia mieszkańców,
- funkcja i ład przestrzenny oraz rekultywacja terenów poprzemysłowych, w celu zapewnienia prawidłowego rozwoju miasta i uporządkowania krajobrazu,

- gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, zachowanie standardów emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza ze szczególnym uwzględnieniem zastosowanych rozwiązań chroniących środowisko i zdrowie ludzi,
- właściwa organizacja prac remontowo-budowlanych oraz odpowiednie warunki higieniczno-sanitarne w miejscach pracy poprzez zastosowanie odpowiednich urządzeń i rozwiązań technicznych.

Zaopiniowane przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stanowiły: obiekty przemysłowe – ok. 38%, inwestycje drogowe oraz inwestycje związane z gospodarką odpadami – po ok. 25%, inne – ok. 12%.

W 2024 roku wydano 3 opinie sanitarne stwierdzające brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz 1 opinię sanitarną przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ad. 3. W roku 2025 uzgodnione były 4 dokumentacje projektowe. Wydane opinie dotyczyły zakładów fryzjersko-kosmetycznych i odnowy biologicznej – ok. 50%, obiektów wychowania i nauczania oraz innych – po ok. 25%. W roku 2024 uzgodnione były 2 dokumentacje projektowe.

Ad. 4 W zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano 19 stanowisk odnośnie zgłoszeń zakończenia budowy oraz wniosków o dopuszczenie do użytkowania w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych obiektów (w tym 1 opinię stwierdzającą niezgodność wykonania obiektu z projektem budowlanym i przepisami prawnymi), natomiast w 2024 r. wydano 17 opinii sanitarnych, w tym 1 negatywną.

Ze wszystkich wpływających wniosków ok. 47% odnosiło się do zmiany sposobu użytkowania obiektów, pozostałe 53% dotyczyło obiektów, na które nałożono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie.

Wśród obiektów zgłaszanych do użytkowania największą grupę stanowiły: obiekty żywieniowo-żywnościowe – ok. 39%, zakłady fryzjersko-kosmetyczne i obiekty przemysłowe – po ok. 17%, obiekty wychowania i nauczania oraz inne – po ok. 11%, obiekty usługowo-handlowe – ok. 6%.

W 2024 roku upoważnieni przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu w ramach Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przeprowadzili 21 kontroli i wizytacji obiektów i inwestycji zlokalizowanych na terenie miasta Piekary Śląskie. W 2025 roku również przeprowadzono 21 kontroli i wizytacji.

Porównując rok 2025 i 2024, w ilości wszystkich załatwianych spraw, obserwujemy wzrost wydanych stanowisk o ok. 13%.

IX. Działalność w zakresie oświaty promocji zdrowia i komunikacji społecznej

Realizacja zadań w zakresie promocji zdrowia i komunikacji społecznej w 2025 r. na terenie działania PSSE Bytom wynika z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia, sytuacji epidemiologicznej kraju i potrzeb zdrowotnych ludności. W celu poprawy stanu zdrowotnego, zwiększenia jakości życia oraz kreowania zdrowego stylu życia społeczności. Realizowano ogólnopolskie i wojewódzkie prozdrowotne

programy edukacyjne oraz interwencje nieprogramowe, w tym kampanie społeczne, akcje zdrowotne, które dot. m.in. prawidłowych nawyków higienicznych, profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki używania środków psychoaktywnych, bezpiecznego korzystania z promieniowania ultrafioletowego, profilaktyki chorób zakaźnych i innych problemów zdrowotnych wynikających z sytuacji epidemiologicznej.

W roku 2025 przeprowadzono 14 wizytacji, uczestniczono w 5 akcjach profilaktycznych. Zorganizowano i przeprowadzono 11 zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w ramach akcji zima i lato w mieście.

Działania w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), informuje o wzrastającej liczbie otyłych dzieci i młodzieży. Dzieciństwo i dojrzewanie są okresem krytycznym w rozwoju otyłości.

Do zwiększonego przyrostu masy ciała dochodzi zwykle około 8 roku życia i w późniejszym wieku większość dzieci utrzymuje masę ciała na tym samym poziomie w okresie dojrzewania. Ważnym elementem profilaktyki nadmiernej masy ciała jest edukacja w zakresie zasad racjonalnego żywienia i zdrowego stylu życia.

- **Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”**

Program profilaktyki nadwagi i otyłości u dzieci, promujący zbilansowane odżywianie i aktywność fizyczną. Program wieloletni, adresowany do uczniów szkół podstawowych klas V-VIII. Jego celem jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie oraz kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin, promowanie zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. W roku szkolnym 2024/2025 realizowana była już XVIII edycja programu, do której przystąpiło 13 szkół podstawowych: publiczne, niepubliczne i specjalna. Przeprowadzono 3 wizytacje działań programowych.

- **Wojewódzki projekt edukacyjny „Klub Zdrowego Przedszkolaka”**

Celem projektu było wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez propagowanie zdrowego stylu życia w placówkach przedszkolnych. Projekt zawierający zróżnicowaną tematykę odnoszącą się do zagadnień zdrowotnych. Zdrowy styl życia powinien być kształtowany już od najmłodszych lat, aby skutecznie kreować zachowania zdrowotne w dorosłym życiu. Adresatami projektu są dzieci, ich rodzice i opiekunowie oraz przedstawiciele środowiska przedszkolnego. Działania projektowe mają wzbogacić wiedzę najmłodszych i ukształtować w nich właściwe nawyki higieniczno - zdrowotne. W roku przedszkolnym 2024/2025 projekt zrealizowało 12 przedszkoli publicznych. Edukacją składającą się z czterech modułów objęto łącznie 1146 przedszkolaków.

- **Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”**

Program dedykowany przede wszystkim dzieciom w wieku przedszkolnym (5-6-latki), rodzicom, opiekunom oraz nauczycielom wychowania przedszkolnego. Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. W trakcie realizacji programu dzieci dowiedziały się skąd biorą się produkty ekologiczne, dlaczego warto je wybierać, jakie są zalecenia zdrowego stylu życia oraz jak przestrzegać zasad higieny. W roku przedszkolnym

2024/2025 program zrealizowało 12 przedszkoli publicznych, przeprowadzono 2 wizytacje działań programowych, edukacją objęto 810 przedszkolaków.

- **Akcja #wybierz zdrowie**

Celem interwencji było propagowanie aktywności ruchowej poprzez zabawę, kształtowanie postaw i zachowań związanych ze zdrowym, a przede wszystkim aktywnym stylem życia wśród najmłodszych oraz wspomaganie rozwoju społecznego i prawidłowych interakcji z rówieśnikami. Adresatami akcji byli uczniowie szkół podstawowych lub dzieci w miejscach wypoczynku letniego. Zadanie zrealizowane zostało w czasie ferii i wakacji z wykorzystaniem scenariusza zajęć pt. „Ścieżka do zdrowia” wśród 138 dzieci w 4 placówkach organizujących akcje - zima i lato w mieście.

- **Kampania EFSA dotycząca bezpieczeństwa żywności - #Safe2EatEU i #PlantHealth4Life**

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) prowadził kampanię dotyczącą bezpieczeństwa żywności pod nową nazwą #Safe2EatEU i kampanie #PlantHealth4Life. Celem kampanii było wspieranie konsumentów w dokonywaniu świadomych wyborów żywnościowych, wyjaśnienie naukowe podstawy bezpieczeństwa żywności, ułatwiając dostęp do informacji m.in. o stosowaniu suplementów diety, czy bezpiecznym przygotowywaniu i przechowywaniu produktów spożywczych, zwróceniu uwagi na szczególny związek między zdrowiem roślin, a naszym codziennym życie. Na bieżąco zamieszczano posty w mediach społecznościowych, dystrybuowano i eksponowano materiały podczas dwóch akcji profilaktycznych.

Profilaktyka używania środków psychoaktywnych

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu prowadził również działania w zakresie profilaktyki palenia tytoniu i e-papierosów. Prowadzone działania edukacyjne powinny mieć wpływ na zmiany w społeczeństwie w kwestii dotyczącej palenia tytoniu. Działania dotyczące przestrzegania zakazu palenia tytoniu prowadzone były na terenie placówek oświatowo-wychowawczych, zakładów opieki zdrowotnej, zakładów pracy oraz w zakładach gastronomicznych. W ramach tej interwencji przeprowadzono 5 akcji profilaktyczne, w trakcie których 110 osób skorzystało z pomiarów stężenia tlenu węgla w wydychanym powietrzu.

- **Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”**

Program przygotowany dla dzieci w wieku 5-6 lat. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. Edukacją objęto 807 dzieci z 12 placówek przedszkolnych.

- **Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie**

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”, dedykowany jest dzieciom klas czwartych szkoły podstawowej. Głównym celem jest zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. Zajęcia były realizowane za pomocą zróżnicowanych metod aktywizujących,

takich jak dyskusje, wymiana doświadczeń, spostrzeżeń, pomysłów. Podstawą całego cyklu są przygotowane przez uczniów cztery zadania, które dotyczą różnych aspektów problemu uzależnienia od tytoniu oraz prewencji w tym zakresie. Program realizowało 9 szkół podstawowych, przeprowadzono 2 wizytacje działań programowych.

Działania w zakresie profilaktyki używania środków psychoaktywnych w tym nowych narkotyków

Mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo młodzieży oraz ze względu na obserwowane niepokojące zjawiska jakim jest nadmierne korzystanie z nowych narkotyków, PPIS w Bytomiu prowadził systematyczne działania edukacyjno - informacyjne zmierzające do zminimalizowania używania środków psychoaktywnych. W tym zakresie realizowane poniższe programy:

- **Program profilaktyki uniwersalnej „Smak życia, czyli debata o dopalaczach**

Celem tego programu było dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowało 7 szkół podstawowych, przeprowadzono 2 wizytacje działań programowych.

- **Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?**

Program obejmował informacje dotyczące ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowało 4 szkoły ponadpodstawowych.

- **Kampania wojewódzka „Nowe narkotyki Nowe zagrożenia”.**

Głównym celem kampanii było zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, w szczególności nowych narkotyków, ale także alkoholu, tytoniu oraz leków przez osoby młode. Działania edukacyjne prowadzono podczas 5 akcji profilaktycznych i warsztatów dla młodzieży. Zadania w okularach narkogoglach i alkogoglach, wykonywano łącznie 806 zainteresowanych osób. Dystrybuowano materiały w wersji papierowej oraz zamieszczano posty w mediach społecznościowych.

- **Wojewódzki projekt edukacyjny *Zdrowie i emocje- skrzynka z narzędziami***

Celem projektu była profilaktyka uzależnień, rozwijanie prozdrowotnych postaw i zachowań oraz umiejętności regulacji emocji. Powstał z inicjatywy Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, we współpracy Fundacji Gwiazda Nadziei, Regionalnego Ośrodka Metodyczno-Edukacyjnego METIS w Katowicach, Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny w Sosnowcu oraz Fundacji Misia Blumisia. Skierowany był do uczniów klas VI-VIII szkół podstawowych. Do pilotażowej edycji projektu w roku 2024/2025 zaproszono 4 szkoły podstawowe, przeprowadzono 2 wizytacje działań programowych. Projekt oceniono jak potrzebny i przydatny.

Działania w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych i nowotworów.

Promocja szczepień ochronnych – Kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, kampania informacyjno - edukacyjna „Mamo, Tato pamiętajcie o moich szczepieniach”.

Szczepienia ochronne są najskuteczniejszym sposobem zapobiegania wielu chorobom zakaźnym, zmniejszając tym samym liczbę powikłań oraz zgonów. Celem kampanii jest przede wszystkim podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych w tym promocja szczepień HPV, zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym.

Grupą docelową kampanii jest ogół społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci ,w tym matek w oddziałach ginekologiczno-położniczych tuż po porodzie, dzieci przedszkolnych, osoby starsze oraz podróżujące po świecie.

Działania w zakresie profilaktyki szczepień ochronnych realizowano poprzez zajęcia profilaktyczne dla dzieci połączone z czytaniem bajki „Przygody Dzielnego Niedźwiadka Szczepana” w jednym przedszkolu i 2 filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz podczas 5 akcji profilaktycznych, gdzie dystrybuowano materiały i udzielano porad. Na bieżąco zamieszczano posty w mediach społecznościowych.

- **Profilaktyka wirusa HPV i raka szyjki macicy Program „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”**

Celem programu „Wybierz Życie-Pierwszy Krok” jest podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy. Zadaniem programu jest podniesienie świadomości zdrowotnej w zakresie roli profilaktyki wtórnej i pierwotnej raka szyjki macicy, a także motywowanie młodzieży do podjęcia roli liderów edukacji zdrowotnej w swoim środowisku, w celu wpływania na zachowania zdrowotne rodziców i opiekunów, a zwłaszcza wzrost zainteresowania badaniami profilaktycznymi w tym badaniami cytologicznymi. Adresatami programu są uczniowie szkół ponadpodstawowych, rodzice i opiekunowie uczniów oraz kadra pedagogiczna. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowały wszystkie szkoły ponadpodstawowe, przeprowadzono jedną wizytację działań programowych.

- **Profilaktyka czerniaka Program edukacyjny „Znamie! Znam je?”**

W ostatnich latach w Polsce można obserwować gwałtowny wzrost liczby zachorowań na czerniaka złośliwego, głównie wśród ludzi młodych. Przygotowany program edukacyjny, skierowany do młodzieży szkół ponadpodstawowych, ma na celu poszerzenie wiedzy o nowotworach złośliwych będących następstwem korzystania z solarium. Środkiem kształtowania właściwych zachowań prozdrowotnych jest podniesienie świadomości społecznej w zakresie szkodliwości promieniowania UV wydzielanego przez solaria. Dzięki edukacji w ramach programu, młodzież poznała zasady ochrony przed czerniakiem, cechy charakterystyczne czerniaka oraz sposób kontroli własnej skóry. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowały wszystkie szkoły ponadpodstawowe, przeprowadzono 2 wizytacje działań programowych.

- **„Podstępne WZW”**

Celem programu „Podstępne WZW” jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV oraz kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym i stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole. Adresatami programu są uczniowie szkół ponadpodstawowych, rodzice i opiekunowie uczniów

oraz kadra pedagogiczna. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowały wszystkie szkoły ponadpodstawowe, przeprowadzono jedną wizytację działań programowych.

- **Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV. Profilaktyka HIV/AIDS**

W ramach Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS podejmowano działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS. Jednym z celów kampanii było uświadamianie, że zakażenie wirusem HIV nie jest już wyzwaniem dla medycyny, a przy odpowiednim leczeniu można z nim żyć wiele lat i stać się niezakaźnym dla innych osób. Program ma na celu kształtowanie postawy tolerancji wobec osób zakażonych wirusem HIV i chorych na AIDS. W trakcie realizacji akcji profilaktycznych zachęcano do wykonywania bezpłatnego i anonimowego testu w kierunku HIV w punktach konsultacyjno-diagnostycznych. W okolicy Światowego Dnia AIDS wszystkie szkoły ponadpodstawowe zrealizowały wojewódzką akcję pt. Warto wiedzieć o HIV i AIDS polegającą na przeprowadzeniu zajęć profilaktycznych.

Profilaktyka wad postawy

Popełnione w dzieciństwie, w fazie wzrostu kręgosłupa, nieprawidłowości rzutują na jego sprawność i funkcjonowanie w dorosłym życiu. Przeciążone plecaki uczniów to poważny problem narzucający potrzebę edukacji i działań zaradczych. Kształtowanie prawidłowej postawy ciała jest jednym z warunków właściwego rozwoju fizycznego dziecka. Ciężkie tornistry mogą przyczynić się do niewłaściwej postawy, bólów kręgosłupa, zmniejszenia pojemności płuc. W 2025 r. nasilono działania podczas dwóch akcji profilaktycznych oraz przy współdziałaniu upoważnionych przedstawicieli PPIS w Bytomiu w zakresie działań sekcji HDiM w szkołach, w których był przeprowadzony pomiar obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

Akcja informacyjna „Łap słońce z głową”

Ryzyko zdrowotne związane ze zbyt długim przebywaniem na słońcu zwiększa się w okresie wakacji, dlatego edukacją na temat zasad profilaktyki chroniących przed skutkami nadmiernego promieniowania UV objęto osoby wypoczywające na terenie kąpielisk i placówek wypoczynku letniego w ramach akcji „Łap słońce z głową”. W okresie wakacji przeprowadzono 2 akcje profilaktyczne, 5 warsztatów dla dzieci uczestniczących w akcji Lato w mieście lub półkoloniach. Dystrybuowano materiały w wersji papierowej wśród organizatorów „akcji lato” oraz zamieszczano posty w mediach społecznościowych.

Akcja „Bezpieczne Ferie 2025” „Bezpieczne Wakacje 2025”

Wakacje, ferie zimowe to czas, w którym w większym stopniu niż zwykle, narażeni jesteśmy na różnego rodzaju zagrożenia, dlatego prowadzone były działania informacyjno- edukacyjne promujące zdrowy styl życia, aktywność fizyczną, profilaktykę uzależnień (tytoń, alkohol, narkotyki,) zapobieganie chorobom zakaźnym. Zorganizowano i przeprowadzono: w 9 placówkach warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, 2 akcje profilaktyczne oraz narady z organizatorami wypoczynku, zachęcając ich do ekspozycji materiałów o tej tematyce.

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, ustanowiony w 2008 roku przez Komisję Europejską na wniosek Europejskiego Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób, obchodzony jest 18 listopada każdego roku, by zwrócić uwagę na problem antybiotykooporności. Przeciwstawienie się utracie skuteczności terapeutycznego działania antybiotyków jest istotnym elementem działań prozdrowotnych inicjowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Podczas 2 akcji profilaktycznych zwracano uwagę na problem antybiotykooporności oraz nadużywania i niewłaściwego stosowania antybiotyków.

Akcja Bezpieczne grzybobranie

Zbieranie grzybów jest niezwykle popularne wśród społeczeństwa, wymaga wiedzy oraz doświadczenia. Główną przyczyną zatrucia grzybami jest niewłaściwe rozpoznanie jadalnych i trujących grzybów. Dlatego w okresie od maja do października prowadzone były działania informacyjno - edukacyjne. Podczas 3 akcji profilaktycznych eksponowano przygotowane tablice informacyjne o grzybach jadalnych i trujących, rozpowszechniono materiały związane z grzybami. Zainteresowane osoby miały możliwość sprawdzenia grzybów przez grzyboznawcę zatrudnionego w PSSE w Bytomiu.

Kampania edukacyjna „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”

Kampania ma na celu propagowanie podstawowych zasad ochrony przed kleszczami, edukacja w zakresie prawidłowego usuwania kleszcza, zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze, zwiększenie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu. Podczas 5 akcji profilaktycznych i 10 spotkań z dziećmi, młodzieżą i seniorami dystrybuowano materiały edukacyjne oraz prezentowano kleszcze w próbkach.

Dzień Otwarty Inspekcji Sanitarnej w Bytomiu

W roku 2025 zorganizowano Dzień Otwarty Inspekcji Sanitarnej w Bytomiu. Wydarzenie realizowane było pod hasłem „Bezpieczeństwo zdrowotne - wspólna odpowiedzialność”, miało na celu przybliżenie zadań realizowanych przez Inspekcję Sanitarną oraz podkreślenie działań podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa zdrowotnego. Była to okazja na pokazanie wszystkim zainteresowanym, jak na co dzień wygląda praca w Inspekcji Sanitarnej. W ramach wydarzenia przeprowadzono wykłady dla zaproszonych dzieci ze szkoły podstawowej i młodzieży ze szkoły średniej kierunku: fryzjerski i gastronomiczny nt. bezpieczeństwa zdrowotnego, zagrożeń w branży beauty oraz gastronomii. Na terenie stacji dla wszystkich zainteresowanych przygotowano stoiska edukacyjno-informacyjne, w tym nt. pracy laboratoryjnej, quizy oraz wystawę antybiotykową.

Podsumowanie

Działania z zakresu promocji zdrowia i komunikacji społecznej realizowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu w 2025 roku prowadzone były pod hasłem „Chronimy zdrowie z myślą o przyszłości”. Ich głównym celem było kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, promowanie zdrowego stylu życia oraz pogłębianie świadomości społecznej w zakresie zachowań ryzykownych dla zdrowia. Przedsięwzięcia te obejmowały realizację programów edukacyjnych oraz kampanii społecznych, odpowiadających na aktualne potrzeby zdrowotne społeczeństwa. Na podstawie systematycznie prowadzonego

monitoringu oraz oceny działań prozdrowotnych realizowanych w placówkach oświatowo-wychowawczych stwierdzono, że programy były wdrażane w sposób prawidłowy i zgodny z przyjętymi założeniami. Warto podkreślić zaangażowanie i wsparcie Naczelnika Wydziału Edukacji, który wykazywał otwartość na współpracę oraz realizację działań edukacyjno-oświatowych wśród dzieci i młodzieży we wszystkich szkołach i przedszkolach na terenie Piekar Śląskich.

W podejmowanych działaniach uwzględniano bieżące problemy zdrowotne mieszkańców oraz aktualną sytuację epidemiologiczną kraju. Styl życia ma istotny wpływ na stan zdrowia populacji, dlatego niezbędna jest współpraca instytucji i organizacji, które w swoich celach statutowych uwzględniają zagadnienia promocji zdrowia oraz edukacji zdrowotnej. Na terenie miasta Piekary Śląskie widoczna jest bardzo dobra współpraca pomiędzy wydziałami Urzędu Miasta, Policją oraz innymi instytucjami. Na bieżąco prowadzona była również edukacja zdrowotna za pośrednictwem mediów społecznościowych oraz strony internetowej. Forma ta cieszyła się dużym zainteresowaniem i umożliwiała dotarcie do szerokiego grona odbiorców w różnym wieku, w szczególności do młodzieży. Media społecznościowe pozwalają na szybką, nowoczesną i atrakcyjną komunikację ze społeczeństwem, co niewątpliwie wpływa na zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych. Tego rodzaju przekaz wzmacniał realizację hasła „Chronimy zdrowie z myślą o przyszłości”, przyczyniając się do podnoszenia świadomości zdrowotnej mieszkańców.

X. Działalność laboratoryjna

1. W zakresie badań laboratoryjnych

Powiatowa Stacja Sanitarно – Epidemiologiczna w Bytomiu wykonuje badania laboratoryjne w zakresie nadzoru sanitarnego, działając w Zintegrowanym Systemie Badań Laboratoryjnych. Zakres badań wykonywanych w Oddziale Laboratoryjnym jest zgodny z zadaniami statutowymi Inspekcji Sanitarnej. Zadania realizowane są w trzech sekcjach Oddziału Laboratoryjnego: Sekcji Badań Wody, Sekcji Badań Żywności oraz Sekcji Badań Chorób Zakaźnych i Zakażeń. W 2024 roku Oddział Laboratoryjny realizował swoje zadania zgodnie z planem.

Od roku 2004 Oddział Laboratoryjny posiada akredytację PCA na wykonywane badania. Rokrocznie podczas oceny zewnętrznej zakres badań akredytowanych jest uaktualniany lub rozszerzany o nowe lub zmieniające się metodyki badań. Szczególną wagę do aktualizacji zakresu badań akredytowanych przywiązuje się do tych metodyk badawczych, które znajdują się w wymaganym obszarze prawnym. Co roku podczas oceny zewnętrznej audytorzy PCA podkreślają duże zaangażowanie i doświadczenie personelu technicznego w dziedzinie wykonywanych badań.

W 2025 roku:

a) Sekcja Badań Wody przeprowadziła mikrobiologiczne, fizykochemiczne i sensoryczne badania:

- wody przeznaczonej do spożycia – zbadano 15 próbek (co stanowi wzrost ilości próbek o 50% względem roku 2024),
- wody z pływalni i innych obiektów wyposażonych w niecki basenowe – zbadano 7 próbki (co stanowi wzrost ilości próbek o 43% względem roku ubiegłego),

- wody wodociągowej ciepłej – zbadano 33 próbki (co stanowi 42% spadek ilości próbek względem 2024 roku).

W zakresie badań mikrobiologicznych oznaczane były: bakterie grupy coli, bakterie *Escherichia coli*, enterokoki kałowe, ogólna liczba mikroorganizmów, liczba *Pseudomonas aeruginosa*, liczba bakterii z rodzaju *Legionella*, liczba bakterii *Clostridium perfringens*.

Badania fizyko – chemiczne obejmowały oznaczanie barwy, mętności, przewodnictwa, odczynu pH, zawartości jonu amonowego, azotynów, azotanów, chlorków, żelaza, manganu, wapnia, magnezu, glinu, twardości ogólnej, utlenialności, zawartości fosforanów. Dodatkowo badania fizykochemiczne wykonywane na pływalniach obejmowały oznaczenia chloru wolnego i chloru ogólnego oraz potencjału utleniająco – redukującego (redox).

Badania sensoryczne obejmowały smak i zapach.

b) Sekcja Badań Żywności wykonywała badania żywności w ramach urzędowej kontroli oraz monitoringu zgodnie z rocznym planem pobierania próbek żywności obejmując zakresem następujące kierunki badań: badania mikrobiologiczne, badania fizykochemiczne, badania sensoryczne oraz badania w kierunku znakowania środków spożywczych.

Na terenie Piekar Śląskich:

- w kierunku mikrobiologicznym – zbadano 68 próbek (co stanowi 63% wzrost ilości próbek względem roku ubiegłego),
- w kierunku fizykochemicznym – zbadano 10 próbek, co stanowi wzrost ilości próbek fizykochemicznych o 11% względem roku ubiegłego,
- w kierunku sensorycznym – zbadano 7 próbek (czyli o 4 próbki więcej niż w 2024 roku).

Badania mikrobiologiczne obejmowały wszystkie grupy produktów akredytowanych.

W obszarze badań mikrobiologicznych zakwestionowano 5 pobranych do badań próbek mięsa za obecność *Salmonella spp.*

Badania fizykochemiczne przeprowadzono w ramach monitoringu i urzędowej kontroli.

Monitoringiem objęto oznaczanie poziomu azotanów i azotynów w warzywach (1 próbka rukoli) oraz w mięsie i produktach mięsnych oraz rybach i przetworach rybnych (w sumie 3 próbki).

Monitoringiem objęto także znakowanie 2 próbek środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Badania sensoryczne żywności obejmowały wszystkie akredytowane grupy produktów spożywczych.

c) Sekcja Badań Chorób Zakaźnych i Zakażeń przeprowadziła badania bakteriologiczne w kierunku zakażeń jelitowych (*Salmonella* i *Shigella*), badania parazytologiczne, badania skuteczności sterylizacji urządzeń dla mieszkańców Piekar Śląskich. Probki do badań były przyjmowane z punkcie poboru próbek materiału biologicznego PSSE w Bytomiu.

XI. Podsumowanie

W okresie minionego 2025 roku, pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Bytomiu dokonali 922 kontrole.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 128 decyzji administracyjnych. Ponadto wydano 354 decyzje obciążające stronę kosztami za przeprowadzone czynności kontrolne, w czasie których stwierdzono nieprawidłowości oraz za kontrole na wniosek strony.

W stosunku do osób winnych rażących zaniedbań nałożono 33 mandaty karne na kwotę 6750 zł.

W roku sprawozdawczym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nie kierował wniosków o ukaranie do sądu oraz nie nałożył kar pieniężnych.

Podejmowane były działania w związku z interwencjami, które mogły stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi, jak również działania w ramach systemu RASFF/RAPEX, kontrole graniczne oraz kontrole związane z zatwierdzaniem i rejestracją nowych zakładów sektora spożywczego.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu tarnogórskiego za rok 2025

Bytom 2026

SZANOWNI PAŃSTWO

Mam przyjemność przekazać na Państwa ręce „Informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu tarnogórskiego za rok 2025”. Dokument ten przygotowany jest corocznie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu na podstawie informacji uzyskanych w trakcie wykonywania czynności kontrolnych w ramach bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Zdrowie człowieka zależy od wielu wzajemnie powiązanych czynników, wśród których wyróżnia się styl życia, środowisko naturalne i stworzone przez człowieka oraz społeczne życia, pracy, nauki, a także działania placówek leczniczych. To właśnie styl życia człowieka, w blisko 50% determinuje zachowanie zdrowia i dobra kondycję psychofizyczną.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych oraz kształtowania odpowiednich postaw i zachowań prozdrowotnych.

Prowadzenie systematycznych badań oraz dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwia monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych.

Z analiz porównawczych w stosunku do lat poprzednich wynika, że stan bezpieczeństwa sanitarnego miast jest na stałym poziomie, stwierdzone są jednak nadal negatywne zjawiska sanitarno - higieniczne wymagające podjęcia działań zarówno ze strony podmiotów gospodarczych, jak i władz samorządowych oraz administracyjnych.

Działalność restrykcyjno - kontrolna nie jest jedyną domeną działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Podejmowane są również inicjatywy mające na celu zachęcenie mieszkańców do dbania o zdrowie swoje i najbliższych poprzez kształtowanie prawidłowych nawyków prozdrowotnych oraz eliminowanie zachowań ryzykownych, a także stworzenie bezpiecznych warunków życia, nauki i pracy.

Mam nadzieję, że przedstawiony Państwu raport będzie podstawą do wyciągnięcia wniosków i podjęcia działań, które pozwolą na dalszą poprawę zdrowia publicznego w mieście. Ufam, iż zaprezentowana ocena upewni Państwa co do tego, że Państwowa Inspekcja Sanitarna pełni swoje zadania w sposób profesjonalny i rzetelny, zapewniając Nam wszystkim bezpieczeństwo sanitarne.

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez Jolanta
Wąsowska; PSSE Bytom
Data: 2026.02.18 11:05:34 CET

Spis treści:

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	5
1. Wybrane choroby zakaźne	5
2. Szczepienia ochronne – analiza wykonawstwa szczepień ochronnych	9
Wnioski	9
II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą	10
1. Stan sanitarny szpitali	10
2. Stan sanitarny zakładu pielęgnacyjno – opiekuńczego	11
3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych	11
4. Stan sanitarny praktyk zawodowych lekarzy	11
5. Stan sanitarny praktyk zawodowych pielęgniarek	12
6. Stan sanitarny innych podmiotów wykonujących zabiegi z zakresu medycyny estetycznej	12
Wnioski	12
III. Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	12
1. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny	16
Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów użytku i próbek	
2. sanitarnych	17
3. Piekarnie	18
4. Działania doraźne w ramach systemu RASFF	18
5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	18
6. Akcje..	19
7. Interwencje za 2025 rok	23
Wnioski	25
Jakość wody przeznaczonej do spożycia, wody ciepłej ,wody w pływalniach i innych obiektach wyposażonych w niecki basenowe oraz w miejscach wykorzystywanych do kąpieli	25
IV. wykorzystywanych do kąpieli	25
Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w nadzorowanych	
1. urządzeniach zaopatrywania w wodę	26
Ocena jakości wody w pływalniach i innych obiektach wyposażonych w niecki	
2. basenowe oraz w miejscach wykorzystywanych do kąpieli..	30
Ocena jakości wody ciepłej w zakresie obecności bakterii legionella w budynkach	
3. zamieszkania zbiorowego, zakładach opieki zdrowotnej zamkniętej	32

V.	Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	32
1.	Ocena wybranych grup obiektów	33
2.	Interwencje	34
	Wnioski	35
VI.	Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych	35
1.	Stan sanitarny placówek oświatowo – wychowawczych	36
2.	Nadzór nad warunkami higieny pracy ucznia	37
3.	Profilaktyczna opieka zdrowotna	38
4.	Ocena wypoczynku dzieci i młodzieży	38
5.	Interwencje	39
	Wnioski	39
VII.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	40
1.	Ocena realizacji wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakładach pracy	40
2.	Nadzór nad chemikaliami i produktami kosmetycznymi	41
3.	Nadzór nad środkami zastępczymi	41
4.	Choroby zawodowe	41
5.	Działalność interwencyjna	42
	Wnioski	43
VIII.	Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	43
IX.	Działalność w zakresie promocji zdrowia i komunikacji społecznej	48
X.	Działalność laboratoryjna	55
XI.	Podsumowanie	5

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1. Wybrane choroby zakaźne

W ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi w 2025 roku na terenie powiatu tarnogórskiego przeprowadzono łącznie 532 wywiady epidemiologiczne w przypadkach chorób zakaźnych.

Ilość przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych zmniejszyła się w porównaniu do roku ubiegłego o 219.

Tabela Nr 1 – Porównanie ogólnej liczby wybranych jednostek chorobowych oraz hospitalizacji na terenie powiatu tarnogórskiego w 2024 i 2025 roku.

Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	2024		2025		Trend
		liczba	hospitalizacja	liczba	hospitalizacja	
A01.0	Dur brzuszny	0	0	1	1	ñ
A02.0; A02.1; A02.2-8	Salmoneloza	14	8	18	18	ñ
A04.0-9; A05.0-9	Inne bakteryjne zakażenie jelitowe oraz zatrucia pokarmowe	138	128	114	106	ò
A07.1	Giardioza (lamblioza)	1	0	6	0	ñ
A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe	89	85	91	81	ñ
A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	136	12	129	10	ò
A21	Tularemia	0	0	0	0	nd.
A28.2	Jersinioza pozajelitowa	0	0	0	0	nd.
A15-19	Gruźlica	29	29	16	15	ò
A31	Mikrobakteriozy - inne i BNO	1	1	0	0	ò
A32	Listerioza	2	1	3	3	ñ

A33-35	Tężec	0	0	0	0	nd.
A37	Krztusiec	67	3	35	3	ò
A38	Płonica (szkarlatyna)	268	0	71	0	ò
A39; A46; A48.3; B95.0; B95.3; G04.2; G00.1; A40.3; J13; B96.3/G04.2; G00.0 A41.3; J14	Inwazyjne Choroby bakteryjne, wywołane przez meningokoki, Streptococcus pyogenes, Streptococcus pneumoniae oraz Haemophilus influenzae typ B	29	9	29	12	bez zmian
A48.1-2	Legioneloza	1	1	1	1	bez zmian
A50-53	Kiła	13	1	8	0	ò
A54	Rzeżączka	0	0	1	0	ñ
A55-56	Choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez chlamydie	4	0	2	0	ò
A69.2	Borelioza z Lyme, neuroborelioza	61	3	173	6	ñ
-	Ostre porażenie wiotkie dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0	nd.
A81	Encefalopatie gąbczaste	0	0	0	0	nd.
Z20.3/Z24.2; Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień	18	0	21	0	ñ
A84;B00.4;A81.1; A83; A85; B02.0; A86; A87.0;	Kleszczowe oraz inne wirusowe zapalenie mózgu, wirusowe	7	7	5	5	ò

B00.3; A87.1-9; B02.1	zapalenie opon mózgowych					
G01; G04.2; G05.0; G00.2-8; G00.9	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	3	3	3	3	bez zmian
G03, G04.8-9	Zapalenie opon mózgowych lub mózgu inne i nieokreślone	1	1	2	2	ñ
A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)	1	0	1	0	bez zmian
B01	Ospa wietrzna	666	1	351	0	ò
B05	Odra	0	0	0	0	nd.
B06	Różyczka	1	0	0	0	ò
B15; B16; B18.0- 1; B17.1; B18.2; B17.0,208; B18.8-9; B19	Wirusowe zapalenie wątroby	75	1	57	6	ò
B20-B24; Z21	HIV, AIDS	4	1	4	0	bez zmian
B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	1	0	1	0	bez zmian
B50-54	Malaria (zimnica)	0	0	0	0	nd.
B67	Bąblowica (echinokokoza)	0	0	0	0	nd.
J10	Grypa	0	0	0	0	nd.
P37.1	Toksoplazmoza	0	0	0	0	nd.
J10-J11	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	959	25	2575	73	ñ

J12.1;J20.5; J21.0;B97.4/(...)-	Zakażenia wirusem RSV	79	23	250	42	ñ
U07.1-2	Zakażenie SARS-CoV-2 (COVID-19)	1439	55	880	39	ò

W 2025 r. na terenie powiatu tarnogórskiego wystąpiło 5 ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową:

- 2 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową wystąpiły w oddziałach szpitalnych, w których zachorowało łącznie 5 osób i wystąpił 1 zgon. Ogniska wywołane zostały przez *Clostridioides difficile*;
- 3 ogniska wystąpiły w środowisku domowym, zachorowało łącznie 6 osób, w jednym przypadku czynnikiem etiologicznym była *Salmonella*, w kolejnych dwóch ogniskach – wirus zapalenia wątroby typu A, nośnika zachorowań w ogniskach nie ustalono.

W ogniskach łącznie zachorowało 11 osób, odnotowano 1 przypadek zgonu z powodu choroby zasadniczej.

W 2025 r. w szpitalach na terenie powiatu tarnogórskiego wystąpiło 6 ognisk zakażeń szpitalnych, to jest o 6 mniej niż w roku poprzednim. 1 ognisko zakażeń szpitalnych zostało wywołane przez koronawirus SARS-CoV-2, 2 ogniska zakażeń przenoszonych drogą pokarmową wywołanych przez *Clostridioides difficile*, 3 ogniska zakażeń szpitalnych wywołanych przez *Klebsiellę pneumoniae* KPC oraz NDM.

Łącznie w ogniskach zakażenie stwierdzono u 28 pacjentów, nie było przypadków zakażeń wśród pracowników. Ponadto stwierdzono 16 przypadków kolonizacji pacjentów. Odnotowano 26 przypadków zgonów spowodowanych chorobą zasadniczą.

W zakresie prowadzonej działalności przeciwepidemicznej w 2025 r. zarejestrowano 1 interwencję, która dotyczyła:

- przypadków świerzbii w młodzieżowym ośrodku wychowawczym. Przeprowadzono kontrolę w obiekcie, która nie potwierdziła zarzutów opisanych we wniosku. Stwierdzono natomiast nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno- higienicznego obiektu, w związku z tym nałożono mandat karny w wysokości 500 zł i wydano zalecenia doraźne. Interwencję uznano za niezasadną.

2. Szczepienia ochronne – analiza wykonawstwa szczepień ochronnych

W 2025 roku na terenie powiatu tarnogórskiego sprawowano nadzór nad 40 punktami szczepień. Skontrolowano 38 punkty szczepień, przeprowadzając 89 kontroli. Kontrole podległych punktów szczepień przeprowadzono w zakresie oceny stanu sanitarno - higienicznego, wykonawstwa szczepień ochronnych, prowadzenia dokumentacji oraz gospodarki preparatami szczepionkowymi.

W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto w 2025 r. w punktach szczepień Poradni POZ przeprowadzono akcyjne kontrole w zakresie weryfikacji danych dotyczących realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia.

Dzieci ze środowisk opornych, które nie zgłaszają się w wyznaczonym terminie do szczepienia, bądź w ogóle nie realizują obowiązku szczepień ochronnych zgłaszane są wraz z rodzicami lub opiekunami prawnymi przez poradnię imiennie do PSSE w Bytomiu.

W 2025 r. poradnię POZ zgłosiły 1221 dzieci oraz 997 rodziców nierealizujących obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym.

PPIS w Bytomiu wystosował 2 wezwania zobowiązujące rodziców bądź opiekunów prawnych tych dzieci do zgłoszenia się do Poradni POZ w celu kontynuacji zaległych szczepień.

Na podstawie rocznych sprawozdań ze szczepień ochronnych oraz przeprowadzonej analizy wykonawstwa szczepień ochronnych za rok 2025 w porównaniu z rokiem poprzednim stwierdzono nieznaczny spadek stanu zaszczepienia we wszystkich grupach szczepień.

Wnioski:

1. Podsumowując prowadzony w 2025 roku nadzór epidemiologiczny nad zachorowaniami na choroby zakaźne stwierdzono, że zasadniczym problemem epidemiologicznym na terenie powiatu tarnogórskiego w analizowanym były zakażenia wywołane przez wielolekooporne szczepy *Klebsiella pneumoniae*, powodujące występowanie ognisk zakażeń w podmiotach leczniczych.
2. Istotnym problemem pozostają nadal przypadki nierealizowania szczepień ochronnych ze względów niemedycznych. Pomimo działań podejmowanych ze strony poradni POZ, jak również PPIS w Bytomiu liczba osób nierealizujących obowiązku szczepień ochronnych z roku na rok wykazuje tendencję wzrostową.

II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

1. Stan sanitarny szpitali

W 2025 roku sprawowano nadzór sanitarny nad 5 szpitalami na terenie powiatu tarnogórskiego:

- Zakon Posługujących Chorym Ojcowie Kamilianie Szpital św. Kamila w Tarnowskich Górach, ul. Bytomska 22,
- NZOZ Zakład Pulmonologii Sp. z o.o. w Tarnowskich Górach, ul. Lipowa 3,
- „REPTY” Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. J. Ziętki w Tarnowskich Górach, ul. Śniadeckiego 1,
- Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny „Pałac Kamieniec” Sp. z o.o. ul. Polna 2,
- Wielospecjalistyczny Szpital Powiatowy S.A. NZOZ Szpital im. dr B. Hagera w Tarnowskich Górach ul. Pyskowska 47-51.

W roku sprawozdawczym skontrolowano wszystkie szpitale.

W nadzorowanych szpitalach przeprowadzono 27 kontroli, w tym 5 kontroli sanitarnych kompleksowych, 9 kontroli sprawdzających, 4 kontrole działalności komitetów i zespołów zakażeń szpitalnych, 4 kontrole w zakresie realizacji szczepień ochronnych, 5 kontroli w związku z wystąpieniem ognisk zakażeń szpitalnych.

W trakcie przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości w 4 szpitalach.

Nieprawidłowości dotyczyły:

- złego stanu sanitarno - technicznego powierzchni ścian i sufitów oraz wykładzin podłogowych w pomieszczeniach oddziałów oraz komórek organizacyjnych, w których są udzielane świadczenia medyczne,
- zniszczonych mebli i sprzętu stanowiącego wyposażenie obiektu (szafek, drzwi i futryn drzwiowych, stołu do badań, fotela),
- braku drzwi w kabinie prysznicowej w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym dla pacjentów,
- nieprzestrzegania procedury higieny rąk personelu w zakresie niewłaściwego przygotowania rąk personelu do pracy,
- niezgodnego z przepisami składu zespołu kontroli zakażeń szpitalnych - braku przewodniczącego zespołu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 4 decyzje nakazujące, w 2 szpitalach wydano zalecenia doraźne. Na wniosek strony PPIS w Bytomiu wydał 5 decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń ujętych w uprzednio wydanych decyzjach.

W 2025 r. w szpitalach na terenie powiatu tarnogórskiego wystąpiło 6 ognisk zakażeń szpitalnych, w tym 1 ognisko w „REPTY” Górnośląskim Centrum Rehabilitacji im. Gen. J. Ziętka, 4 ogniska w Wielospecjalistycznym Szpitalu Powiatowym S.A. NZOZ Szpitalu im. dr B. Hagera, 1 ognisko w Szpitalu św. Kamila. W zakresie nadzoru nad opracowaniem ognisk zakażeń szpitalnych przeprowadzono 5 kontroli.

W 2025 r. na terenie powiatu tarnogórskiego przeprowadzono 8 kontroli zapleczy szpitalnych, które nie wykazały nieprawidłowości.

W 2025 roku nie zarejestrowano interwencji dotyczących szpitali.

2. Stan sanitarny zakładu pielęgnacyjno – opiekuńczego

Ogółem w ewidencji na terenie powiatu tarnogórskiego znajduje się 1 obiekt. W bieżącym roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę zakładu pielęgnacyjno - opiekuńczego. Skontrolowany zakład oceniono jako dobry.

3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych

Pod nadzorem znajdują się 92 podmioty, w skład których wchodzi 169 obiektów.

Ponadto nadzorem objętych jest 38 filii ambulatoryjnych podmiotów leczniczych.

W zakresie nadzoru nad obiektami, w których prowadzona jest działalność lecznicza na terenie powiatu tarnogórskiego w 2025 r. przeprowadzono 82 kontrole w 53 obiektach.

Nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - higienicznego stwierdzono w 2 skontrolowanych obiektach.

Nieprawidłowości dotyczyły:

- przeterminowanych preparatów dezynfekcyjnych do rąk i skóry oraz środków higienicznych,
- przeterminowanego sprzętu jednorazowego użytku i pakietów z narzędziami,
- braku oznakowania pakietów z narzędziami po sterylizacji,
- braku oznakowania worków i pojemników na odpady medyczne,
- braku realizacji kontroli wewnętrznej,
- złego stanu sanitarnego pomieszczeń,
- zniszczonych powierzchni szafek,
- zakurzonych ścian w gabinecie.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono mandat karny na kwotę 500 złotych, wydano zalecenia doraźne oraz wydano decyzję nakazującą.

Bieżącym nadzorem objęty jest punkt medyczny zlokalizowany na terenie Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach. W 2025 r. przeprowadzono 1 kontrolę w obiekcie. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

W związku z koniecznością zabezpieczenia sanitarno - epidemiologicznego granicy państwa utrzymywana jest stała współpraca ze służbami medycznymi lotniska oraz Strażą Graniczną w celu wymiany informacji oraz szybkiego podjęcia działań przeciwepidemicznych.

W 2025 roku zarejestrowano 1 interwencję dotyczącą podmiotu leczniczego udzielającego świadczeń ambulatoryjnych, w zakresie:

- niewłaściwych warunków sanitarno- higienicznych w gabinecie stomatologicznym. Przeprowadzono kontrolę w obiekcie, która nie potwierdziła zarzutów opisanych we wniosku. Stwierdzono natomiast nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno- higienicznego obiektu, w związku z tym nałożono mandat karny w wysokości 500 zł i wydano zalecenia doraźne. Interwencję uznano za niezasadną.

4. Stan sanitarny praktyk zawodowych lekarzy

Pod nadzorem znajduje się 128 prywatnych gabinetów lekarskich.

W 2025 r. skontrolowano 40 praktyk lekarskich, przeprowadzając 43 kontrole, w tym 40 kontroli sanitarnych, 3 kontrole sprawdzające.

Nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- higienicznego stwierdzono w 3 praktykach.

Nieprawidłowości dotyczyły:

- braku właściwej segregacji i kwalifikacji odpadów medycznych o kodzie 180104, braku oznakowania pojemników i worków na odpady medyczne o kodzie 180103, braku dokumentacji potwierdzającej przekazanie odpadów medycznych do utylizacji, nieprawidłowego przechowywania odpadów medycznych o kodzie 180104, braku umowy w zakresie odbioru odpadów o kodzie 180103, braku termometru w urządzeniu chłodniczym służącym do przechowywania odpadów medycznych,
- braku sprzętu do sprzątania wydzielonego w zależności od stref czystości,
- braku dokumentacji potwierdzającej przeprowadzanie kontroli wewnętrznej,
- braku procedury dotyczącej gospodarki odpadami medycznymi, mycia i dezynfekcji pomieszczeń oraz postępowania z brudną bielizną.

W związku z stwierdzonymi nieprawidłowościami w 3 obiektach wydano zalecenia doraźne, przeprowadzono kontrole sprawdzające potwierdzające usunięcie nieprawidłowości.

5. Stan sanitarny praktyk zawodowych pielęgniarek

Pod nadzorem znajduje się 5 praktyk pielęgniarek. Praktyki zlokalizowane są na terenie szkoły i świadczone są w nich usługi medyczne na rzecz uczniów szkoły.

W 2025 roku skontrolowano 2 praktyki pielęgniarskie, przeprowadzając 2 kontrole sanitarne, które nie wykazały nieprawidłowości.

6. Stan sanitarny innych podmiotów wykonujących zabiegi z zakresu medycyny estetycznej

W 2025 r. zarejestrowano 2 interwencje dot. niezachowania wymagań higieniczno- sanitarnych przy wykonywaniu zabiegów z zakresu medycyny estetycznej oraz braku kwalifikacji osób wykonujących zabiegi.

W jednym przypadku stwierdzono, że pod wskazanym we wniosku adresem nie jest prowadzona działalność w zakresie medycyny estetycznej. W drugim przypadku przeprowadzono kontrolę, która nie wykazała nieprawidłowości. Interwencje uznano za niezasadne.

Wnioski:

W wyniku prowadzonego w 2025 roku nadzoru nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą stwierdzono, że w celu poprawy stanu sanitarno – techniczny szpitali niezbędną jest bieżąca realizacja obowiązków nałożonych w wydanych decyzjach oraz dostosowanie pomieszczeń do obowiązujących wymagań.

W trakcie kontroli przeprowadzonych w związku z wystąpieniem ognisk zakażeń szpitalnych stwierdzono przypadki nieprzestrzegania procedury higieny rąk, w zakresie niewłaściwego przygotowania rąk personelu do pracy – biżuteria, pomalowane paznokcie. Kierownicy podmiotów leczniczych zobowiązani są do wdrożenia skutecznego nadzoru nad realizacją przestrzegania przez personel zapisów procedury oraz bieżącego edukowania personelu.

III. Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W roku 2025 przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu na terenie powiatu tarnogórskiego, skontrolowali 663 zakłady branży spożywczej, zakładów materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, co stanowi 43 % wszystkich zakładów zewidencjonowanych.

Na terenie powiatu tarnogórskiego największą część spośród wszystkich zakładów stanowią zakłady obrotu żywnością oraz zakłady żywienia zbiorowego otwartego. W najliczniejszej grupie największy odsetek stanowią sklepy spożywcze. Porównując ilość nadzorowanych obiektów w powiecie tarnogórskim można stwierdzić, że w 2025 roku liczba zakładów będących pod nadzorem PPIS w Bytomiu jest większa w stosunku do 2024 roku.

Dokonując analizy harmonogramu kontroli należy stwierdzić, że w roku 2025 liczba zaplanowanych do kontroli zakładów była mniejsza o 14 % niż w roku 2024.

Tabela 1. Zestawienie liczbowe ilości kontroli zaplanowanych i wykonanych w roku 2024 do 2025

Rodzaj obiektu	Powiat tarnogórski			
	2024		2025	
	zaplanowane	wykonane	zaplanowane	wykonane
Produkcja	88	73	83	64
Obrót	315	279	259	218
Żywnienie otwarte	180	122	146	111
Żywnienie zamknięte	82	74	87	77
Materiały i wyroby	14	9	6	4
RAZEM	679	557	581	474

W roku 2025 wykonano 474 kontrole z 581 zakładów zaplanowanych do kontroli. W związku z powyższym należy stwierdzić, iż harmonogram kontroli został wykonany w 82 %.

W roku sprawozdawczym kontrole planowane nie zostały wykonane w 100% ze względu na fakt, iż większość właścicieli zakładów / obiektów branży spożywczej, których zakłady zostały zlikwidowane, bądź zawieszono

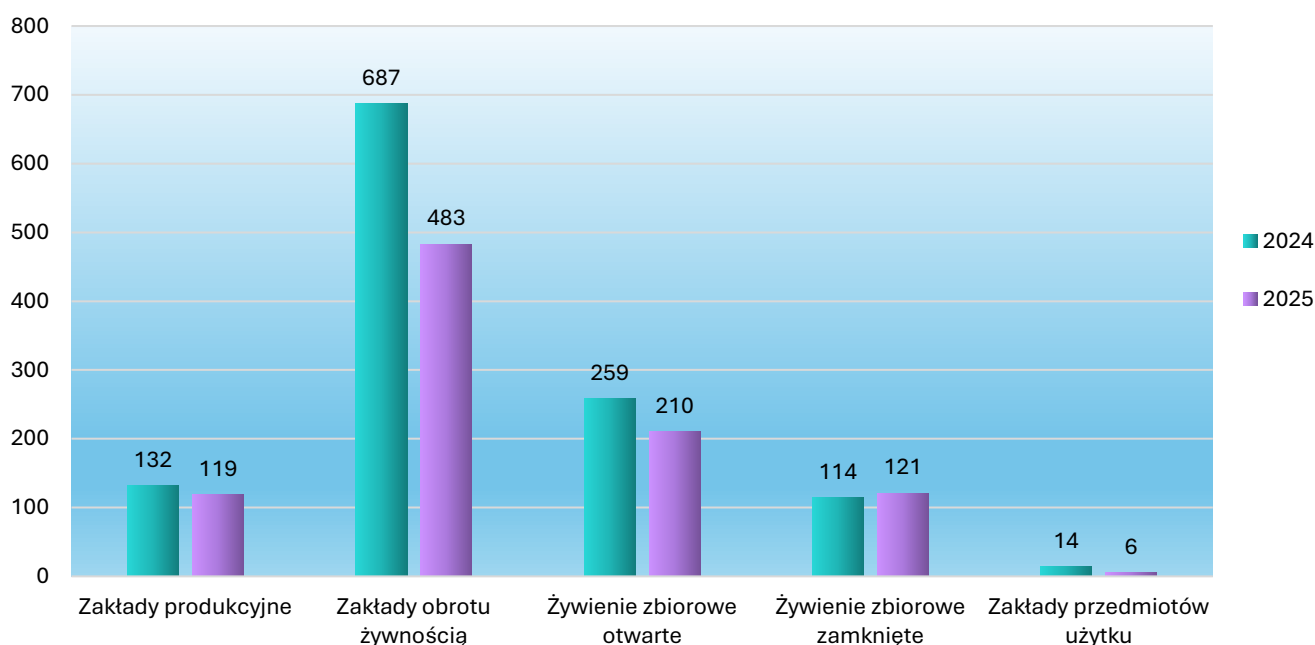
działalność nie poinformowało Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu o zaistniałej sytuacji.

Ciągły i intensywny rozwój informatyczny Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz związany z tym czas poświęcony na unormowanie eksportowanych danych w rejestrze zakładów wymusił zmniejszenie ilości przeprowadzonych kontroli i czasu pracy w terenie. Jednocześnie obowiązek przeprowadzenia sprawy i wydania poszczególnych dokumentów począwszy od przygotowania projektu aż do wykonania wysyłki oraz wprowadzania wszelkich zmian w rejestrach obowiązujących w tut. Stacji zmieniła proporcje pracy biurowej kosztem pracy w terenie. Dodatkowo organizowane odgórnie akcje związane m.in. z nadzorem nad suplementami diety, w tym żywności sprzedawanej w formie wysyłkowej skierował działania zmierzające do zintensyfikowania pracy biurowej celem przeprowadzenia rzetelnej analizy produktów i sprzedaży przez internet.

Na terenie powiatu tarnogórskiego w 2025 roku przeprowadzono 939 kontroli.

Poza zaplanowanymi kontrolami upoważnieni przedstawiciele PPIS w Bytomiu przeprowadzili dodatkowe kontrole sanitarne związane z interwencjami - skargami konsumentów i klientów zakładów branży spożywczej, a także w związku z powiadomieniami RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach) otrzymanymi od Głównego Inspektora Sanitarnego oraz na wniosek strony o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów branży spożywczej, bądź w związku z poszerzeniem zakresu prowadzonej działalności. Dodatkowo przeprowadzono 127 kontroli sanitarnych obiektów nie będących pod stałym nadzorem PPIS w Bytomiu. W głównej mierze były to kontrole przeprowadzone w związku z importem / eksportem środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, jak również kontrole w związku z organizowanymi imprezami masowymi i półkoloniami. Porównując dane z rokiem 2024 należy zauważyć, że ilość wszystkich kontroli wykonanych w 2025 r. zmniejszyła się.

Ilość kontroli według rodzajów obiektów

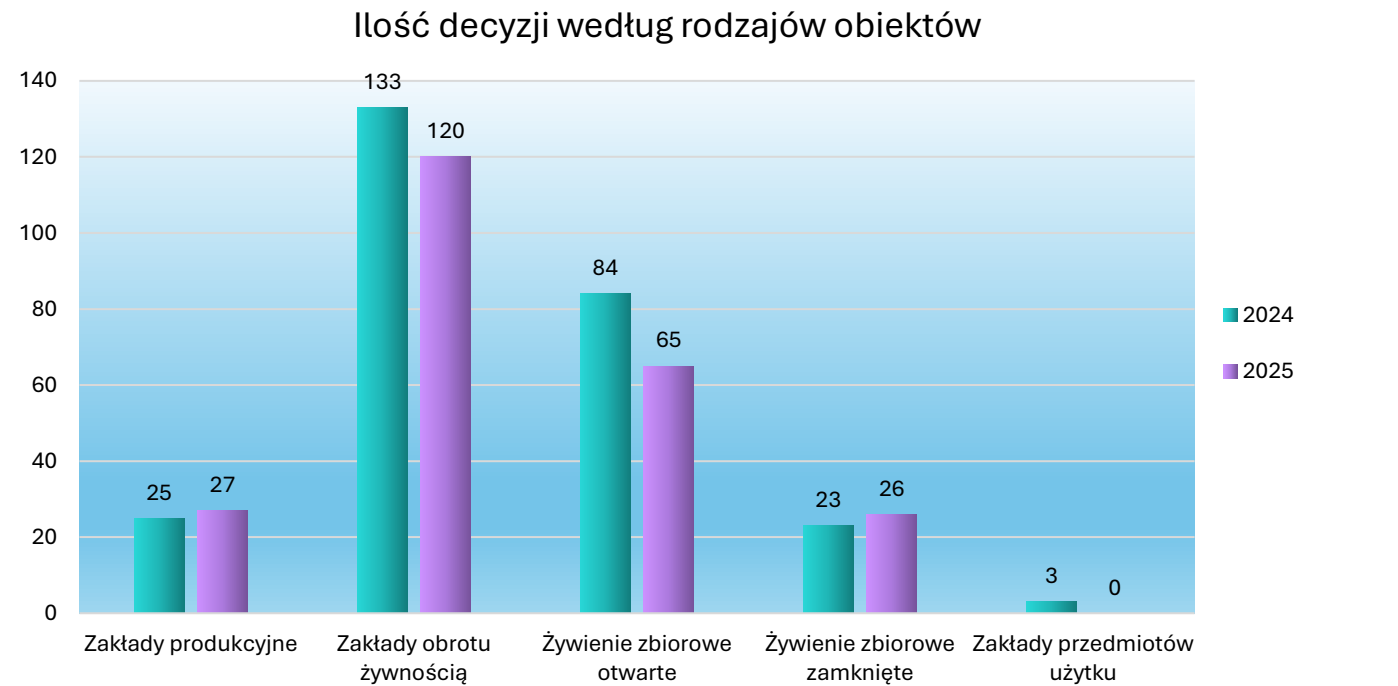
Najwięcej kontroli przeprowadzono w obiektach obrotu żywnością tj. 483 (o ok. 30 % mniej niż w 2024 roku). W zakładach produkcyjnych przeprowadzono o 10 % mniej kontroli, w zakładach żywienia zbiorowego otwartego liczba kontroli zmniejszyła się o 19 % w stosunku do roku ubiegłego, ilość kontroli w zakładach

żywienia zbiorowego zamkniętego zwiększyła się o 6 % w stosunku do roku ubiegłego. Natomiast w miejscach produkcji oraz obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przeprowadzono 57 % mniej kontroli w porównaniu do ubiegłego roku.

Tabela 2. Zestawienie liczbowe lata 2024 i 2025.

Rok Powiat	Ilość obiektów nadzoro - wanych		Ilość obiektów skontrolo - wanych		Ilość kontroli		Ilość wydanych decyzji		Ilość wydanych postanowień o nałożeniu grzywny na kwotę		Ilość nałożonych mandatów na kwotę	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
powiat tarno - górski	1538	1548	775	663	1206	939	268	238	10 / 4350	14 / 11100	96 / 24450	64 / 13100

W roku 2025 na terenie powiatu tarnogórskiego wydano ogółem 238 decyzji administracyjnych, tj. o 11 % decyzji mniej niż w 2024 roku.

Analizując ilość decyzji administracyjnych wydanych według rodzaju obiektów można zaobserwować, iż w roku 2025 liczba wydanych decyzji zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego roku. Wśród zakładów produkcji żywności ilość decyzji administracyjnych jest większa o 7 % w stosunku do 2024 roku, w przypadku zakładów obrotu żywnością liczba zmniejszyła się o 10 %, w przypadku zakładów żywienia zbiorowego –

otwartego zmniejszyła się o 22 %, a w przypadku zakładów żywienia zbiorowego – zamkniętego liczba decyzji zwiększyła się o 11 %.

Harmonogram kontroli obiektów żywnościowo – żywieniowych na rok 2025 opracowano na podstawie wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz w oparciu o analizę ryzyka przeprowadzoną na podstawie danych z lat ubiegłych dla poszczególnych zakładów produkcji, obrotu żywnością lub zakładów żywienia zbiorowego oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W tym celu określono kryteria oceny zakładów oraz ich kategoryzację. Oszacowano ryzyka zanieczyszczenia żywności w obiektach o podstawowym znaczeniu.

Wzięto również pod uwagę wykonywanie dodatkowych działań związanych z powiadomieniami RASFF, interwencjami – skargami ze strony konsumentów i klientów obiektów i zakładów prowadzących działalność branży spożywczej oraz realizowanie zadań GIS i ŚPWIS w oparciu o plan poboru próbek laboratoryjnych. Ponadto ujęto zadania związane z nadzorem żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością importowanymi z krajów trzecich i eksportowanymi poza granice Unii Europejskiej.

1. Stan sanitarno – higieniczny i techniczny

Stan sanitarno – techniczny zakładów produkujących, wprowadzających do obrotu środki spożywcze w poszczególnych grupach na terenie działania PPIS w Bytomiu w dalszym ciągu zachowany jest w stopniu dobrym.

Tabela 3. Zestawienie liczbowe wydanych decyzji nakazujących w latach 2024 i 2025.

	Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – technicznym w 2024 r.			Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – technicznym w 2025 r.		
	Ogółem	Ilość wydanych decyzji nakazujących	% obiektów złych	Ogółem	Ilość wydanych decyzji nakazujących	% obiektów złych
powiat tarnogórski	775	61	7,8	663	37	59

Analizując roczne wyniki dotyczące ilości wydanych decyzji nakazujących we wszystkich zakładach żywnościowo – żywieniowych stwierdza się, iż w bieżącym roku sprawozdawczym stan sanitarno – techniczny uległ poprawie.

Najczęściej występujące uchybienia i nieprawidłowości to między innymi:

- zły stan techniczny pomieszczeń (brudne, popękane, z ubytkami, zakurzone powierzchnie ścian, sufitów, ze śladami zagrzybienia i zaciekami, zniszczona powierzchnia podłóg – ubytki w posadzce),
- zły stan techniczny sprzętu i wyposażenia zakładów,
- zły stan techniczny stolarki okiennej i drzwiowej,
- brak bieżącej ciepłej i zimnej wody,
- brak prawidłowego zabezpieczenia środków spożywczych przed zanieczyszczeniami zewnętrznymi,
- brak lub źle działająca kontrola wewnętrzna, w tym brak opracowanej, wdrożonej i utrzymanej dokumentacji kodeksu GHP / GMP oraz procedur opartych na podstawie zasad systemu HACCP.

Tabela 4. Zestawienie liczbowe nałożonych mandatów karnych w latach 2024 i 2025.

	Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – higienicznym w 2024 r.			Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – higienicznym w 2025 r.		
	Ogółem	Ilość wydanych mandatów na kwotę	% obiektów złych	Ogółem	Ilość wydanych mandatów na kwotę	% obiektów złych
powiat tarnogórski	775	96 / 24450	12,3	663	64 / 13100	9,6

W roku sprawozdawczym nałożono dodatkowo 4 mandaty karne na kwotę 1000 zł w 4 obiektach kontrolowanych podczas imprezy masowej oraz w związku ze złożoną interwencją dotyczącą niezgłoszonej działalności.

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości to:

- brak bieżącego porządku i czystości w pomieszczeniach zakładu,
- brak higieny produkcji, prowadzona działalność wykraczająca poza zatwierdzony zakres,
- nieprawidłowe magazynowanie środków spożywczych,
- brak zachowanej higieny sprzedaży,
- ślady bytowania szkodników (mysich odchodów) w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych,
- obecność szkodników mącznych zlokalizowanych w sprzęcie do wypieku pieczywa,
- brak dezynfekcji naczyń stołowych,
- nieprawidłowe przechowywanie artykułów spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie (poza urządzeniem chłodniczym, w temp. wyższej niż zalecana jest przez producenta, brak segregacji w urządzeniach chłodniczo – zamrażalniczych),
- brak segregacji żywności w urządzeniu chłodniczym,
- brudne urządzenia chłodnicze i zamrażalnicze,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminów przydatności do spożycia lub bez oznakowania,
- sprzedaż środków spożywczych o złej jakości zdrowotnej,
- brak prawidłowej dokumentacji GHP oraz procedur opartych na podstawie zasad systemu HACCP, brak bieżących zapisów dokumentacji bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, brak kontroli wewnętrznej,
- brak warunków do higienicznego mycia rąk,
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych.

Dokonując oceny skontrolowanych zakładów należy stwierdzić, iż ilość obiektów o złym stanie sanitarno – higienicznym zmniejszyła się. W roku sprawozdawczym nałożono tyle samo mandatów karnych za uchybienia i nieprawidłowości bieżącego stanu sanitarnego w stosunku do ubiegłego roku.

2. Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów użytku i próbek sanitarnych

W oparciu o harmonogram poboru próbek w roku 2025 do badań laboratoryjnych na terenie powiatu tarnogórskiego pobrano 233 próbki (w tym 1 próbkę materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością), tj. o 28 % mniej próbek niż w roku 2024, w którym pobrano 324 próbki. Nie pobrano próbek w związku z podejrzeniem ogniska zatrucia pokarmowego.

Próbki zostały przebadane laboratoryjnie w następujących kierunkach:

- pod względem mikrobiologicznym przebadano 117 próbek,
- pod względem organoleptycznym przebadano 14 próbek,
- pod względem fizykochemicznym przebadano 74 próbki,
- pod względem znakowania ocenie poddano 63 próbki,
- pod względem zanieczyszczeń fizycznych i biologicznych przebadano 28 próbek.

W wyniku przeprowadzonych badań dyskwalifikacji uległo 21 próbek, tj. 9 % w stosunku do wszystkich przebadanych próbek, co stanowi większą liczbę w porównaniu z ubiegłym rokiem, w którym dyskwalifikacji uległo 20 próbek, tj. 6,1 %.

Pod względem mikrobiologicznym liczba próbek poddanych dyskwalifikacji wynosiła 15, stwierdzono obecność bakterii z grupy Enterobacteriaceae (5 próbek lodów z automatu), obecność bakterii Salmonella (5 próbek kebaba mrożonego drobiowego oraz 5 próbek mięsa).

Pod względem organoleptyki dyskwalifikacji uległa 1 próbka pieczywa żytniego, ze względu na nietypowy, stęchły zapach).

Ponadto 5 próbek zostały zdyskwalifikowane ze względu na obecność zanieczyszczeń biologicznych (1 próbka wytrzepek z koszyczków piekarniczych oraz 4 próbki zmiotek z powierzchni podłogi).

3. Piekarnie

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2025 r. prowadzony był wzmożony nadzór sanitarny w zakładach produkcyjnych typu piekarnie i cukiernie. Na terenie powiatu tarnogórskiego zewidencjonowanych jest 31 piekarni, z których skontrolowano 19. W trakcie kontroli w 4 zakładach pobrano ogółem 8 próbek, w tym 8 próbek sanitarnych – wytrzepek z koszyków oraz zmiotek, z czego 5 zostało zdyskwalifikowanych w zakresie zanieczyszczeń biologicznych.

4. Działania doraźne w ramach systemu RASFF

W roku 2025 w ramach powiadomień alarmowych RASFF na terenie powiatu tarnogórskiego przeprowadzono 47 kontroli głównie w sklepach mało- i wielkopowierzchniowych, jak również w innych zakładach branży spożywczej w przypadku wskazania w powiadomieniu adresów, do których mogły dotrzeć kwestionowane środki spożywcze lub materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Wszystkie powiadomienia sprawdzone były również podczas kontroli kompleksowych oraz tematycznych.

W większości zakładów nie stwierdzono na stanie ekspedycyjnym lub magazynowym kwestionowanego produktu lub został on wycofany ze sprzedaży i przesłany do producenta lub magazynu centralnego (w przypadku sieci handlowych) przez właścicieli obiektów.

5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W roku sprawozdawczym w rejestrze zakładów prowadzących działalność na terenie powiatu tarnogórskiego znajdowały się 4 zakłady produkcji oraz 30 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Ogółem przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych w w/w obiektach.

Ogólny stan sanitarno – porządkowy i techniczny obiektów nie budził zastrzeżeń, zapewniony jest dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody, poszczególny asortyment jest posegregowany i przechowywany na

wydzielonych regałach i półkach. W obiektach opracowano dokumentację Dobrej Praktyki Higienicznej dostosowanej do prowadzonego zakresu działalności.

W bieżącym roku sprawozdawczym do badań laboratoryjnych pobrano 1 próbkę materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Akcje

W 2025 roku pracownicy sekcji NS-BŻ wraz z pracownikami sekcji NZ współpracowali przy odbiorach obiektów nowopowstałych oraz przy obiektach wskazujących na zmianę sposobu użytkowania.

Ponadto w 2025 roku na terenie powiatu tarnogórskiego przeprowadzono następujące akcje:

Tabela 5. Akcje i współpraca z innymi komórkami psse / jednostkami / organami

Lp.	Temat akcji/współpracy	komórka psse / organ / jednostka współpracująca	ilość obiektów kwalifikujących się do objęcia nadzorem w trakcie akcji	Ilość obiektów skontrolowanych w czasie trwania akcji	Ilość kontroli wykonanych w czasie trwania akcji	podjęte działania represyjne						uwagi
						ilość wydanych decyzji			Mandaty nałożone w trakcie kontroli		inne ⁴	
						nakazujących usunięcie uchybień ¹	unieruchamiających obiekt ²	innych ³	ilość	na łączną kwotę		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Imprezy masowe	NS-BŻ i NS-HK	8	8	8	0	0	0	1	200	0	-
2.	Ocena zakładów będących pod wspólnym nadzorem PPIS i PLW	NS-BŻ i PLW	7	5	5	0	0	0	0	0	0	Kontrole przeprowadzone bez udziału PLW.
3.	Wypoczynek zimowy dzieci i młodzieży	NS-BŻ i NS-HD	11	11	11	0	0	0	0	0	0	-
4.	Wypoczynek letni dzieci i młodzieży	NS-BŻ i NS-HD	18	18	18	0	0	0	0	0	0	-
5.	Zbiorowe zatrucia / zakażenia pokarmowe	NS-E i NS-BŻ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
6.	Współpraca z Inspekcją Farmaceutyczną	NS-BŻ i IF	47	4	5	0	0	0	0	0	0	-
7.	Nadzór nad wytwarzaniem bezpiecznych produktów produkcji pierwotnej	NS-BŻ	41	15	15	0	0	0	0	0	0	-
8.	Nadzór nad obiektami wprowadzającymi do obrotu lody nieopakowane oraz sprzedające lody porcjowane	NS-BŻ	8	7	10	0	0	0	0	0	0	W trakcie przeprowadzonych kontroli pobrano 10 próbek lodów z automatu oraz

Lp.	Temat akcji/współpracy	komórka psse / organ / jednostka współpracująca	ilość obiektów kwalifikujących się do objęcia nadzorem w trakcie akcji	Ilość obiektów skontrolowanych w czasie trwania akcji	Ilość kontroli wykonanych w czasie trwania akcji	podjęte działania represyjne						uwagi
						ilość wydanych decyzji			Mandaty nałożone w trakcie kontroli		inne ⁴	
						nakazujących usunięcie uchybień ¹	unieruchamiających obiekt ²	innych ³	ilość	na łączną kwotę		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
											gałkowe, 5 próbek zostało zdyskwalifikowanych.	
9.	Kontrole obiektów pod kątem pomiaru tłuszczu stosowanego do smażenia	NS-BŻ	110	2	2	0	0	0	0	0	0	Badanie tłuszczu przeprowadzono w 2 zakładach, w którym zrealizowano 2 pomiary tłuszczu.
10.	Akcja związana z „Planem działania na 2025 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach porozumienia z dnia 10 stycznia 2015 r.”,	NS-BŻ i PIORIN	2	1	1	0	0	0	0	0	0	1 kontrola przeprowadzona przy udziale przedstawiciela PIORIN. W ramach kontroli pobrano do badań 1 próbkę truskawek w kierunku metali. Nie stwierdzono nieprawidłowości.
11.	Akcja dot. żywienia dzieci i młodzieży w jednostkach oświaty.	NS-BŻ	128	71	88	0	0	0	0	0	0	-

Lp.	Temat akcji/współpracy	komórka psse / organ / jednostka współpracująca	ilość obiektów kwalifikujących się do objęcia nadzorem w trakcie akcji	Ilość obiektów skontrolowanych w czasie trwania akcji	Ilość kontroli wykonanych w czasie trwania akcji	podjęte działania represyjne						uwagi
						ilość wydanych decyzji			Mandaty nałożone w trakcie kontroli		inne ⁴	
						nakazujących usunięcie uchybień ¹	unieruchamiających obiekt ²	innych ³	ilość	na łączną kwotę		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
12.	Akcja szpitale	NS-BŻ	6	5	6	0	0	0	0	0	1	W 3 zakładach pobrano 3 jadtospisy dekadowe analiza jadtospisu nie wykazała nieprawidłowości.
13.	Akcja wody butelkowane	NS-BŻ	4	4	4	0	0	0	0	0	0	-
14.	Akcja śmietana w sklepach sieci Biedronka	NS-BŻ	15	3	3	0	0	0	0	0	0	-
15.	Akcja zagrożenie pryszczycza	NS-BŻ	5	5	5	0	0	0	0	0	0	-
RAZEM		-	410	159	181	0	0	0	1	200	0	-

¹ w części opisowej podać najczęstsze powody wydawania tych decyzji

² w części opisowej podać powody unieruchomienia obiektu oraz informacje czy został już uruchomiony

³ w części opisowej wykazać czego dotyczyły te decyzje (nie wykazywać decyzji rachunków, umarzających postępowanie itd.)

⁴ w części opisowej wykazać jakiego rodzaju to były działania

7. Działalność interwencyjna za 2025 rok

Ilość interwencji zarejestrowanych ogółem 40 interwencji, w tym anonimowych 24.

Ilość interwencji rozpatrzonych przez PPIS ogółem 27, w tym anonimowych 16, zasadnych 13, w tym anonimowych zasadnych 5.

Ilość interwencji przekazanych do innych organów ogółem 8 (w tym 3 rozpatrzone), w tym anonimowych 3.

L. p.	Przedmiot interwencji	Ilość wniesionych interwencji ogółem	Interwencje rozpatrzone przez PPIS					Interwencje przekazane innym organom do załatwienia zgodnie z kompetencjami		
			ilość interwencji rozpatrzonych przez PPIS	ilość wykonanych w związku z tym kontroli	ilość wydanych decyzji /zaleceń	Uwagi (m. in. podać ilość i kwotę mandatów)	Ilość interwencji zasadnych / niezasadnych	Ilość interwencji przekazanych	Wstępne rozpoznanie - kontrola	Nazwa organu i inne uwagi
1.	Niewłaściwa jakość zdrowotna środków spożywczych	22	17	19	0/9	8/1500 zł	9/8	5 (w tym 3 przekazane i rozpatrzone)	0	- 1 interwencja rozpatrzona i przekazana do WIJHARS Katowice - 1 interwencja rozpatrzona i przekazana do PSSE Łódź - 1 interwencja rozpatrzona i przekazana do US Tarnowskie Góry - 1 interwencja przekazana do PIW Nowy Sącz - 1 interwencja przekazana do PIW Tarnowskie Góry - 4 interwencje z poborem 13 prób (1 wynik nieprawidłowy – sensoryka)
2.	Złe warunki higieniczno - sanitarne	6	4	4	0/1	1/500 zł	1/3	0	0	- 2 interwencje bez rozpatrzenia
3.	Brak zachowanej higieny sprzedaży	4	2	2	0/1	1/100 zł	1/1	0	0	- 2 interwencje bez rozpatrzenia

4.	Nieodpowiednie znakowanie	3	2	1	0/1	0/0 zł	2/0	1	0	- 1 interwencja przekazana całkowicie do WIJHARS Katowice
5.	Brak orzeczeń sanitarno - epidemiologicznych	2	1	2	0/0	0/0 zł	0/1	0	0	- 1 interwencja bez rozpatrzenia
6.	Działalność bez zgłoszenia PPIS	3	1	1	0/1	0/0 zł	0/1	2	0	- 2 interwencje przekazano całkowicie do PIW Tarnowskie Góry
SUMA		40	27	29	0/13	10/2100 zł	13/14	8 (w tym 3 przekazane i rozpatrzone)	0	-

Wnioski:

W roku sprawozdawczym w powiecie tarnogórskim podobnie jak w roku ubiegłym najwięcej przyjętych interwencji dotyczyło zgłoszenia sprzedaży żywności o złej jakości zdrowotnej w zakładach obrotu żywnością.

W roku 2025 ilość przyjętych i rozpatrzonych przez PPIS w Bytomiu interwencji zmniejszyła się o 25 % w porównaniu do roku 2024, gdzie zgłoszono i rozpatrzono 34 (+2 z 2023 r.) interwencje.

Wnioski:

1. Infrastruktura budynków w dużym stopniu wpływa negatywnie na stan sanitarno – techniczny obiektów żywnościowo – żywieniowych znajdujących się na nadzorowanym terenie PPIS w Bytomiu. Często zakłady usytuowane są w starych budynkach z niefunkcjonalnością pomieszczeń wchodzących w skład zakładu.
2. Ilość wydanych decyzji nakazujących w roku 2025 zmniejszyła się w stosunku do roku 2024.
3. W roku sprawozdawczym nałożono 33% mniej mandatów karnych za zły stan sanitarno – higieniczny w zakładach.
4. Zdecydowana większość zakładów posiada wdrożoną dokumentację GHP/GMP oraz procedury oparte na podstawie zasad systemu HACCP. Ciągłym problemem wśród części kontrolowanych zakładów jest niestosowanie procedur i brak bieżącego prowadzenia zapisów wynikających z dokumentacji zapewniającej bezpieczeństwo żywności.
5. W roku sprawozdawczym zmniejszyła się liczba wniesionych interwencji konsumentów w porównaniu do roku ubiegłego. W roku 2025 większa część przeprowadzonych kontroli wykazała niezasadność interwencji.
6. W 2025 roku w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych stwierdza się większą ilość próbek zdyskwalifikowanych w porównaniu do 2024 roku. Główną przyczyną kwestionowania próbek w 2025 roku były zanieczyszczenia mikrobiologiczne.

IV. Jakość wody przeznaczonej do spożycia, wody ciepłej, wody w pływalniach i innych obiektach wyposażonych w niecki basenowe oraz w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli

Łącznie w 2025 r. w ramach nadzoru terenowo - laboratoryjnego nad jakością wody prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu pobrano i przebadano 338 próbek wody.

Liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej podmiotów odpowiedzialnych za jakość dostarczanej wody przeznaczonej do spożycia oraz jakość wody ciepłej, zarządców pływalni i organizatora kąpieliska wynosiła 1499.

W 2025 r. PPIS w Bytomiu wydał 20 decyzji administracyjnych w zakresach:

- 1 dot. zatwierdzenia laboratorium,
- 2 dot. materiałów i preparatów stosowanych do uzdatniania wody,
- 3 dot. legionelli,
- 9 dot. okresowej oceny jakości wody do spożycia,
- 5 dot. zbiorczej oceny wody na pływalni.

Zarejestrowano 1 niezasadną interwencję (wniosek dotyczył niewłaściwej jakości wody ciepłej).

1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w nadzorowanych urządzeniach do zaopatrywania w wodę

łącznie w 2025 r. na terenie powiatu tarnogórskiego, w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 165 próbek wody.

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości (potwierdzonych i niepotwierdzonych powtórными badaniami) stwierdzono w 21 próbkach wody (bakterie grupy coli, Escherichia coli, Enterokoki, ogólna liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$, mętność, mangan).

Liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej podmiotów odpowiedzialnych za jakość dostarczanej wody przeznaczonej do spożycia wynosiła 425 (w tym woda surowa 21 próbek).

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości (potwierdzonych i niepotwierdzonych powtórными badaniami) stwierdzono w 9 próbkach wody (bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$, mangan).

Liczba awarii ogółem wynosiła 234.

MIASTO RADZIONKÓW

W 2025 r. na terenie miasta w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 7 próbek wody. Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2025 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych na terenie miasta Radzionków wynosiła 41. Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2025 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Radzionkowa oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba wykazanych przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Radzionkowie awarii na sieci wodociągowej wynosiła 30.

MIASTO TARNOWSKIE GÓRY

W 2025 r. w ramach nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu pobrano i przebadano 41 próbek wody. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości stwierdzono w 3 próbkach wody.

Stwierdzone przekroczenia dotyczyły:

- nie stanowiącej potencjalnego zagrożenia dla zdrowia podwyższonej wartości mętności,
- nie potwierdzonej powtórным badaniem obecności Enterokoków,

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2025 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych na terenie miasta Tarnowskie Góry wynosiła 124 (w tym woda surowa 6 próbek).

Nie stanowiącą potencjalnego zagrożenia dla zdrowia podwyższoną wartość ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ stwierdzono w 1 próbce wody (GPW - studnia wodomierzowa Szyb Staszic tg. 66). Przeprowadzone powtórne badanie nie wykazało przekroczenia dla wyżej wymienionego parametru.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2025 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Tarnowskich Gór oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba zgłoszonych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach awarii wodociągowych wynosiła 78.

MIASTECZKO ŚLĄSKIE

W 2025 r. na terenie miasta w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 4 próbki wody.

Nie stanowiącą potencjalnego zagrożenia dla zdrowia podwyższoną wartość mętności stwierdzono w 1 próbce wody.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W 2025 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych na terenie miasta Miasteczko Śląskie wynosiła 18. Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2025 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Miasteczka Śląskiego oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba zgłoszonych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach awarii sieci wodociągowej wynosiła 9.

MIASTO KALETY

W 2025 r. na terenie miasta w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 4 próbki wody. Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Miasto Kalety kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2025 r. liczba raportowanych próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej na terenie miasta Kalety wynosiła 17. Nie stanowiącą potencjalnego zagrożenia dla zdrowia podwyższoną wartość mętności stwierdzono w 1 próbce wody. Przeprowadzone powtórne badanie nie wykazało przekroczenia dla wyżej wymienionego parametru.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2025 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Kalet oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba zgłoszonych przez Miasto Kalety awarii sieci wodociągowej wynosiła 29.

GMINA KRUPSKI MŁYN

W 2025 r. na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 20 próbek wody.

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości stwierdzono w 7 próbkach wody.

Stwierdzone przekroczenia dotyczyły:

- nie stanowiącej potencjalnego zagrożenia dla zdrowia podwyższonej wartości mętności,
- nie potwierdzonej powtórным badaniem podwyższonej wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$,
- podwyższonej zawartości manganu – wodociąg Ziętek (brak zagrożenia dla zdrowia konsumentów, woda mogła być wykorzystywana bez ograniczeń do celów spożywczych i gospodarczych). Po przeprowadzeniu prac naprawczych przeprowadzone badanie nie wykazało przekroczenia dla wyżej wymienionego parametru.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Gminę Krupski Młyn kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2025 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 28 (w tym woda surowa 3 próbki).

Przekroczenia zalecanych zakresów wartości stwierdzono w 2 próbkach wody.

Stwierdzone przekroczenia dotyczyły nie stanowiącej potencjalnego zagrożenia dla zdrowia podwyższonej wartości mętności oraz podwyższonej wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$.

Przeprowadzone powtórne badanie nie wykazało przekroczeń dla wyżej wymienionych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej 2025 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii urządzeń wodociągowych należących do Gminy wynosiła 7.

GMINA TWORÓG

W 2025 r. na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 26 próbek wody.

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości stwierdzono w 3 próbkach wody.

Stwierdzone przekroczenia dotyczyły:

- nie potwierdzonej powtórным badaniem podwyższonej wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ i obecności bakterii grupy coli,
- nie stanowiącego potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ponadnormatywnego stężenia manganu (Stacja Uzdatniania Wody ZSLiE, Brynek).

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W 2025 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 45 (w tym woda surowa 4 próbki).

Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości stwierdzono w 3 próbkach wody.

Stwierdzone przekroczenia dotyczyły:

- nie potwierdzonej powtórным badaniem podwyższonej wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$,

- podwyższonej zawartości manganu-indywidualne ujęcie ZSLiE Brynek, do czasu uzyskania poprawy jakości wody obiekt przełączono na zasilanie z gminnej sieci wodociągowej.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej

w 2025 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba zgłoszonych awarii urządzeń wodociągowych wynosiła 8.

GMINA ZBROSŁAWICE

W 2025 r. na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 18 próbek wody. Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2025 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 83 (w tym woda surowa 7 próbek).

Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2025 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Nie zgłoszono żadnych awarii urządzeń wodociągowych.

GMINA ŚWIERKLANIEC

W 2025 r. na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 6 próbek wody.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty dostarczające wodę kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2025 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 43.

Nie stwierdzono przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2025 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii sieci wodociągowej wynosiła 48.

GMINA OŻAROWICE

W 2025 r. na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano 39 próbek wody. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych stwierdzono w 6 próbkach wody.

Stwierdzone przekroczenia dotyczyły obecności bakterii grupy coli i Escherichii coli w wodzie z wodociągu zaopatrującego odbiorców w Pyrzowicach, ul. Siedliska (woda zakupywana z Gminnego Zakładu Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice). Z uwagi na natychmiastowe podjęcie działań naprawczych (płukanie i dezynfekcja) nie wydawano decyzji. Obowiązywał zakaz wykorzystywania wody do spożycia od 25.08.2025 r. do 4.09.2025 r.

Po zakończeniu działań naprawczych przeprowadzono rekontrolne badanie wody, które wykazało jej przydatność do spożycia.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Ożarowicach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2025 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 25 (w tym woda surowa 1 próbka).

Przekroczenie dopuszczalnej wartości parametrycznej stwierdzono w 2 próbkach wody.

Stwierdzone przekroczenie dotyczyło obecności bakterii grupy coli w wodzie z wodociągu zaopatrującego odbiorców w Pyrzowicach, ul. Siedliska (woda zakupywana z Gminnego Zakładu Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice). Z uwagi na natychmiastowe podjęcie działań naprawczych (płukanie i dezynfekcja) nie wydawano decyzji.

Woda była warunkowo przydatna do spożycia, po uprzednim przegotowaniu w okresie od 25.08.2025 r. do 4.09.2025 r. Po zakończeniu działań naprawczych przeprowadzono rekontrolne badanie wody, które wykazało jej przydatność do spożycia.

W oparciu o wyniki prowadzonego monitoringu jakości wody stwierdza się, że woda pochodząca z ujęcia Pyrzowice odznacza się znaczną, utrzymującą się w górnej granicy normy zawartością azotanów, z możliwością okresowych przekroczeń dopuszczalnej wartości dla tego parametru. W związku z powyższym, w razie konieczności zapewnienia właściwej jakości wody prowadzone jest mieszanie z wodą zakupywaną z GZGWiK Mierzęcice lub Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej w 2025 r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia. Liczba awarii urządzeń wodociągowych należących do Gminy wynosiła 23.

2. Ocena jakości wody w pływalniach i innych obiektach wyposażonych w niecki basenowe oraz w kąpielisku

W 2025 r. na terenie powiatu tarnogórskiego czynnych było 5 pływalni opartych na wodzie wodociągowej (w tym 3 kryte, 1 mieszana kryto-odkryta i 1 odkryta).

W 2025 r. w ramach kontroli urzędowych jakości wody w pływalniach (woda wprowadzana do niecek z systemu cyrkulacji, niecki basenowe, natryski) przeprowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym 87 próbek wody.

Stwierdzono przypadki niespełnienia wymagań dla następujących parametrów:

- legionella,
- gronkowce koagulazo-dodatnie,
- chlor wolny,
- chlor związany,
- mętność,

- chloroform,
- potencjał redoks,

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez zarządców obiektów kontroli wewnętrznej jakości wody na pływalniach.

W 2025 r. liczba raportowanych próbek wody pobranych z pływalni (woda wprowadzana do niecek z systemu cyrkulacji, niecki basenowe, natryski) na nadzorowanym terenie wynosiła 1049.

Stwierdzono przypadki niespełnienia wymagań dla następujących parametrów:

- gronkowce koagulazo-dodatnie,
- *Escherichia coli*,
- *Pseudomonas aeruginosa*,
- gronkowce koagulazo-dodatnie,
- legionella,
- ogólna liczba mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$
- azotany,
- mętność,
- chlor wolny,
- chlor związany,
- potencjał redoks,
- utlenialność
- chloroform.

W każdym przypadku stwierdzenia niespełnienia wymagań zarządcy obiektów podejmowali na bieżąco stosowne działania naprawcze.

W związku z powyższym stwierdza się, że eksploatacja pływalni w Szkole Podstawowej nr 10, Tarnowskie Góry, ul. Kochanowskiego 15; Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. J. Ziętka, Tarnowskie Góry, ul. Śniadeckiego 1 i Ośrodku Wypoczynkowym „Brzeźnica” Brynek była prowadzona w sposób odpowiadający wymaganiom.

Natomiast w przypadku pływalni: Park Wodny w Tarnowskich Górach i MOSIR Radzionków, ul. Norwida 2A eksploatacja była prowadzona w sposób odpowiadający wymaganiom, z nieprawidłowościami (wystąpiły trudności z utrzymaniem właściwej jakości fizykochemicznej wody w zakresie stężenia chloroformu).

Również w ramach kontroli wewnętrznej przedłożono 15 wyników badania próbek wody z basenów odkrytych, które nie spełniają kryteriów pływalni: Radzionków Księża Góra, ul. Księżogórska 90 i basen w Krupskim Młynie ul. Główna. Obiekty były dopuszczone do eksploatacji.

Na nadzorowanym terenie w sezonie letnim 2025 r. na Zalewie Nakło - Chechło zostało zorganizowane 1 kąpielisko „Pole biwakowe numer 1”.

Przed sezonem kąpielowym i w sezonie kąpielowym 2025 r. na podstawie otrzymanych wyników badań i wizualnych ocen Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu wydał 4 bieżące oceny jakości wody w kąpielisku stwierdzające przydatność wody do kąpeli.

Na ich podstawie stwierdza się, że woda w kąpielisku „Pole biwakowe numer 1” w tegorocznym sezonie kąpielowym spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli (Dz. U. z 2019 r., poz. 255).

3. Ocena jakości wody ciepłej w zakresie obecności bakterii legionella w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz w budynkach zamieszkania zbiorowego

Skontrolowano jakość ciepłej wody w 15 obiektach, w tym:

- szpitale - 3,
- areszt-1,
- internat-1,
- inne zakłady opieki zdrowotnej (podmioty lecznicze-szpital) - 1,
- hotel-1,
- inne świadczące usługi hotelarskie - 7,
- zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy - 1.

Skolonizowanie sieci przez pałeczki Legionella sp. stwierdzono w 3 obiektach:

- „Repty” Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. J. Ziętka, ul. Śniadeckiego 1, Tarnowskie Góry;

- Areszt Śledczy w Tarnowskich Górach, ul. Opolska 17a;

- Hotel na Podzamczu, ul. Pyskowska 39, Tarnowskie Góry.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu wydał decyzję nakazującą podjęcie działań mających na celu zapewnienie właściwej jakości wody, które zostały wykonane.

Ogółem w 2025 r. na obecność bakterii legionella pobrano 83 próbki wody, w tym 14 zakwestionowano. W ramach kontroli wewnętrznej przedłożono 7 wyników badań próbek wody.

V. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

W 2025 r. kontrole stanu sanitarnego przeprowadzono w 248 obiektach użyteczności publicznej, spośród 795 ujętych w ewidencji, gdzie łącznie przeprowadzono 261 kontroli.

Wśród skontrolowanych obiektów znalazły się m.in.: domy pomocy społecznej i noclegownie; zakłady służące pielęgnacji i upiększaniu ciała; obiekty hotelarskie i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie; ustępy publiczne i ogólnodostępne; pływalnie kryte i odkryte; dworce autobusowe i kolejowe, przystanki; cmentarze, domy pogrzebowe i obiekty świadczące usługi w zakresie transportu zwłok i szczątków oraz obiekty określane jako „inne obiekty”, do których zaliczamy m.in. apteki, obiekty turystyczne, sportowe, kulturalno-widowiskowe, tereny rekreacyjne, place zabaw, piaskownice, stacje paliw, magle, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, transport publiczny.

W roku 2025 r. na polecenie Głównego Inspektora Sanitarnego objęto wzmożonym nadzorem sanitarnym zakłady oferujące usługi „solaryjne” w zakresie realizacji wymogów ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz.U z 2017 r. poz. 2111) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium (Dz.U. z 2018 r. poz. 275).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzoruje 4 obiekty, w których wykonywane są usługi „solaryjne”. Przeprowadzono 4 kontrole sanitarne, w trakcie których nie stwierdzono naruszeń wymogów w/w ustawy, jak również nie stwierdzono nieprawidłowości stanu higieniczno-sanitarnego.

Bieżący nadzór nad obiektami użyteczności publicznej dotyczy licznych i różnorodnych obiektów, co powoduje zróżnicowanie wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać obiekty należące do poszczególnych kategorii. Wyniki przeprowadzonych kontroli wskazują, że stan sanitarny obiektów jest na tym samym poziomie.

1. Ocena wybranych grup obiektów

Na koniec 2025 r. ze złym stanem higieniczno - sanitarnym i technicznym wykazano w 5 obiektach. Poniżej oceniono grupy obiektów, w których nie wszystkie obiekty spełniały wymagania higieniczno - sanitarne jak i techniczne, na które zostały wydane decyzje nakazujące.

Domy pomocy społecznej

Ogółem w ewidencji znajduje się 7 obiektów, skontrolowano 6.

Ze złym stanem oceniono 2 obiekty.

W porównaniu do roku ubiegłego, stan higieniczno – sanitarny i techniczny obiektów z przedmiotowej grupy uległ pogorszeniu, gdyż w 2024 r. wykazano tylko 1 obiekt ze złym stanem higieniczno - sanitarnym.

Placówki zapewniające całodobową opiekę

Ogółem w ewidencji znajduje się 9 obiektów, skontrolowano 9.

Ze złym stanem oceniono 1 obiekt gdzie nałożono mandat karny w wysokości 500 zł. W porównaniu do roku ubiegłego, stan higieniczno – sanitarny i techniczny obiektów z przedmiotowej grupy uległ pogorszeniu, gdyż w 2024 r. nie wykazano obiektu ze złym stanem higieniczno - sanitarnym.

Tereny rekreacyjne

W ewidencji znajduje się 117 obiektów, z których skontrolowano 31. W 3 obiektach stwierdzono zły stan sanitarno – higieniczny.

W porównaniu do roku ubiegłego, stan higieniczno-sanitarny obiektów uległ poprawie. Na koniec roku 2024 r. wykazano 2 obiekty ze złym stanem sanitarno – higienicznym.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu

W roku 2025 skontrolowano 68 zakładów z 270 objętych nadzorem PPIS w Bytomiu.

W tej grupie obiektów nałożono 1 mandat karny na kwotę 400,00 zł.

W porównaniu do roku ubiegłego, stan higieniczno - sanitarny i techniczny obiektów uległ pogorszeniu, gdyż w 2024 r. nie stwierdzono nieprawidłowości w tej grupie obiektów.

Inne obiekty użyteczności publicznej

W tej grupie obiektów zewidencjonowanych jest łącznie 200 obiektów, takie jak: obiekty sportowe, apteki, stacje paliw, targowiska, transport publiczny, wysypiska śmieci pralnie chemiczne, noclegownie, ustępy publiczne.

Skontrolowano 51 obiektów. Ze złym stanem oceniono 1 obiekt, na którego wydano decyzję nakazującą.

W porównaniu do roku 2024 stan sanitarny obiektów uległ poprawie.

2. Interwencje

W 2025 r. z powiatu tarnogórskiego wpłynęło 20 interwencji.

4 sprawy zostały przekazane bez wstępnego rozpoznania do innego organu, 15 spraw zostało rozpatrzonych w całości przez PPIS w Bytomiu, gdzie w 8 przypadkach przeprowadzono kontrole, a w 3 przypadkach zostały rozpatrzone pismem do strony i w 4 przypadkach przeprowadzono wizje. 1 interwencja zostanie rozpatrzona w 2026 roku.

W związku z interwencjami przeprowadzono ogółem 9 kontroli.

5 interwencji okazało się zasadnych. Wydano 2 decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości oraz nałożono 1 mandat karny na kwotę 500,00 zł. i wydano zalecenia doraźne.

Wniesione interwencje dotyczyły następujących spraw:

- niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi - lokale usługowe i budynki mieszkalne (8)
- złego stanu sanitarnego mieszkań (7)
- inne (5).

Największa liczba zgłoszonych interwencji (8 zgłoszeń) dotyczyła niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. 1 sprawa została bez rozpatrzenia 7 interwencji PPIS w Bytomiu rozpatrzył w całości w ramach posiadanych kompetencji, gdzie 6 interwencji wymagało przeprowadzenia kontroli, a 1 sprawa została rozpatrzona pismem. Łącznie przeprowadzono 7 kontroli.

2 interwencje okazały się zasadne.

Wydano 2 decyzje nakazujące oraz nałożono 1 mandat karny na kwotę 500,00 zł.

Zasadne interwencje dotyczyły:

1) Budynku mieszkalnego w Tarnowskich Górach przy ul. Henryka Sienkiewicza 13. Kontrola wykazała nieprawidłowości w częściach wspólnych dla lokatorów budynku, tj.: zalegające znaczne ilości odpadów wielkogabarytowych i odpadów komunalnych na półpiętrze pomiędzy 2 a 3 piętrem, co skutkowało wydaniem decyzji nakazującej na właścicielkę budynku.

2) Domu Seniora „Zacisze” w Nowej Wsi Tworoskiej przy ul. Wiejska 123A. Kontrola wykazała nieprawidłowości, tj.: brudne, zakurzone ściany w sali rehabilitacyjnej; brudne zakurzone ściany w gabinecie zabiegowym; brudne, zakurzone szuflady w gabinecie zabiegowym; brudna lodówka na leki w gabinecie zabiegowym; brudny zniszczony zlew w dyżurce pielęgniarek; pęknięte ściany w dyżurce pielęgniarek; brudna, zakurzona szafka pod zlewem w dyżurce pielęgniarek; brudne podłogi w pomieszczeniu pralni na II piętrze; zniszczone futryny drzwi w pomieszczeniu pralni na I piętrze; niedziałająca pralka w pomieszczeniu pralni na I piętrze; brudny zakurzony regał w pomieszczeniu WC dla personelu na parterze budynku; przeterminowane środki do dezynfekcji rąk na wózku służącym do higieny dla pensjonariuszy; przeterminowane środki czystości, zniszczone drzwi w pokojach pensjonariuszy nr 210, 213, 214, 221; pojemniki z odpadami niebezpiecznymi przechowywane w jednej szafce z lekami; brak na wyposażeniu środków dezynfekcyjnych do powierzchni; brak dozowników z preparatem do dezynfekcji rąk w pokoju pielęgniarek brak oznaczenia pojemników z preparatem do dezynfekcji rąk i sprzętu z nazwą preparatu, datą sporządzenia roztworu, podpisem osoby sporządzającej, co skutkowało wydaniem decyzji nakazującej oraz nałożeniem mandatu karnego w kwocie 500,00 zł.

W sprawie złego stanu sanitarnego mieszkań i związanych z tym uciążliwości wpłynęło 7 interwencji. 1 sprawa została przekazana bez wstępnego rozpoznania do właściwego organu. 6 spraw PPIS w Bytomiu rozpatrzył w ramach posiadanych kompetencji, gdzie w 1 przypadku przeprowadzono kontrolę, a 2 sprawy rozpatrzono pismem natomiast 3 sprawy wymagały przeprowadzenia wizji.

Zasadne okazały się 3 interwencje.

5 pozostałych spraw dotyczyło:

- chemicznych odorów, których przypuszczalnym źródłem pochodzenia są ścieki komunalne. Sprawa została przekazana do Urzędu Gminy w Zbrostawicach;
- sposobu przeprowadzenia kontroli osobistej podczas odprawy granicznej dokonanej przez pracowników Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach. Sprawa została przekazana do Placówki Straży Granicznej w Katowicach - Pyrzowicach;
- uciążliwych zapachów pochodzących z kurnika. Sprawa została przekazana do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach, Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Tarnowskich Górach oraz Wójta Gminy Świerklaniec;
- nielegalnego składowania odpadów na prywatnej posesji. PPIS w Bytomiu przeprowadził wizję terenu z udziałem przedstawicieli Urzędu Gminy, a następnie wydał opinię sanitarną;
- uciążliwości powodowanych przez hałas. Przeprowadzono 1 kontrolę, która nie potwierdziła występowania nieprawidłowości.

Wnioski:

W roku 2025 większość skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej spełniała podstawowe wymagania higieniczno - sanitarne i techniczne. Ogółem skontrolowano 248 obiektów oraz wydano 9 decyzji nakazujących, z których 5 jest w trakcie realizacji. Biorąc pod uwagę fakt, iż skontrolowano mniej obiektów niż rok wcześniej, a wydano więcej decyzji nakazujących oraz więcej obiektów pozostaje w złym stanie sanitarnym, można stwierdzić, że stan sanitarny uległ pogorszeniu. W porównaniu do roku ubiegłego liczba zgłoszonych interwencji zmniejszyła się, niemniej jednak wzrosła ilość interwencji zasadnych.

VI. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych

PPIS w Bytomiu sprawuje bieżący nadzór sanitarny nad higieną procesów nauczania oraz higieną otoczenia i pomieszczeń w szkołach, żłobkach, przedszkolach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych, placówkach wypoczynku oraz uczelniach wyższych. Nadzór ten dotyczy również kontroli przestrzegania przepisów określających wymogi higieniczne i zdrowotne w stosunku do sprzętu używanego w tych obiektach.

W 2025 r. na terenie powiatu tarnogórskiego, bieżącym nadzorem sanitarno - higienicznym objęte było 364 obiekty, w tym 126 obiektów sezonowych. Skontrolowano 166 placówek. W roku sprawozdawczym na terenie powiatu tarnogórskiego utworzono dwa nowe kluby dziecięce, jedną szkołę policealną, jedną placówkę wychowania pozaszkolnego oraz jedną placówkę rekreacyjną. Zlikwidowano natomiast żłobek.

1. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych.

Szkoły

W 2025 r. pod nadzorem PPIS w Bytomiu na terenie powiatu tarnogórskiego, znajdowało się 79 szkół, w tym: 40 szkół podstawowych, 4 licea ogólnokształcące, 1 technikum, 2 szkoły policealne, 6 szkół specjalnych oraz 26 zespołów szkół, w tym 2 zespoły szkół specjalnych.

W 2025 r. przeprowadzono 71 kontroli w grupie w/w placówek.

W roku sprawozdawczym wydano jedną decyzję nakazującą oraz wydano 4 decyzje zmieniające termin wykonania nakazów wydanych w latach wcześniejszych.

W roku sprawozdawczym w całości wykonano 1 decyzję wydaną w latach wcześniejszych.

Jednakże w dalszym ciągu istnieją placówki, w których wydane decyzje administracyjne w latach wcześniejszych są kilkakrotnie prolongowane, co powoduje pogorszenie się zarówno ich stanu sanitarno - higienicznego oraz technicznego.

We wszystkich skontrolowanych placówkach szkolnych zapewniono odpowiednią ilość środków higieny osobistej oraz środków czystości i dezynfekcyjnych.

W ramach profilaktyki zdrowotnej i współpracy z pielęgniarkami szkolnymi wykonano pomiary w zakresie obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w wytypowanych placówkach.

Dokonano pomiarów wagi tornistrów u 1583 uczniów, w 89 oddziałach 9 szkół podstawowych.

Badania wykazały, że 278 przebadanych uczniów nosiło zbyt ciężki tornister – powyżej 15% masy ciała.

Przedszkola i inne formy

W 2025 r. pod nadzorem PPIS w Bytomiu było 65 przedszkoli, w których łącznie przeprowadzono 39 kontroli.

Wydano 1 decyzję zmieniającą termin wykonania nakazów. W roku sprawozdawczym jedna decyzję nakazującą została wykonana w całości.

Stan bieżącej czystości i porządku w kontrolowanych placówkach był prawidłowy i nie budził zastrzeżeń. Przeprowadzono 8 kontroli w zakresie oceny terenów rekreacyjnych i placów zabaw. Placówki posiadają aktualne przeglądy stanu technicznego urządzeń zabawowych.

Przed rozpoczęciem sezonu wiosenno - letniego dokonywana jest wymiana piasku w piaskownicach, a piaskownice zabezpieczane są przed zanieczyszczeniami.

Żłobki i kluby dziecięce

Pod nadzorem PPIS w Bytomiu było 18 placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, w tym 4 kluby malucha, w których łącznie przeprowadzono 18 kontroli. W porównaniu z rokiem ubiegłym sytuacja sanitarna utrzymuje się na stałym poziomie.

Placówki Opiekuńczo - Wychowawcze Wsparcia Dziennego

W 2025 r. pod nadzorem były 3 świetlice środowiskowe, 2 warsztaty terapii zajęciowej oraz 1 ośrodek rehabilitacyjno - edukacyjno - wychowawczy.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 3 kontrole w ww. placówkach, a stan sanitarno - higieniczny placówek nie budził zastrzeżeń.

2. Nadzór nad warunkami higieny pracy ucznia

Dostosowanie mebli do zasad ergonomii

W zakresie badań problemowych w 2025 r. dokonano pomiarów mebli przedszkolnych i szkolnych w wytypowanych placówkach. W roku sprawozdawczym skontrolowano w tym zakresie:

- 41 oddziałów w 7 szkołach podstawowych,
- 1 oddział w 1 przedszkolu.

Łącznie zmierzono 907 dzieci.

W 1 placówce w 3 oddziałach stwierdzono nieprawidłowości, gdzie 37 dzieci siedziało w meblach edukacyjnych niedostosowanych do zasad ergonomii.

Placówki są sukcesywnie doposażone w nowe meble o zróżnicowanych wysokościach, dostosowanych do zasad ergonomii i posiadających stosowne atesty oraz certyfikaty.

Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych

W trakcie przeprowadzania kontroli kompleksowych w 2025 r. w 32 placówkach dokonano oceny rozkładów zajęć lekcyjnych, w tym w 25 szkołach podstawowych oceniono 173 oddziały.

W wyniku przeprowadzonych ocen stwierdzono, że w placówkach rozkłady zajęć układane są prawidłowo z zachowaniem podstawowych zasad higieny zgodnie z wymogami § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604, z późniejszymi zmianami). Uwzględnione zostały potrzeby równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia oraz stałego czasu rozpoczynania zajęć lekcyjnych w poszczególnych dniach tygodnia.

Sytuacja w porównaniu z rokiem ubiegłym jest stabilna.

Ocena warunków do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego

W roku sprawozdawczym nie wydano decyzji dotyczących poprawy stanu sanitarno - higienicznego i technicznego pomieszczeń bloku sportowego.

W 2025 r. prolongowano 1 decyzję administracyjną wydaną w latach wcześniejszych.

Ogólny stan techniczny sprzętu sportowego na terenie bloków sportowych jest dobry.

Odnotowuje się, że młodzież korzysta z natrysków sporadycznie.

Ocena warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych

W czasie przeprowadzanych kontroli we wszystkich szkołach dokonywana jest ocena warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych.

Pracownie komputerowe są prawidłowo wyposażone oraz sukcesywnie doposażone w nowy sprzęt multimedialny. W oknach zainstalowane są osłony ochraniające przed nadmiernym nasłonecznieniem.

Stan sanitarno - higieniczny był bez zastrzeżeń. Na żadną placówkę nie wydano decyzji.

Ocena warunków w pracowniach chemicznych (używanie substancji i preparatów chemicznych)

W czasie przeprowadzanych kontroli dokonano oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w placówkach posiadających pracownie chemiczne.

Zarówno w 2024, jak i w 2025 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych w kontrolowanych placówkach posiadających pracownie chemiczne.

W pracowniach chemicznych lub na ich zapleczach, gdzie stosowane są w czasie zajęć substancje niebezpieczne zapewniony jest dopływ bieżącej, zimnej wody. W pracowniach znajdują się aktualne spisy wykorzystywanych w czasie zajęć z chemii niebezpiecznych substancji chemicznych. Niebezpieczne substancje chemiczne są prawidłowo przechowywane w wydzielonych zamykanych szafach w prawidłowo oznakowanych pojemnikach.

Nauczyciele z chemii posiadają aktualne karty charakterystyki substancji niebezpiecznych, które udostępniane są w czasie kontroli.

Wszystkie pracownie posiadają apteczki pierwszej pomocy, a nauczyciele posiadają zaświadczenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Część szkół z uwagi na brak odpowiednich warunków technicznych nie posiada pracowni chemicznych, ani nie stosuje substancji niebezpiecznych podczas prowadzonych zajęć lekcyjnych, wówczas zajęcia z chemii są realizowane wyłącznie w formie teoretycznej lub pokazów multimedialnych.

3. Profilaktyczna opieka zdrowotna

Podczas oceny spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych w szkołach dokonywane są oceny stanu sanitarno - higienicznego i technicznego gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

We wszystkich placówkach stan sanitarno - higieniczny i techniczny skontrolowanych pomieszczeń wraz z wyposażeniem nie budził zastrzeżeń.

Zdecydowana większość gabinetów posiada nowo zakupione wyposażenie zgodnie z obowiązującymi wymogami wraz z elektronicznymi wagami medycznymi. Wszystkie gabinety posiadają umywalki z dopływem bieżącej, ciepłej i zimnej wody. Przy umywalkach znajdują się dozowniki ze środkiem myjącym oraz ze środkiem dezynfekcyjnym.

Pielęgniarki szkolne w ramach swojej działalności dokonują bieżących przeglądów czystości skóry uczniów zgodnie z wewnętrznymi procedurami opracowanymi przez dyrektorów placówek, co odnotowywane jest w dokumentacji medycznej.

Wszystkie gabinety wyposażone są w środki do dezynfekcji pomieszczeń i wyposażenia.

W ramach współpracy z pielęgniarkami szkolnymi dokonuje się pomiarów obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, po których podejmowane są działania profilaktyczne w ww. zakresie.

4. Ocena wypoczynku dzieci i młodzieży

W ramach akcji „Zima 2025” w bazie Ministerstwa Edukacji Narodowej zgłoszono 37 turnusów wypoczynku w formie półkolonii w miejscu zamieszkania oraz 1 turnus w obiekcie używanym okazjonalnie.

W trakcie trwania wypoczynku skontrolowano 18 placówek. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Ogółem w placówkach skontrolowanych wypoczywało 633 dzieci i młodzieży.

W ramach akcji „Lato 2025” zgłoszonych zostało 97 turnusów letniego wypoczynku, skontrolowano 15 z nich. Ogółem w skontrolowanych placówkach wypoczywało 602 dzieci i młodzieży. W porównaniu z ubiegłym rokiem sprawozdawczym zmniejszyła się liczba uczestników wypoczynku.

W placówkach wypoczynku stan sanitarno - higieniczny pomieszczeń był dobry, a wyposażenie prawidłowe oraz zapewniono w nich dostęp do bieżącej, ciepłej wody wraz z odpowiednią ilością środków do utrzymania higieny osobistej uczestników wypoczynku.

5. Interwencje

W 2025 r. zgłoszono trzy interwencje na nadzorowanym terenie.

Zgłoszone interwencje dotyczyły złego stanu sanitarno – higienicznego i technicznego sanitariatów dla uczniów, w salach zajęć oraz temperatury w pomieszczeniach szkół.

Natomiast interwencja na placówkę rekreacyjną (sala zabaw) dotyczyła stanu sanitarnego wyposażenia placówki.

Wszystkie zgłoszone interwencje były niezasadne.

Wnioski:

W porównaniu z rokiem ubiegłym stwierdzono:

- ilość prolongowanych decyzji administracyjnych wydanych w latach wcześniejszych uległa zwiększeniu,
- wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące, liczba ta zmniejszyła się w porównaniu do roku 2024,
- w roku sprawozdawczym zrealizowano w całości 3 decyzje nakazujące.

Nadal stwierdza się konieczność terminowego realizowania nakazów decyzji administracyjnych PPIS w Bytomiu i większego zaangażowania organów w zabezpieczenie odpowiedniej ilości środków finansowych z przeznaczeniem na prace remontowe, których dyrektorzy placówek nie są w stanie zrealizować we własnym zakresie.

Wielokrotne prolongowanie nakazów decyzji wydanych w latach wcześniejszych powoduje pogorszenie się warunków sanitarno - technicznych i niewłaściwe ich utrzymanie.

W nadzorowanych placówkach podjęto działania edukacyjno - informacyjne w ramach prowadzenia kontroli, które dotyczyły:

- obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych,
- pomiarów dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii,
- działania edukacyjno-informacyjne w zakresie wszawicy,
- bezpiecznych wakacji, w trakcie trwania turnusów wypoczynku letniego i zimowego,
- zmniejszenie ryzyka wystąpienia bakterii z rodzaju Legionella oraz właściwego utrzymania i eksploatacji wewnętrznych sieci wodociągowych.

VII. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

Nadzór nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy ma na celu ochronę zdrowia pracowników przed niekorzystnymi skutkami narażenia na czynniki pochodzenia chemicznego, fizycznego i biologicznego w środowisku pracy. Działania te zapobiegają powstawaniu chorób, w tym chorób zawodowych oraz poprawiają stan sanitarny pomieszczeń i otoczenia zakładów, co pozwala zapewnić pracownikom bezpieczeństwo podczas wykonywanych prac.

Na terenie powiatu tarnogórskiego nadzorem objętych jest 466 obiektów o różnej formie prawnej, prowadzące działalność gospodarczą zarówno produkcyjną, jak i usługową oraz handlową. W 2025 r. przeprowadzono 156 kontroli w 129 obiektach, wydano 53 decyzje administracyjnych związanych z nadzorem i 13 decyzji w sprawie chorób zawodowych.

1. Ocena realizacji wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakładach pracy

W ramach prowadzonego nadzoru nad warunkami pracy na terenie powiatu tarnogórskiego skontrolowano 95 zakładów, przeprowadzono 121 kontroli w tym 2 interwencyjne. W 26 zakładach stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły następujących zagadnień:

- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy; brak rejestru i kart badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia;
- zły stan sanitarno - techniczny pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno - sanitarnych
- brak rejestru prac których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym;
- brak rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym;
- brak szkoleń bhp pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym;
- brak stanowiskowych instrukcji bhp; przekroczenie NDN hałasu na stanowiskach pracy, przekroczenie NDS manganu na stanowisku pracy, w ocenie ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy nie uwzględnia się wszystkich czynników szkodliwych dla zdrowia, a w szczególności czynnika biologicznego;
- brak spisu substancji i mieszanin chemicznych stosowanych w zakładzie; brak aktualnych kart charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych;.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości wydanych zostało 26 decyzji administracyjnych nakazujących. Ponadto na wniosek stron wydano 24 decyzje zmieniające termin wykonania wcześniej wydanych nakazów oraz 2 decyzje uchylające wykonanie nakazów w związku z zakończeniem działalności produkcyjnej.

Na koniec 2025 r. w 12 zakładach pracy stwierdzono występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (hałas, pyły, czynniki chemiczne, mikroklimat gorący).

Podczas kontroli stwierdzono, że stanowiska pracy gdzie występują przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia są oznakowane i w miarę możliwości technicznych odizolowane.

Pracodawcy podejmują działania organizacyjno-techniczne zmierzające do ograniczenia

narażenia na te czynniki. Pracownicy są poinformowani o narażeniu oraz wyposażeni w środki ochrony osobistej, poddawani są również badaniom profilaktycznym lekarskim i monitorowany jest stan zdrowia pracowników narażonych.

2. Nadzór nad chemikaliami i produktami kosmetycznymi

W ramach prowadzonego nadzoru nad chemikaliami i produktami kosmetycznymi przeprowadzono 35 kontroli w tym 11 kontroli w obiektach wprowadzających do obrotu produkty chemiczne, detergenty, produkty biobójcze oraz 24 kontrole z zakresu wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych. Kontrole dotyczyły głównie kart charakterystyki oznakowania produktów, składu produktu, posiadanych pozwoleń na obrót produktami biobójczymi. Podczas kontroli kosmetyków w 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowość taką jak: na etykiecie produktu kosmetycznego Dezodorant typu roll-on i produkcie żel do ciała stwierdzono nieprawidłową nazwę poprzedzającą wykaz składnika produktu – zamiast wyrażenia „ingredients” umieszczono wyrażenie „INCI”. Wszczęto postępowanie administracyjne. Strona usunęła nieprawidłowości w ustawowym terminie, w związku z czym PPIS w Bytomiu wydał decyzję umarzającą postępowanie.

W ramach współpracy z Urzędem Celnym – Port Lotniczy Katowice Pyrzowice w roku 2025 wydano 15 opinii (4 dotyczące substancji i mieszanin chemicznych oraz 11 dotyczących produktów kosmetycznych) w zakresie spełnienia przez wyrób obowiązujących przepisów prawnych i możliwość udostępniania opiniowanych produktów na rynku na terytorium RP. Ponadto PPIS w Bytomiu brał udział w akcji pod nazwą PCA zorganizowanej przez Krajową Administrację Skarbową we współpracy z Główną Inspekcją Sanitarną oraz Państwową Inspekcją Handlową. Akcja polegała na wspólnej kontroli przesyłek zawierających kosmetyki i/lub suplementy diety zamawiane z krajów spoza UE przez osoby prywatne za pomocą platform zakupowych. W ramach akcji pracownik wraz z funkcjonariuszem KAS skontrolował 30 przesyłek i wydał 9 opinii negatywnych dotyczących importowanych produktów kosmetycznych do RP, dalsze działania podejmowała Krajowa Administracja Skarbowa.

3. Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2025 r. na terenie powiatu tarnogórskiego nie odnotowano zgłoszeń w zakresie podejrzenia wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Pracownicy na bieżąco dokonują weryfikacji stron internetowych w zakresie sprzedaży środków zastępczych.

4. Choroby zawodowe

W roku 2025 roku PPIS w Bytomiu wydał 13 decyzji w sprawie chorób zawodowych, w tym 11 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej i 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w 2025 r. wynosi 11 przypadków w tym: 8 przypadków pylic płuc, 1 przypadek nowotworu złośliwego – rak płuca, 3 przypadki przewlekłej choroby układu ruchu wywołana sposobem wykonywania pracy, 2 przypadki ubytku słuchu.

Ww. choroby były spowodowane pracą w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami: pyłami zwłókniającymi, pyłami zawierającymi wolną krzemionkę oraz hałasu.

Zestawienie stwierdzonych chorób zawodowych w latach 2024 i 2025

Numer choroby zawodowej i nazwa	2024 r.	2025 r.
	Liczba przypadków	Liczba przypadków
poz. 3 - pylice płuc	1	8
poz. 17 – nowotwór złośliwy	1	1
poz. 19 - przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	3	0
poz. 20 - przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	2	0
poz. 21 - obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu (...)	0	2
poz. 22 – zespół wibracyjny	1	0
Razem	8	11

Z powyższej tabeli wynika, że na terenie powiatu tarnogórskiego w porównaniu do roku 2024 zwiększyła się liczba stwierdzonych chorób zawodowych (z 8 na 11 przypadków). W roku 2025 roku zwiększyła się liczba stwierdzonych pylic płuc (z 1 na 8 przypadków). Pojawiły się przypadki chorób zawodowych, których nie notowano w 2024 r., tj. ubytek słuchu (poz. 21 wykazu chorób zawodowych - 2 przypadki). W 2025 roku stwierdzono tyle samo nowotworów złośliwych co w 2024 r. Nie stwierdzono natomiast przewlekłych chorób obwodowego układu nerwowego, układu ruchu oraz zespołu wibracyjnego.

5. Działalność interwencyjna

W 2025 r. wpłynęło 9 wniosków o podjęcie interwencji. Interwencje dotyczyły:

- nieprawidłowych warunków pracy (pomieszczenia pracy i przekroczenie hałasu;
- nadmierne zapylenie na stanowiskach pracy;
- niewłaściwie oznakowanych chemikaliów sprzedawanych przez producenta;

- niewłaściwie oznakowanych produktów kosmetycznych sprzedawanych przez dystrybutora, bądź używanych przez użytkownika końcowego;
- sprzedawania złej jakości biomasy konopnej jako surowca kosmetycznego;
- przeprowadzania zabiegów kosmetycznych z wykorzystaniem iniekcji z kwasu hialuronowego przez osoby nieuprawnione.

Przeprowadzono 6 kontroli, w 2 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości i wydano 2 decyzje nakazujące pozostałe 4 kontrole dot. niewłaściwego oznakowania produktów chemicznych, nie wykazały nieprawidłowości. 3 wnioski przekazano do rozpatrzenia innym organom zgodnie z kompetencjami tj. 1 do Inspekcji Handlowej dot. sprzedawania złej jakości biomasy konopnej i 2 do Inspekcji Farmaceutycznej dot. przeprowadzania zabiegów kosmetycznych z wykorzystaniem iniekcji z kwasu hialuronowego.

Wnioski:

1. Przeprowadzone kontrole w zakładach pracy podobnie jak w roku ubiegłym wykazały, że pracodawcy nie przestrzegają częstotliwości badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy. Ponadto stwierdzono, że pracodawcy nie dbają o stan sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń higienicznosanitarnych. Istotnym czynnikiem w zachowaniu odpowiedniego stanu higieniczno - sanitarnego zakładów pracy jest systematyczny nadzór w tym zakresie. Prowadzona działalność kontrolna w dużym stopniu przyczynia się bowiem do podnoszenia stanu bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników zatrudnionych w kontrolowanych zakładach pracy, szczególnie w warunkach narażenia zawodowego.
2. Przeprowadzone kontrole w zakresie chemikaliów i produktów kosmetycznych wykazały, że większość podmiotów wprowadzających do obrotu produkty spełniają wymagania prawne.
3. W zakresie chorób zawodowych w 2025 r. zaobserwowano wzrost liczby stwierdzonych chorób zawodowych będących następstwem narażenia na czynniki szkodliwe w środowisku pracy lub wywołane sposobem wykonywania pracy.

W roku sprawozdawczym przedstawiciele PPIS w Bytomiu w ramach prowadzonego nadzoru w zakładach pracy podejmowali działania informacyjno - edukacyjne. Omawiano zagadnienia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, wskazywano przepisy regulujące powyższe zagadnienia. Działania edukacyjno - informacyjne prowadzono również podczas nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów chemicznych, omawiano wymagania dotyczące oznakowania opakowań produktów kosmetycznych, produktów biobójczych, detergentów oraz innych produktów wprowadzanych do obrotu. Podczas kontroli sprawdzano również realizację zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych tj. zakazu palenia na terenie zakładu pracy.

VIII. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Działalność PPIS w Bytomiu w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego realizowano na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez wykonywanie zadań, których celem było zapewnienie właściwego

stanu sanitarno - zdrowotnego w obiektach, a także zagwarantowanie, aby projektowane obiekty nie powodowały zagrożenia i uciążliwości dla ludzi zamieszkałych i przebywających w ich sąsiedztwie. Opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przedsięwzięć dotyczyło takich obiektów jak np.: obiekty żywieniowo - żywnościowe, obiekty usługowo-handlowe, obiekty przemysłowe, obiekty wychowania i nauczania (szkoły, przedszkola, itp.), zakłady kosmetyczno - fryzjerskie i odnowy biologicznej, inwestycje drogowe, inwestycje związane z gospodarką wodno-ściekową, inwestycje związane z gospodarką odpadami, obiekty kultury i inne.

Stanowiska Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i dotyczą planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu.

W 2025 roku zapobiegawczy nadzór sanitarny realizowany był poprzez zajmowanie stanowisk w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych w sprawach:

1. projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów ogólnych, zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
2. warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego,
3. oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko,
4. dokumentacji projektowych inwestycji, w szczególności projektów budowlanych,
5. obiektów budowlanych przed dopuszczeniem ich do użytkowania przez właściwy organ.

Ad. 1. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wydano:

- a. 6 opinii uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektów planów ogólnych gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym: 4 dot. planów ogólnych gminy oraz 2 dot. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- b. 29 opinii (w tym 1 negatywna) w sprawie zaopiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w tym: 4 dot. planów ogólnych gminy oraz 25 dot. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Dla powiatu tarnogórskiego zaopiniowano:

Ad a. Na etapie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko:

- projekt planu ogólnego miasta Radzionków,
- projekt planu ogólnego gminy Świerklaniec,
- projekt planu ogólnego miasta Tarnowskie Góry,

- projekt planu ogólnego gminy Miasteczko Śląskie.
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Olimpijczyków, Bałtyckiej i Obwodnica w Tarnowskich Górach,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Kalety - Zachód II”.

Ad b. Na etapie zaopiniowania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:

- trzy projekty planu ogólnego miasta Radzionków,
- projekt planu ogólnego gminy Świerklaniec,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Olimpijczyków, Bałtyckiej i Obwodnica w Tarnowskich Górach,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zbrostawice dla obszaru Świętoszowice,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Karchowice,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Łubie,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Ziemięcice,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Miedary,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Przezchlebie I,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Cmentarnej i Czarnohuckiej w Tarnowskich Górach,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Kamieniec,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla rejonu ulicy Małej w Tarnowskich Górach,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru sołectwa Wieszowa,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Grzybowej, Kościelnej i Chemików w Tarnowskich Górach,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zbrostawice dla obszaru sołectwa Zbrostawice,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w rejonie ulicy Pyskowskiej w Brynku,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ożarowice przy ul. Dworcowej oraz ul. Wojska Polskiego,
- dwa projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Zendek przy ul. Głównej,
- dwa projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Ożarowice przy ul. Zawoda oraz ul. Dworcowa,

- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Pyrzowice,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w granicach administracyjnych sołectw: Niezdara i Ossy,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Krupski Młyn,
- projekt zmiany nr II miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Krupski Młyn,
- projekt zmiany nr I miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Krupski Młyn,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zbrostawice dla obszaru Czekanów – negatywna opinia - brak potwierdzonego spełnienia wymagań (dla terenu planowanego cmentarza) wynikających z przepisów prawnych.

Ad. 2. W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uzgadniano warunki zabudowy i zagospodarowania terenu oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego. Uzgodniono 81 wniosków wystosowanych przez Wójta Gminy Tworóg, Wójta Gminy Świerklaniec, Burmistrza Miasta Miasteczko Śląskie, Wójta Gminy Krupski Młyn. W 2024 roku uzgodniono 21 wniosków.

Ad. 3 W ramach procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wydano:

- a. 13 opinii sanitarnych stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, 2 opinie stwierdzające potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wraz z określeniem zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- b. 5 opinii sanitarnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Przy zajmowaniu stanowisk w ramach sprawowanego zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zwracano szczególną uwagę na takie zagadnienia, jak:

- rodzaj i charakterystyka przedsięwzięcia z uwzględnieniem skali i zasięgu oddziaływania, możliwości kumulowania się oddziaływań zwłaszcza w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej,
- planowane przeznaczenie terenu, w tym oddzielenie stref mieszkaniowych i usługowych od przemysłowych, wyznaczenie terenów pod inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko oraz zachowanie stref ochronnych, w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu na jakość i komfort życia mieszkańców,
- funkcja i ład przestrzenny oraz rekultywacja terenów poprzemysłowych, w celu zapewnienia prawidłowego rozwoju miasta i uporządkowania krajobrazu,

- gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami, zachowanie standardów emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza ze szczególnym uwzględnieniem zastosowanych rozwiązań chroniących środowisko i zdrowie ludzi,
- właściwa organizacja prac remontowo - budowlanych oraz odpowiednie warunki higieniczno-sanitarne w miejscach pracy poprzez zastosowanie stosownych urządzeń i rozwiązań technicznych.

Grupę zaopiniowanych przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stanowiły: inwestycje drogowe – ok. 40%, inne – ok. 35%, inwestycje związane z gospodarką odpadami oraz obiekty przemysłowe – po ok. 10%, inwestycje związane z gospodarką wodno – ściekową – ok. 5%.

W 2024 roku wydano 12 opinii sanitarnych stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, 1 opinię stwierdzającą potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wraz z określeniem zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz 4 opinie sanitarne przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ad. 4. W roku 2025 uzgodnionych zostało pozytywnie 14 dokumentacji projektowych, natomiast w 2024 roku liczba ta wynosiła 7. Wydane opinie dotyczyły obiektów: żywieniowo – żywnościowych i ochrony zdrowia – po ok. 29%, innych – ok. 21%, zakładów kosmetyczno-fryzjerskich i odnowy biologicznej – ok. 14%, obiektów wychowania i nauczania – ok. 7%.

Ad. 5. W zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano 80 stanowisk odnośnie zgłoszeń zakończenia budowy oraz wniosków o dopuszczenie do użytkowania w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych obiektów (w tym 77 opinii sanitarnych dopuszczających do użytkowania obiekt budowlany, 2 opinie stwierdzające niezgodność wykonania obiektu z projektem budowlanym i przepisami prawnymi, 1 nie wyrażająca zgody na dopuszczenie obiektu do użytkowania zgodnie z przeznaczeniem), natomiast w 2024 r. wydane zostały 81 opinie sanitarne (w tym 6 stanowisk negatywnych). Ze wszystkich wpływających wniosków ok. 61% dotyczyło obiektów, na które nałożono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie, pozostałe 39% odnosiło się do zmiany sposobu użytkowania obiektów.

Wśród obiektów zgłaszanych do użytkowania największą grupę stanowiły: obiekty żywieniowo-żywnościowe – ok. 31%, zakłady fryzjersko-kosmetyczne i odnowy biologicznej i inne – po ok. 19%, obiekty usługowo – handlowe – ok. 14%, obiekty ochrony zdrowia – ok. 6%, obiekty wychowania i nauczania, obiekty przemysłowe – po ok. 4%, obiekty turystyczne, w tym hotele, pensjonaty – ok. 3%.

W 2025 roku przeprowadzono łącznie 95 kontroli i wizytacji obiektów oraz inwestycji zlokalizowanych na terenie powiatu tarnogórskiego, a w 2024 roku było ich 81.

Porównując rok 2025 i 2024, w ilości wszystkich załatwianych spraw, obserwujemy wzrost wydanych stanowisk o ok. 40%.

IX. Działalność w zakresie promocji zdrowia i komunikacji społecznej

Realizacja zadań w zakresie promocji zdrowia i komunikacji społecznej w 2025 r. na terenie działania PPIS w Bytomiu wynika z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia, sytuacji epidemiologicznej kraju i potrzeb zdrowotnych ludności.

W celu poprawy stanu zdrowotnego, zwiększenia jakości życia oraz kreowania zdrowego stylu życia społeczności realizowano ogólnopolskie i wojewódzkie prozdrowotne programy edukacyjne oraz interwencje nieprogramowe, w tym kampanie społeczne, akcje zdrowotne. Powyższe działania dot. m.in. prawidłowych nawyków higienicznych, profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki używania środków psychoaktywnych, bezpiecznego korzystania z promieniowania ultrafioletowego, profilaktyki chorób zakaźnych i innych problemów zdrowotnych wynikających z sytuacji epidemiologicznej. W roku 2025 przeprowadzono 23 wizytacje, zorganizowano i przeprowadzono 10 akcji profilaktycznych, 15 zajęć warsztatowych dla dzieci z przedszkoli, uczniów ze szkół podstawowych, ponadpodstawowych a także dzieci wypoczywających w czasie wakacji. Zorganizowano 2 wystawy w związku z Europejskim Dniem Wiedzy o Antybiotykach i Światowym Tygodniem Wiedzy o Antybiotykach, oraz konkurs „Warto wiedzieć o HIV i AIDS” dla uczniów szkół podlegających pod Starostwo Powiatu Tarnogórskiego przeprowadzony w Wieloprofilowym Zespole Szkół w Tarnowskich Górach.

Działania w zakresie profilaktyki nadwagi i otyłości

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), informuje o wzrastającej liczbie otyłych dzieci i młodzieży. Dzieciństwo i dojrzewanie są okresem krytycznym w rozwoju otyłości.

Do zwiększonego przyrostu masy ciała dochodzi zwykle około 8 roku życia i w późniejszym wieku większość dzieci utrzymuje masę ciała na tym samym poziomie w okresie dojrzewania. Ważnym elementem profilaktyki nadmiernej masy ciała jest edukacja w zakresie zasad racjonalnego żywienia i zdrowego stylu życia.

• Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Program profilaktyki nadwagi i otyłości u dzieci, promujący zbilansowane odżywianie i aktywność fizyczną. Program wieloletni, adresowany do uczniów szkół podstawowych klas V-VIII. Jego celem jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie oraz kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin, promowanie zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. W roku szkolnym 2024/2025 realizowana była już XVII edycja programu, do której przystąpiło 30 szkół, przeprowadzono 4 wizytacje działań programowych. Do II etapu konkursu Wiedzy o Zdrowym Stylu Życia „Trzymaj Formę” zakwalifikowała się tylko jedna uczennica ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. ks. Franciszka Blachnickiego w Tarnowskich Górach.

Wojewódzki projekt edukacyjny „Klub Zdrowego Przedszkolaka”

Celem projektu było wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez propagowanie zdrowego stylu życia w placówkach przedszkolnych. Projekt zawierający zróżnicowaną tematykę odnoszącą się do zagadnień zdrowotnych. Zdrowy styl życia powinien być kształtowany już od najmłodszych lat, aby skutecznie kreować zachowania zdrowotne w dorosłym życiu. Adresatami projektu są dzieci, ich rodzice i opiekunowie oraz przedstawiciele środowiska przedszkolnego. Działania projektowe mają wzbogacić wiedzę najmłodszych i ukształtować w nich właściwe nawyki higieniczno-zdrowotne. W roku przedszkolnym 2024/2025 projekt zrealizowało 32 placówki przedszkolne. Edukacją składającą się z czterech modułów objęto łącznie 2126 przedszkolaków. W 5 placówkach przedszkolnych przeprowadzono zajęcia warsztatowe podczas których zaprezentowano przedszkolakom bajkę „Przygody dzielnego niedźwiadka Szczepana”.

- **Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”**

Program dedykowany jest przede wszystkim dzieciom w wieku przedszkolnym, tj.: dla 5-6-latków, rodzicom, opiekunom oraz nauczycielom wychowania przedszkolnego. Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. W trakcie realizacji programu dzieci dowiedziały się skąd biorą się produkty ekologiczne, dlaczego warto je wybierać, jakie są zalecenia zdrowego stylu życia oraz jak przestrzegać zasad higieny. W roku przedszkolnym 2024/2025 projekt zrealizowało 27 placówek, gdzie przeprowadzono jedną wizytację działań programowych. Edukacją łącznie objęto 1648 przedszkolaków.

- **Akcja #wybierz zdrowie**

Celem interwencji było propagowanie aktywności ruchowej poprzez zabawę, kształtowanie postaw i zachowań związanych ze zdrowym, a przede wszystkim aktywnym stylem życia wśród najmłodszych oraz wspomaganie rozwoju społecznego i prawidłowych interakcji z rówieśnikami. Adresatami akcji byli uczniowie szkół podstawowych lub dzieci w miejscach wypoczynku letniego. Zadanie zrealizowane zostało w czasie wakacji z wykorzystaniem scenariusza zajęć pt. „Ścieżka do zdrowia” wśród 181 dzieci w 8 placówkach organizujących lato w mieście lub półkolonie.

- **Kampania EFSA dotycząca bezpieczeństwa żywności - #Safe2EatEU i #PlantHealth4Life**

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) prowadził kampanię dotyczącą bezpieczeństwa żywności pod nową nazwą #Safe2EatEU i kampanię #PlantHealth4Life. Celem kampanii było wspieranie konsumentów w dokonywaniu świadomych wyborów żywnościowych, wyjaśnienie naukowe podstawy bezpieczeństwa żywności, ułatwiając dostęp do informacji m.in. o stosowaniu suplementów diety, czy bezpiecznym przygotowywaniu i przechowywaniu produktów spożywczych, zwróceniu uwagi na szczególnie związek między zdrowiem roślin, a naszym codziennym życie. Na bieżąco zamieszczano posty w mediach społecznościowych.

Profilaktyka używania środków psychoaktywnych

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła również działania w zakresie profilaktyki palenia tytoniu i e-papierosów. Prowadzone działania edukacyjne powinny mieć wpływ na zmiany w

społeczeństwie w kwestii dotyczącej palenia tytoniu. Działania dotyczące przestrzegania zakazu palenia tytoniu prowadzone były na terenie placówek oświatowo-wychowawczych, zakładów opieki zdrowotnej, zakładów pracy oraz w zakładach gastronomicznych. W ramach tego programu przeprowadzono 8 akcji profilaktycznych i 2 warsztaty edukacyjne dla młodzieży, podczas których skorzystało 107 osób z pomiarów stężenia tlenku węgla w wydychanym powietrzu.

- **Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”**

Program przygotowany dla dzieci w wieku 5-6 lat. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy dzieci i ich rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi. Edukacją objęto 1204 dzieci z 28 placówek przedszkolnych. Przeprowadzono 2 wizytacje programu.

- **Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie**

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”, dedykowany jest dzieciom klas czwartych szkoły podstawowej. Głównym celem jest zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. Zajęcia były realizowane za pomocą zróżnicowanych metod aktywizujących, takich jak: dyskusje, wymiana doświadczeń, spostrzeżeń, pomysłów. Podstawą całego cyklu są przygotowane przez uczniów cztery zadania, które dotyczą różnych aspektów problemu uzależnienia od tytoniu oraz prewencji w tym zakresie. Program realizowały 24 szkoły podstawowe, gdzie przeprowadzono 2 wizytacje działań programowych.

Działania w zakresie profilaktyki używania środków psychoaktywnych w tym nowych narkotyków

Mając na uwadze zdrowie i bezpieczeństwo młodzieży oraz ze względu na obserwowanie niepokojącego zjawiska jakim jest nadmierne korzystanie z nowych narkotyków, Inspekcja Sanitarna prowadziła systematyczne działania edukacyjno - informacyjne zmierzające do zminimalizowania używania środków psychoaktywnych. W tym zakresie realizowane poniższe programy:

- **Program profilaktyki uniwersalnej „Smak życia czyli debata o dopalaczach**

Celem tego programu było dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowało 24 szkół podstawowych, gdzie przeprowadzono 2 wizytacje działań programowych.

- **Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?**

Program obejmował informacje dotyczące ograniczenia niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowało 22 szkoły ponadpodstawowe, przeprowadzono 3 wizytacje działań programowych. W trakcie 2 przeprowadzonych warsztatów profilaktycznych

umożliwiono młodym osobom wykonanie testów w alkogoglach i narkogoglach oraz pomiarów stężenia tlenu węgla w wdychanym powietrzu.

- **Kampania wojewódzka „Nowe narkotyki Nowe zagrożenia”.**

Głównym celem kampanii było zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, w szczególności nowych narkotyków, ale także alkoholu, tytoniu oraz leków przez osoby młode. Działania edukacyjne prowadzono podczas 3 zajęć edukacyjnych w placówkach oświatowych i 10 akcjach profilaktycznych. Wykonywano wśród zainteresowanych osób testy w narkogoglach i alkogoglach, dystrybuowano materiały w wersji papierowej oraz zamieszczano posty w mediach społecznościowych.

- **Wojewódzki projekt edukacyjny *Zdrowie i emocje- skrzynka z narzędziami***

Celem projektu była profilaktyka uzależnień, rozwijanie prozdrowotnych postaw i zachowań oraz umiejętności regulacji emocji. Powstał z inicjatywy Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, we współpracy Fundacji Gwiazda Nadziei, Regionalnego Ośrodka Metodyczno-Edukacyjnego METIS w Katowicach, Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny w Sosnowcu oraz Fundacji Misia Blumisia. Skierowany był do uczniów klas VI-VIII szkół podstawowych. Do pilotażowej edycji projektu w roku 2024/2025 zaproszono 5 szkół podstawowych, przeprowadzono jedną wizytację działań programowych. Projekt oceniono jak potrzebny i przydatny.

Działania w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych i nowotworów Promocja szczepień ochronnych – Kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, kampania informacyjno-edukacyjnej „Mamo, Tato pamiętajcie o moich szczepieniach

Szczepienia ochronne są najskuteczniejszym sposobem zapobiegania wielu chorobom zakaźnym, zmniejszając tym samym liczbę powikłań oraz zgonów. Celem kampanii jest przede wszystkim podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych w tym promocja szczepień HPV, zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym.

Grupą docelową kampanii jest ogół społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w tym matek w oddziałach ginekologiczno - położniczych tuż po porodzie, dzieci przedszkolnych, osoby starsze oraz podróżujące po świecie.

Działania w zakresie profilaktyki szczepień ochronnych realizowano podczas 10 akcji profilaktycznych, gdzie dystrybuowano materiały i udzielano porad.

W 5 przedszkolach przeprowadzono zajęcia profilaktyczne połączone z czytaniem bajki „Przygody dzielnego niedźwiadka Szczepana”. Na bieżąco zamieszczano posty w mediach społecznościowych.

- **Profilaktyka wirusa HPV i raka szyjki macicy Program „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”**

Celem programu „Wybierz Życie - Pierwszy Krok” jest podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy. Zadaniem programu jest podniesienie świadomości zdrowotnej w zakresie roli profilaktyki wtórnej i pierwotnej raka szyjki macicy, a także motywowanie młodzieży do podjęcia roli liderów edukacji zdrowotnej w swoim środowisku, w celu wpływania na zachowania zdrowotne rodziców i opiekunów, a zwłaszcza wzrost zainteresowania badaniami profilaktycznymi w tym

badaniami cytologicznymi. Adresatami programu są uczniowie szkół ponadpodstawowych, rodzice i opiekunowie uczniów oraz kadra pedagogiczna. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowało 25 szkół ponadpodstawowych, gdzie przeprowadzono jedną wizytację działań programowych.

- **Profilaktyka czerniaka Program edukacyjny „Znamie! Znam je?”**

W ostatnich latach w Polsce można obserwować gwałtowny wzrost liczby zachorowań na czerniaka złośliwego, głównie wśród ludzi młodych. Przygotowany program edukacyjny, skierowany jest do młodzieży szkół ponadpodstawowych, ma na celu poszerzenie wiedzy o nowotworach złośliwych będących następstwem korzystania z solarium. Środkiem kształtowania właściwych zachowań prozdrowotnych jest podniesienie świadomości społecznej w zakresie szkodliwości promieniowania UV wydzielanego przez solaria. Dzięki edukacji w ramach programu, młodzież poznała zasady ochrony przed czerniakiem, cechy charakterystyczne czerniaka oraz sposób kontroli własnej skóry. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowały 25 szkoły ponadpodstawowe, gdzie przeprowadzono 2 wizytacje działań programowych.

- **„Podstępne WZW”**

Celem programu „Podstępne WZW” jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV oraz kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym i stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole. Adresatami programu są uczniowie szkół ponadpodstawowych, rodzice i opiekunowie uczniów oraz kadra pedagogiczna. W roku szkolnym 2024/2025 program zrealizowało 25 szkół ponadpodstawowych, gdzie przeprowadzono 2 wizytacje realizacji programu.

Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV. Profilaktyka HIV/AIDS

W ramach Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS podejmowano działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS. Jednym z celów kampanii było uświadamianie, że zakażenie wirusem HIV nie jest już wyzwaniem dla medycyny, a przy odpowiednim leczeniu można z nim żyć wiele lat i stać się niezakaźnym dla innych osób. Program ma na celu kształtowanie postawy tolerancji wobec osób zakażonych wirusem HIV i chorych na AIDS.

W ramach działań profilaktycznych zorganizowano **6 akcji**, podczas których zachęcano do wykonywania bezpłatnych i anonimowych testów w kierunku HIV w punktach konsultacyjno-diagnostycznych. W okresie Światowego Dnia AIDS 18 szkół ponadpodstawowych zrealizowało wojewódzką akcję profilaktyczną pt. „Warto wiedzieć o HIV i AIDS”, polegającą na przeprowadzeniu zajęć edukacyjnych dla uczniów. Dodatkowo zorganizowano konkurs wiedzy pt. „Warto wiedzieć o HIV i AIDS”, skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych podlegających Starostwu Powiatu Tarnogórskiego. Konkurs został objęty honorowym patronatem Starosty Tarnogórskiego i odbył się w Wieloprofilowym Zespole Szkół w Tarnowskich Górach. Wzięło w nim udział 26 uczniów z 11 szkół.

Profilaktyka wad postawy

Popołnione w dzieciństwie, w fazie wzrostu kręgosłupa, nieprawidłowości rzutują na jego sprawność i funkcjonowanie w dorosłym życiu. Przeciążone plecaki uczniów to poważny problem narzucający potrzebę edukacji i działań zaradczych. Kształtowanie prawidłowej postawy ciała jest jednym z warunków właściwego rozwoju fizycznego dziecka. Ciężkie tornistry mogą przyczynić się do niewłaściwej postawy, bólów kręgosłupa, zmniejszenia pojemności płuc. W 2025 r. nasilono działania podczas akcji profilaktycznej oraz przy współdziałaniu sekcji HDiM w szkołach, w których był przeprowadzony pomiar obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

Akcja informacyjna „Łap słońce z głową”

Ryzyko zdrowotne związane ze zbyt długim przebywaniem na słońcu zwiększa się w okresie wakacji, dlatego edukacją na temat zasad profilaktyki chroniących przed skutkami nadmiernego promieniowania UV objęto osoby wypoczywające na terenie kąpielisk i placówek wypoczynku letniego w ramach akcji „Łap słońce z głową”. W okresie wakacji przeprowadzono akcje profilaktyczną. W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Górnośląskich Kolei Wąskotorowych w Bytomiu, oplakatowano wagoniki Kolei Wąskotorowej. W okresie wakacji, każdego weekendu, kolejka przemierza trasę Bytom – Miasteczko Śląskie stanowiąc ciekawy środek transportu i atrakcję turystyczną dla osób wypoczywających nad Zalewem Nakło - Chechłó. Plakaty zostały wyeksponowane na stanowiskach dworca autobusowego i Centrum Handlowego Hala, dodatkowo dystrybuowano materiały w wersji papierowej wśród organizatorów akcji lato. Zamieszczano na bieżąco posty w mediach społecznościowych.

Akcja „Bezpieczne Ferie 2025” „Bezpieczne Wakacje 2025”

Wakacje, ferie zimowe to czas, w którym w większym stopniu niż zwykle, narażeni jesteśmy na różnego rodzaju zagrożenia, dlatego prowadzone były działania informacyjno- edukacyjne promujące zdrowy styl życia, aktywność fizyczną, profilaktykę uzależnień (tytoń, alkohol, narkotyki), zapobieganie chorobom zakaźnym. Zorganizowano i przeprowadzono 7 zajęć warsztatowych dla 152 dzieci oraz narady z organizatorami wypoczynku, zachęcając ich do ekspozycji materiałów o tej tematyce.

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, ustanowiony w 2008 roku przez Komisję Europejską na wniosek Europejskiego Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób, obchodzony jest 18 listopada każdego roku, by zwrócić uwagę na problem antybiotykooporności. Przeciwwstawienie się utracie skuteczności terapeutycznego działania antybiotyków jest istotnym elementem działań prozdrowotnych inicjowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Zorganizowano 2 wystawy pt. „Superbakterie Oporniaki”, składające się z plansz tematycznych obrazujących problem antybiotykooporności oraz akcję profilaktyczną podczas których zwracano uwagę na problem antybiotykooporności oraz nadużywania i niewłaściwego stosowania antybiotyków.

Akcja Bezpieczne grzybobranie

Zbieranie grzybów jest niezwykle popularne wśród społeczeństwa, wymaga wiedzy oraz doświadczenia. Główną przyczyną zatrucia grzybami jest niewłaściwe rozpoznanie jadalnych i trujących grzybów. Dlatego w okresie od maja do października prowadzone były działania

informacyjno - edukacyjne. Podczas akcji profilaktycznej eksponowano tablice informacyjną z ekspozycją grzybów jadalnych i trujących, rozpowszechniono materiały związane z grzybami. Zainteresowane osoby miały możliwość sprawdzenia grzybów przez grzyboznawcę zatrudnionego w PSSE w Bytomiu.

Kampania edukacyjna „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”

Kampania ma na celu propagowanie podstawowych zasad ochrony przed kleszczami, edukacja w zakresie prawidłowego usuwania kleszcza, zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze, zwiększenie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu. Podczas 5 akcji profilaktycznych i 12 pogadanek w placówkach oświatowych dystrybuowano materiały edukacyjne oraz prezentowano kleszcze w probówkach.

Dzień Otwarty Inspekcji Sanitarnej w Bytomiu

W roku 2025 zorganizowano Dzień Otwarty Inspekcji Sanitarnej w Bytomiu. Wydarzenie realizowane było pod hasłem „Bezpieczeństwo zdrowotne - wspólna odpowiedzialność”, miało na celu przybliżenie zadań realizowanych przez Inspekcję Sanitarną oraz podkreślenie działań podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa zdrowotnego. Była to okazja na pokazanie wszystkim zainteresowanym, jak na co dzień wygląda praca w Inspekcji Sanitarnej. W ramach wydarzenia przeprowadzono wykłady dla zaproszonych dzieci ze szkoły podstawowej i młodzieży szkoły średniej kierunki: fryzjerski i gastronomiczny nt. bezpieczeństwa zdrowotnego, zagrożeń w branży beauty oraz gastronomii. Na terenie stacji dla wszystkich zainteresowanych przygotowano stoiska edukacyjno-informacyjne, w tym nt. pracy laboratoryjnej, quizy oraz wystawę antybiotykową.

Podsumowanie:

Głównym celem działań Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej w PSSE Bytom na rok 2025 było kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, promowanie zdrowego stylu życia, oraz pogłębienie świadomości w zakresie zachowań ryzykownych dla zdrowia. Powyższe działania obejmowały realizację programów edukacyjnych oraz kampanii społecznych. Na podstawie prowadzonego systematycznie monitoringu i oceny poszczególnych przedsięwzięć prozdrowotnych w placówkach oświatowo - wychowawczych stwierdzono, że realizacja programów jest prowadzona właściwie. W działaniach zmierzających do poprawy stanu zdrowia mieszkańców uwzględniono bieżące problemy związane z tematyką zdrowia i sytuacją epidemiologiczną kraju. Edukacja ukierunkowana na zwiększenie świadomości i odpowiedzialności za własne zdrowie wśród ludności wymaga długofalowych, permanentnych działań o szerokim zakresie, skierowanych do różnych grup odbiorców. Na całokształt sytuacji zdrowia niewątpliwie ma wpływ styl życia, dlatego też potrzebna jest współpraca wszystkich instytucji i organizacji, które w swoich podstawowych założeniach i celach eksponują problemy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej. W roku 2025 edukacja i promocja zdrowia była prowadzona za pośrednictwem mediów społecznościowych i strony internetowej. Ta forma przekazu cieszy się zainteresowaniem, umożliwia dotarcie do większej liczby osób w różnym wieku, w szczególności do młodzieży. Media społecznościowe, dają możliwość szybkiej komunikacji ze społeczeństwem w ciekawy i nowoczesny sposób, co niewątpliwie wpływa na skuteczność działań profilaktycznych

X. Działalność laboratoryjna

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Bytomiu wykonuje badania laboratoryjne w zakresie nadzoru sanitarnego, działając w Zintegrowanym Systemie Badań Laboratoryjnych. Zakres badań wykonywanych w Oddziale Laboratoryjnym jest zgodny z zadaniami statutowymi Inspekcji Sanitarnej. Zadania realizowane są w trzech sekcjach Oddziału Laboratoryjnego: Sekcji Badań Wody, Sekcji Badań Żywności oraz Sekcji Badań Chorób Zakaźnych i Zakażeń.

Od roku 2004 Oddział Laboratoryjny posiada akredytację PCA na wykonywane badania. Rokrocznie podczas oceny zewnętrznej, zakres badań akredytowanych jest uaktualniany lub rozszerzany o nowe lub zmieniające się metodyki badań. Szczególną wagę do aktualizacji zakresu badań akredytowanych przywiązuje się do tych metodyk badawczych, które znajdują się w wymaganym obszarze prawnym. Co roku podczas oceny zewnętrznej audytorzy PCA podkreślają duże zaangażowanie i doświadczenie personelu technicznego w dziedzinie wykonywanych badań.

W 2025 roku:

a) Sekcja Badań Wody przeprowadziła mikrobiologiczne, fizykochemiczne i sensoryczne badania:

- wody przeznaczonej do spożycia – zbadano 113 próbek (co stanowi 4% wzrost ilości próbek względem 2024 roku),
- wody z pływalni i innych obiektów wyposażonych w niecki basenowe – zbadano 74 próbki (odnotowany wzrost ilości próbek o 2 względem roku 2024),
- wody wodociągowej ciepłej – zbadano 105 próbek (co stanowi spadek ilości próbek o 16% względem roku 2024),
- wody powierzchniowej – zbadano 1 próbkę (co stanowi ilość analogiczną względem roku 2024).

b) Sekcja Badań Żywności wykonywała badania żywności w ramach urzędowej kontroli oraz monitoringu zgodnie z rocznym planem pobierania próbek żywności obejmując swoim zakresem następujące kierunki badań: badania mikrobiologiczne, badania fizykochemiczne, badania sensoryczne oraz badania w kierunku znakowania środków spożywczych.

Na terenie powiatu tarnogórskiego:

- w kierunku mikrobiologicznym – zbadano 112 próbek (spadek ilości próbek o 26% względem roku ubiegłego),
- w kierunku fizykochemicznym – zbadano 42 próbki (w tym 14 próbek sanitarnych), co stanowi spadek ilości próbek fizykochemicznych o 36% i utrzymanie na tym samym poziomie ilości próbek sanitarnych względem roku ubiegłego,
- w kierunku sensorycznym – zbadano 14 próbek (co stanowi 52% spadek ilości próbek względem roku ubiegłego).

Badania mikrobiologiczne obejmowały wszystkie grupy produktów akredytowanych.

W obszarze badań mikrobiologicznych zakwestionowano 15 pobranych do badań próbek, w tym 5 próbek lodów za przekroczoną liczbę bakterii z rodzaju Enterobacteriaceae i 10 próbek mięsa za obecność *Salmonella* spp.

Monitoringiem badań fizykochemicznych objęto oznaczanie poziomu azotanów i azotynów w warzywach, w środkach specjalnego przeznaczenia żywieniowego (z udziałem warzyw) dla niemowląt i małych dzieci, w mięsie i produktach mięsnych, rybach i przetworach rybnych, w

środkach specjalnego przeznaczenia żywieniowego (z udziałem mięsa) dla niemowląt i małych dzieci (w sumie 9 próbek).

Kontrolą sanitarną objęto również piekarnie, skąd pobrano i przebadano 14 próbek sanitarnych w kierunku zanieczyszczeń biologicznych w ramach corocznej akcji „mklk próchniczek”. Ze względu na obecność szkodników i ich pozostałości zdyskwalifikowano 5 próbek.

Badania sensoryczne żywności obejmowały wszystkie akredytowane grupy produktów spożywczych.

c) Sekcja Badań Chorób Zakaźnych i Zakażeń przeprowadziła badania bakteriologiczne w kierunku zakażeń jelitowych (*Salmonella* i *Shigella*), badania parazytologiczne, badania skuteczności sterylizacji urządzeń. W 2025 roku wykonano:

- 3228 badań u 1076 osób podejmujących lub wykonujących prace, przy których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby (wzrost badań o 6% w odniesieniu do roku 2024),
- 111 badań u 37 osób, które były narażone na zakażenie poprzez kontakt z osobami chorymi lub zakażonymi (co stanowi wzrost ilości badań o 35% względem 2024 roku),
- 24 badania u 8 osób, u których mogą rozmnażać się i bytować drobnoustroje chorobotwórcze stanowiące potencjalne źródło zakażenia, a które same mogą pozostawać bez objawów chorobowych (co stanowi o 5 osób więcej z nosicielstwem szczepów *Salmonella* spp. względem 2024 roku),
- 32 badania u 13 osób po przebytych salmonellozach i przeprowadzonym leczeniu (co stanowi wzrost o 4 osoby względem roku 2023),
- 6 badań dla 2 osób u których istnieją objawy kliniczne wskazujące na chorobę zakaźną (co stanowi spadek ilości badań o 20% względem 2024 roku),
- 5 badań dla 7 osób w kierunku pasożytów przewodu pokarmowego (co stanowi spadek ilości badań o 60% względem roku ubiegłego),
- 550 badań sporali (co stanowi spadek ilości próbek o 4% względem 2024 roku).

XI. Podsumowanie

W okresie minionego 2025 roku przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu dokonali 2036 kontroli na terenie powiatu tarnogórskiego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 342 decyzje administracyjne, w tym 13 decyzji w sprawie chorób zawodowych.

Dodatkowo wydano 303 decyzje obciążające stronę kosztami za przeprowadzone czynności kontrolne, w czasie których stwierdzono nieprawidłowości.

W stosunku do osób winnych rażących zaniedbań nałożono 73 mandaty karne na kwotę 16100 zł.

W przypadku występujących trudności w egzekwowaniu obowiązków nałożonych decyzjami zastosowano środki przymusowego postępowania w administracji, w związku z tym wystawiono:

- 6 tytułów wykonawczych;
- 14 postanowień o nałożeniu grzywny na kwotę 11100 zł.

Ponadto podejmowane były działania w związku z interwencjami, które mogły stanowić zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi.

Prowadzono również kontrole w ramach systemu wczesnego ostrzegania RASFF/RAPEX, kontrole graniczne oraz kontrole związane z zatwierdzaniem i wpisem do rejestru zakładów / obiektów.